

T R A N S K R I P T
DRUGOG NASTAVKA 73. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 23. 3. 2010. GODINE, S POČETKOM U 10,11 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da zauzmete svoja mjesta, nastavljamo 73. sjednicu Predstavničkog doma.

Na sjednicu smo pozvali redovne goste. Sve prisutne poslanike i predstavnike medija pozdravljam. Prema informaciji službe, sjednici je prisutan 31 poslanik. Odsustvo su opravdali poslanici: Savo Erić i Lazar Prodanović. Konstatujem da imamo kvorum za punovažan rad.

Podsjećam vas da smo na prošloj sjednici završili raspravu o tački 17. tako da sad prelazimo na tačku 18.

Ad. 18. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, predlagači: poslanici Milorad Živković, Niko Lozančić i Šefik Džaferović, zakon broj: 01-02-9-20/10 od 10. 2. 2010. godine (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslanici Niko Lozančić, Beriz Belkić, Milorad Živković su ovaj zakon dostavili u redovnu zakonodavnu proceduru 10. 2. 2010. godine. Nadležna Ustavopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu i principima dostavila 24. 2. Direkcija za evropske integracije je dostavila Mišljenje 4. 3. 2010. godine.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Htio sam samo da vidimo da li ste skoncentrisani. Znači, ne radi se o Berizu Belkiću, nego o Šefiku Džaferoviću, al' dobro. Otvaram raspravu. Izvolite.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

U obrazloženju ovoga zakona pod 2. Razlog za donošenje ovog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona stoji, između ostalog: 'U toku provođenja odredbi Izbornog zakona BiH uočeni su određeni nedostaci, koji su prezentirani Parlamentarnoj skupštini u Izvještaju za provođenje zakona u

nadležnosti Centralne izborne komisije za 2009. godinu ...a na koje su ukazali građani, organi vlasti i institucije.'

Dakle, a kasnije u ovim dalje obrazloženjima uglavnom u većini slučajeva se govori kako se ovdje pokušalo ispraviti određene tehničke nedostatke zakona i dalje. Mi smo imali ... u toku rada Interresorne radne grupe mnogo inicijativa, dosta je bilo primjedbi, zahtjeva da se izvrše određene korjenite izmjene Izbornog zakona i poznato ...

/nije uključen mikrofon/

REMZIJA KADRIĆ:
Molim?

/nije uključen mikrofon/

REMZIJA KADRIĆ:

Jeste, čak i patenata. Dakle, bilo je zahtjeva i poznata je ona priča, nismo je zaboravili, velika priča oko zatvorenih i otvorenih lista itd. I rezultat svega toga je da smo dobili ovaj prijedlog predlagača za izmjene Izbornog zakona.

Šta je ovdje ključno po meni, o čemu je trebalo da se povede rasprava? To je rasprava o članu 3., 8., 9., 3.15. i članu 28. Šta stoji u članu 3.15. što je po meni ključno pitanje koje je trebalo ... u ovom parlamentu da se o tom ova detaljnija jedna korjenita rasprava, a to je ovo pitanje diskriminacije kad je u pitanju pasivna i aktivna registracija birača. Dakle, utvrđivanje ovih biračkih spiskova. U članu 3.15. stoji, što je po meni ključno pitanje koje je trebalo raspraviti: 'Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu, a koji ima biračko pravo u skladu sa ovim zakonom i upisan je u Centralni birački spisak, da bi se nalazio u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van BiH, dužan je da za svake izbore podnese prijavu Centralnoj izbornoj komisiji.'

Dakle, naši ljudi koji žive vani dužni su pred svake izbore da podnose prijavu za upis u Centralni birački spisak. Mislim da je to stvar, to je jedna potpuna diskriminacija i o tim stvarima je trebalo ... da se povede jedna rasprava i mislim da je ovo ... u izvještaju predlagača ako nije postojao neki konsenzus, saglasnost, trebalo je to da se naglasi.

Šta je od svega toga ostalo u članu 13. u ovom prijedlogu Izbornog zakona? Stoji u članu 3.15. u stavu (3) i samo je ovo dogovorena izmjena: 'Prijava mora biti primljena prije roka koji utvrde u Centralnoj izbornoj komisiji u periodu nakon raspisivanja', ... u stavu (3) ova rečenica se briše. Dodata je jedna rečenica kad je u pitanju ovo prigovori po pitanju ima li birača ili nema na Centralnom biračkom spisku.

Pitanje je koliko ćemo moći u amandmanskoj fazi proširiti djelovanje na ove odredbe člana Izbornog zakona koje su po meni diskriminirajuće kad je u pitanju ta aktivna i pasivna registracija birača i ja zaista u tom dijelu ću pokušati da se te stvari koliko je moguće i ... koliko smo u stanju da te stvari u toku izrade amandmana popravimo.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo ja ću vrlo kratko govoriti samo o dva člana ovog zakona, to su član 32. i član 33. Član 32. koji mjenja član 16.14. a koji govori u stavu (5) o plaćenom oglašavanju u javnim medijima. Naime, dosadašnji Izborni zakon je definisao da javni elektronski mediji će omogućiti znači svim subjektima plaćene termine u trajanju od najviše 30 minuta sedmično. Novi član govori o 60 minuta sedmično. Po meni, logičnije bi bilo da javni elektronski mediji besplatno, znači ne plaćen nego besplatno svim političkim partijama koje učestvuju u izborima i nezavisnim kandidatima daju određene termine. Jer ne vidim ulogu onda u pravom smislu, ulogu javnog medija koji treba biti na usluzi informisanju građana, a koji već građani plaćaju, znači kroz RTV pretplatu da se još znači uzima i političkim partijama kako bi informisali građane o svojim programima, ponavljam, na javnim elektronskim medijima.

Ono što je više čini mi se problematično od ovoga jeste promjena člana 33. odnosno člana 16.15. koji praktično treba da privatnim medijima, elektronskim medijima omoguće neograničeno emitovanje plaćenih termina za političke partije. Drugim riječima, političke partije koje su na vlasti, a posebno veće političke partije su na ovaj način favorizovane kroz neograničen broj, vremenski posmatrano, neograničen broj termina u toku sedmice, u ovom slučaju, uopšte gubi smisao stav (1) koji kaže da će privatni elektronski mediji pod jednakim uslovima omogućiti. Pazite, šta znači omogućiti pod jednakim uslovima i neograničeno? Znači, nema uslova ako je neograničeno, onda je neograničeno, i nema nikakvih uslova. Onaj ko ima para platiće, onaj ko nema para platiće manje ili neće platiti uopšte itd.

Mislim da ovo nije napredak u demokratiji. Mogu se složiti da su postojeća rješenja u zakonu davala nedovoljno, odnosno premalo vremena, ali se ne mogu složiti da to vrijeme može biti neograničeno. Naime, ukoliko je bilo 60 minuta, a jeste 60 minuta sedmično, nemam ništa protiv da se medijima pomogne na ovaj način, pa da to umjesto 60 minuta sedmično, ne znam ni ja, bude 120 minuta sedmično. Ali da je neograničeno, da to bude neograničeno, zaista nema smisla.

Ja ću naravno djelovati i amandmanski u ovom pravcu, ali bih molio zaista i kolege predlagачe, znači koji su predložili ovaj zakon, da još jednom razmisle o efektu ovog člana, odnosno posledicama primene ovog člana.

Hvala vam.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Ispravka netočnog navoda, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo želim i sa ove govornice da kažem da se radi o zakonu u prvom čitanju, da bi bilo dobro da govorimo o principima, a da ostavimo priču o amandmanima u drugom čitanju. Ali evo ovdje konkretno su spomenuta dva amandmana na koje se članove odnosi. Jednostavno, u Vašoj diskusiji o članu 33., amandmanu na 6.15. je rečeno da nije pod istim uslovima omogućeno svim strankama da učestvuju u promociji. Jednostavno, uslovi su se podrazumijevali na istu cijenu za svakoga da bude omogućeno mu da na taj način prisustvuje. Naravno da oni koji imaju više novaca će u ovom momentu moći i više da se reklamiraju. Ali baš od medija iz Prnjavora je došao dopis i traženo je da se ne ograničava pristup takvom jednom oglašavanju. Tako da smo evo izašli ususret nekim i mislim da je to bio zahtjev svih privatnih medija u BiH da se ne ograničava pristup.

A podržavam Vašu diskusiju u vezi sa članom 32. u odnosu na član 6.14. ... kada se radi o javnim televizijskim servisima gdje i oni imaju isti pristup marketingu kao što imaju i privatni servisi i u toj utakmici i oni trebaju da neke novce prigrabe, da su izbori vrijeme kada politički marketing daje i donosi određena sredstva, ali da oni kao javni emiteri, koji dobijaju i preko RTV takse određeni dio novaca za svoje emitovanje, trebalo bi dio programa i taj dio da se navede u minutama ili satima koliko odrede za besplatno oglašavanje svih stranaka koje su se prijavile za izbore. Time bi ti javni emiteri dali i držali i do toga da oni koji nemaju novce u ovoj kampanji budu ravnomerno raspoređeni. Ali isto tako ne treba im se oduzeti ovaj drugi dio koji se tiče političkog marketinga, gdje bi oni odredili cijenu koja je za oglašavanje na tim javnim servisima.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa moram reći da nisam zaista govorio lokalno, pogotovu ne o pojedinim medijima, pa ni o medijima iz Prnjavora. Moram reći da je veoma interesantna briga o privatnim medijima u posljednjih godinu dana u RS. Ja sam prosto oduševljen koliko vlast vodi računa o privatnim medijima, tako da ako je ovo nastavak te politike donacija iz RS, onda ja to razumijem. Možda je to tako trebalo nazvati i ja bih onda to shvatio pa ne bih ni diskutovao na ovaj način.

Ja sam rekao i ponavljam, znači nemam ništa protiv da smo udvostručili broj minuta i smatram da bi na taj način pomogli privatne medije da mogu zaraditi i nešto više u ovoj kampanji, ako je cilj postojanja tih privatnih medija kampanja koja se odvija jednom u dvije godine. Ali mislim da nije korektno neograničeno, govorio sam o neograničenom, znači neograničeno plaćenim terminom nije, ja mislim da nije demokratski. Ajde da ne govorimo o korektnosti, jel korektnost se često puta, odnosno, gotovo uvijek u kampanji izgubi, ali nije demokratski da mediji ... političke partije koje imaju više para, a

imaju više para zato što su na vlasti ili su na neki drugi način došli do para, sporan način; nema kolege Bahtića, znači on bi rekao da SDP nije u vlasti, ali je na sporan način došao do para. Dakle, neki drugi koji su došli do para na neki drugi način mogu sada praktično neograničeno nastupati u privatnim medijima. Ja sam o tom govorio, ja i dalje mislim da bez obzira ko je od medija tražio to, od radne grupe, da je radna grupa mogla udovoljiti djelimično tom zahtjevu i ništa drugo.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Odgovor na repliku, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se nadam da ste čuli i drugi dio moje diskusije koji se odnosio na prigovor za prvi član i odnos javnog medija i besplatno oglašavanje i tu sam Vas podržao u tome dijelu. O podršci privatnim medijima, o Javnom servisu, o tome kako to rade neke stranke prije i sada rade neke nove stranke, o tome možemo raspravljati ovdje. Međutim, činjenica je da privatni servis u slučaju da ga, recimo hipotetički, neke stranke ili sve stranke plate tokom čitavog dana da samo reklamira stranke – u šta bi se pretvorilo i ko bi gledao te servise. Znači, oni će morati da imaju mjeru u tome kako će prilagoditi svoj program političkoj predizbornoj kampanji.

Prema tome, mislim da je taj zahtjev bio opravdan. Da li je potrebno ograničavati i da li je demokratski da se ograničavaju privatni servisi i mediji, o tome možemo da razgovaramo. Mi smo tražili od Regulatorne agencije(RAK-a) da nam dostavi svoje mišljenje, nisu imali prigovor na to.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja ću vrlo kratko. Zamolio bih kolegu Novakovića da ime Socijaldemokratske partije BiH ni u kakvom smislu ne dovodi na način da je tu nešto sporno sa imovinom itd. O svemu tome vrlo jasno su svoj stavi dali i nadležni sudski organi, prema tome nema potrebe čak ni sporednim insinucijama da se to pitanje na bilo koji način problematizira. U protivnom, počeo ću ovdje govoriti o svemu tome šta je bilo sporno, a onda priča neće biti nimalo prijatna.

DRUGI ZAMJENIK
PREDSJEDAVALAČ
BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Lozančić, diskusija.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo zastupnici i uvaženi članovi Vijeća ministara, poštovani gosti, evo ja ću dati par napomena kako bih pokušao na određen način, a možda smo trebali odmah u početku evo mi članovi radne skupine kao predlagatelji ovog zakona reći nekoliko riječi.

Znači, vama je poznato da je na inicijativu Središnjeg izbornog povjerenstva ovaj dom i drugi dom utemeljio Interresornu radnu skupinu u kojoj su pored tri predstavnika ovog doma bila tri izaslanika iz Doma naroda, tri člana Vijeća ministara i tri člana Središnjeg izbornog povjerenstva. Središnje izorno povjerenstvo je Interresornoj radnoj skupini prezentiralo potrebu za promjenu jednog dijela odredaba važećeg Izbornog zakona koji njima u provedbi ovog zakona, u izvršavanju svojih obveza stvara poteškoće. Mi smo taj dio promjena Izbornog zakona radno nazvali tehničke izmjene Izbornog zakona i u najvećem dijelu taj dio imate danas pred sobom ovdje kao prijedlog izmjena i dopuna.

Onaj drugi dio koji se tiče političkih pitanja u izbornom zakonodavstvu, koji svakako ima u svakom izbornom zakonodavstvu, je bio malo teži. I evo pokušavam kako bih ... na određen način sve nas i vas poštediti da evo nepotrebno ulazimo u velike rasprave, da tako kažem.

Bilo je pitanje zatvorenih i otvorenih lista, bilo je pitanje minimalne i maksimalne etničke zastupljenosti, bilo je pitanje pasivne i aktivne registracije. Bio je čitav niz drugih pitanja, međutim ono što vi danas pred sobom imate je ono što je dobilo prolaz u Interresornoj radnoj skupini i zašto se očekuje da se može osigurati prolaz ovdje i u Zastupničkom domu i Domu naroda Parlamentarne skupštine.

Ja osobno nisam prezadovoljan svim ovim rješenjima, ali cijenim isto tako da su ponuđena rješenja bolja od postojećih, a da će vjerovatno i u budućem razdoblju trebati raditi kako bi se i ona pitanja koja smo mi evo okarakterizirali kao politička pitanja u Izbornom zakonu, kada bude za to postojala politička volja, na bolji način riješila.

Hvala lijepa.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Vinko Zorić, diskusija.

VINKO ZORIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Pozdravljam kolege i kolegice, članove Vijeća ministara. Ja ću biti jako kratak. Mislim da predlagatelj nije odgovorio onome što je trebao odgovoriti, znači mislim da su napravljene vrlo male promjene, ako ne, i kozmetičke promjene Izbornog zakona. Ja mislim da je Izborni zakon trebalo puno više promijeniti i kvalitetnije. Naravno da je ovo prvo čitanje i da raspravljamo o načelima ovog zakona i neću pričati o pojedinim rješenjima koja su nedorečena, pogotovo u članku 12. nedorečena i nekvalitetna, po mom mišljenju. Ali ću zato predložiti jedan zaključak. Podržat ću ja u prvom čitanju i stranka kojoj pripadam ovaj prijedlog izmjena i dopuna Izbornog zakona, međutim zbog potreba izbora i zbog što kvalitetnijeg provođenja izbora u BiH, pogotovo ovih općih, ja ću predložiti jedan zaključak, uz

napomenu da mi je stalo do što kvalitetnog Izbornog zakona, iako ove godine osobno neću sudjelovati kao kandidat u izborima, ali mislim da je ... za BiH jako dobro da ima što bolji Izborni zakon. Isto tako spomenut ću evo usput ovdje da nije dobro da se od općinskih izbornih povjerenstava prave mali bogovi, a to članak 12. upravo kaže. Isto tako nije dobro da člankom 12. nismo kvalitetno riješili šta za one koji ne dobiju certifikate i koliko će ti postupci ispitivanja predsjednika, zamjenika predsjednika trajati i kad će oni dobiti certifikate, kako ih popuniti ako, dakle oni koji propadnu na tom ispitivanju. Dakle, to je zamišljeno nekako imaginarno kao da će tu biti na toj provjeri, a meni se čini da je ovdje bilo bolje napisati: to će biti pro forme provjera i pro forma nekakav seminar i tu će svi položiti. Onda, zašto to pisati u zakonu?

Ali evo neću, rekao sam, o detaljima, ja predlažem sljedeći zaključak:

'Na Izborni zakon može se amandmanski djelovati bez obzira jesu li ti amandmani vezani za izmjene i dopune predložene u ovoj točki dnevnog reda.'

Dakle, to je prijedlog mog zaključka i predlažem ovom visokom domu da podrži ovaj zaključak kako bi mogli promijeniti u Izbornom zakonu i što kvalitetnije donijeti ovaj izborni zakon po kojem će se raditi u listopadu ove godine.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem i ja Vama.
Mirko Okolić, diskusija. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ovo je danas prvo čitanje i mi bi trebali o principima da se izjasnimo, ali i to je moj prijedlog, al' posle ove moje diskusije, pošto su i drugi ... za suštinu, al' veoma kratko, jel uzimam sebi za pravo da mogu i ja nešto reći ako su drugi. Dobro, šalim se.

Ja ću takođe se osvrnuti na član 33. gdje se mijenja član 16.15. Izbornog zakona. Evo, koja je moja primedba i ukoliko danas podržimo ove principe, a nadam se da hoćemo, ja ću tu u ime SDS uložiti amandman. A radi se o sledećem: znači kod privatnih elektronskih medija je dozvoljeno bez ograničenja plaćeni termin, što je s jedne strane uredu. Međutim, s druge strane, nije uradu ako to pogledamo praktički šta se može desiti, a to je da recimo je maksimalno 24 sata programa zakupiti u jednom danu, to je teoretski. I šta će se desiti ukoliko neka partija dođe u privatni elektronski medij i kaže - koliko imate maksimalno prostora za zakupljeni termin za izbore? Primera radi, osam sati, eh - dajte meni odmah osam sati. Ja platim osam sati, odnosno ta stranka i plati 15 dana ili 30 dana ili 8 ili 10 dana, to uopšte nije bitno, i onda tu nema nekakve ravnopravnosti, nego je to onaj ko je prvi djevojci njegova je prva, a ko je zadnji njegova je djevojka, znate.

Prema tome, tu treba sigurno amandmanski djelovati, jer se može desiti ovo o čemu sam ja sad pričao da ne budu mogli svi doći, pod navodnicima, na red da dobiju zakupljeni termin u privatnim elektronskim medijima.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pod istim uslovima, kaže se.

MIRKO OKOLIĆ:

... nisu isti uslovi, kako mogu biti isti ako ja dođem danas. Koliko imate? Osam sati. Dajte svih osam sati. Dođe sutra druga stranka i kaže - koliko imate? Kaže - imamo osam sati ali je sve prodato. To nisu isti uslovi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ovo je zakon koji je rezultat konsenzusa unutar Interresorne radne grupe. Dakle, cijeli Izborni zakona i mnoga pitanja političke naravi su bila na dnevnom redu, oko njih naravno nije bilo saglasnosti unutar Interresorne radne grupe. I ovo što je stiglo je rezultat saglasnosti svih nas koji smo bili tamo u toj grupi, što ne znači da neka rješenja koja su ponuđena neće biti drugačije tretirana u amandmanskoj fazi, ali o tom po tom.

Ono što ja hoću da kažem je da smo mi velike teme – kao što su: čiji je mandat, da li je kandidatov ili stranački, da li je lista otvorena ili je zatvorena, da li je izborni prag ovakav ili onakav – završili unutar Interresorne radne grupe. I predmet rasprave ovdje u Parlamentu može biti samo ono što je ponuđeno kroz ovaj zakon, tako da su i pravila i predmet amandmana može biti samo ono što je ponuđeno kroz Izborni zakona, takva su pravila. Sve drugo može biti predmet nekog drugog novog teksta, ovaj tekst jednostavno podnosi samo ovo što je u njemu navedeno.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Pa ja ne bi bio kategoričan ovako ... kako je nastupio kolega Šefik Džaferović. Ja mislim da može biti predmet ono što zaključuje ovaj dom. Mislim da je Dom stariji od Interresorne radne grupe i od Šefika Džaferovića i od mene, mislim da ne treba biti ovako isključiv i prejudicirati rješenja ovoga doma. Ako Dom odbije moj zaključak, naravno da će biti onako kako on govori. A ako Dom prihvati moj zaključak, onda će biti onako kako sam ja predložio. Dakle, nećemo prejudicirati, sačekajmo glasanje. Nemojte, gospodine Džaferoviću, nametati svoja mišljenja ovom domu, pustite. Ja sam zamolio da podržite moj zaključak, ti zamoli da ne podrže, al' nemoj govoriti da neće biti onako kako piše u ovom zaključku. Vidjet ćemo hoće li biti.

/nije uključen mikrofoni/

VINKO ZORIĆ:

Dobro, hvala ti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite. Jeste da leđa bole, ali ...

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Evo pošto sva sreća nemam više prava na replike pa onda neću više ustajati, sačuvaću leđa. Pa vidite, prvo ja mislim da ovaj prijedlog zaključka gospodina Zorića Kolegij ne treba stavljati uopšte na glasanje. Naime, ne možemo zaključcima mijenjati dokumenta koja smo mi ovdje u nekakvoj proceduri usvojili. Mi smo izgleda u situaciji da sad mijenjamo poslovnike, tumačenja komisija itd. jednim zaključkom.

Dakle, ja se slažem da mi otvorimo proceduru pa napravimo ovakvo tumačenje, ali u proceduri ne donošenjem jednog zaključka na Parlamentu. Dakle, ja prije svega zato što nije moguće mijenjati nešto u zakonu što ni nema u zakonu. To ima logiku neku, dakle ako imate nešto u zakonu možete mijenjati to što vam je u zakonu, a ovdje se radi o izmjenama ovog zakona. Evo ja dakle pozivam Kolegij da ne predloži uopšte ovaj zaključak na glasanje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma mislim, potrebno je samo da neke stvari razjasnimo. Mislim, nema potrebe da etiketiramo sada kako će biti, hoće li biti onako u Parlamentu kako kaže Šefik ili kako kaže Vinko ili, bit će onako kako Dom odluči, mislim. Ali na osnovu procedura Dom odlučuje i Dom ima okvir u kojem se može kretati. A u ovom slučaju okvir je Ustav, okvir je Poslovnik i okvir su Jedinствена pravila za izradu pravnih propisa. Prema sada važećoj regulativi ovo nije moguće staviti na glasanje jer je protivno Jedinственим pravilima, ali moguće je da Dom promijeni Jedinствена pravila, moguće je, ali tek nakon što promijeni Jedinствена pravila onda može se Vaš zaključak staviti na glasanje i o tome odlučivati.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž, replika. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Replika uvaženom zastupniku Momčilu Novakoviću. Znači, mi smo se ovdje dovoljno naslušali, bar ja u ovih osam godina, šta ne može i kako ne može. I ne mogu ovaj put kad je na dnevnom redu Izborni zakona i kad je odgovornost ovog parlamenta da dođe do izbornih rješenja koja bi trebala značiti kvalitet izbornog propisa prihvatiti da je to, opet, ne može, jer je to tako i tako. Ne mogu i ne želim to prihvatiti u ime kluba koji predstavljam i nikad nećemo to prihvatiti, jer ovaj dom ima legitimno pravo da donese odluke, promijeni i zaključke koje je donosio i poslovničke kao što je to milion puta radio. I ovdje je bila suština je li prijedlog gospodina Zorića u funkciji poboljšanja teksta izbora, a ne toga je li nešto formalno može ili ne može.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Vinko Zorić, odgovor na repliku. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Gospodine predsjedavajući, jeste li provjerili je li 103., niste nikomu toliko dugo gledali, ja nisam nikad se javio, a da nisam imao pravo na to?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja ne vidim, ne vidim čemu ova nervoza, jednostavno ništa rekao nisam.

VINKO ZORIĆ:

Kao prvo, ovo nije moj prijedlog nego prijedlog Povjerenstva za ravnopravnost spolova što sam maloprije zaboravio napomenuti, ali ja ću samo podsjetiti ovaj visoki dom i sve koji me slušaju da je gospodin Šefik Džaferović bio član Kolegija kad je nakon izglasavanja jednog od zakona, nakon tri točke dnevnog reda vratio ponovo na intervenciju jednog od zastupnika da izražava sumnju, ali nakon tri zakona ponovo je dao to na glasanje i taj zakon je ... Je li tada bilo kršenje Poslovnika ili nije? To je bilo u prošlom sazivu kad je gospodin Džaferović sjedio gore.

Ja kažem ako ovaj dom usvoji moj zaključak, onda je to moguće, to nije mijenjanje Poslovnika, nego pravljenje izuzetaka. I nije ovo prvi put da bi se djelovalo na neke izmjene i dopune ..., a da se samo ... tretira ono što je predloženo izmjenama i dopunama. To nije prvi put, pregledajte pa ćete vidjeti. Ja naravno nemam više pravo na repliku, ali nemojte, kad sam ja bio predsjednik općine, onda sam zovnuo sve pravnike iz općine i kažem: 'Trebalo bi to i to napraviti!' Oni su meni svi uglas odgovorili: 'Ne može.' Ja kažem: 'Za ne može mi vi uopće ne trebate, to ja mogu sam, ja mogu ne moći.' Nakon sat vremena jedan dolazi i kaže: 'Moglo bi ovako.' E, to mi treba. Meni treba kvalitetan Izborni zakon, onaj komu ne treba neka govori da ne može.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Jednostavno, ... možete se javiti još kao poslovničku intervenciju, jer jednostavno raspravljamo o Poslovniku i procedurama, ne raspravljamo o ovom zakonu. Ako neko potegne ponovo to pitanje, slobodno se javite kao poslovnička intervencija.

Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, ja na samom početku želim da kažem da je Interresorna radna grupa uradila jedan, rekao bih, pozamašan posao, da ovdje ima i dobrih rješenja, ima rješenja koja treba mijenjati i korigovati. Ali evo da se opredijelim i po ovom pitanju, odnosno ovom prijedlogu zaključka gospodina Zorića. U kontekstu javne rasprava, a i poslije javne rasprave razmatrajući amandmane na Prijedlog zakona o bezbednosti saobraćaja, takođe nam je rečeno da se mogu tretirati samo amandmani na amandmane. I moram da vam kažem da sam evo pred prošlu sjednicu tražio gdje to piše u Poslovniku i da mi niko nije mogao naći da to piše u Poslovniku. Dakle, ne piše to u Poslovniku, makar mi je pravna služba koja obezbeđuje i daje logistiku Komisiji za saobraćaj i komunikacije tako rekla, ali da je to nekakva praksa u Domu. Dakle, to je praksa. Ta praksa je evo dva puta, i rekli su mi i primjere, narušena u Domu naroda, kada su se dogovorili da urade drugačije, tako da sa te tačke gledišta, evo, lično ću podržati ovaj prijedlog da se omogući u amandmanskoj fazi da se djeluje amandmanski i na ono što nije obuhvaćeno ovim amandmanima, pa ako ti amandmani budu dobri, ja mislim da to može da bude od koristi svakome.

Doduše, ja sam optimista i iskreno vjerujem da ćemo mi imati još jednom i to relativno brzo na dnevnom redu Izborni zakon, jer još uvijek hoću da vjerujem da ćemo biti toliko ozbiljni i da ćemo naš Ustav uskladiti sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama, odnosno da ćemo ispuniti zahtjeve iz presude Evropskog suda, a to će zahtijevati promjene Izbornog zakona, dakle i tad će biti prilika da se ako se nešto propusti amandmanski djeluje.

Ja hoću da evo najavim da ću imati amandman na ovo medijsko zastupanje o komercijalnim medijima, uz svo uvažavanje činjenice da komercijalnim medijima treba dati veću slobodu nego što su do sada to imali, oni rade da zarade i ovo je njima izvrsna prilika da zarade, ali zaista tu treba naći mjeru. Na onaj dio rečenice Novakovića kad kaže 'ko ima para on će učestvovati', ja bih dodao 'ako nema para on će imati mogućnost da gleda one koji učestvuju'. Mislim da bi to bila potpuno nefer kampanja i, evo kažem, da sad ne obrazlažem, imaću amandman na tu temu uz uvažavanje činjenice da je zaista komercijalnim medijima potrebno omogućiti veće učešće ali sa određenom mjerom.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Ma ja ću veoma kratko. Replika, hajde i onima koji podržavaju zaključak gospodina Zorića i oni koji ne podržavaju, da više o tome zaključku ne vodimo raspravu iz dva razloga. Prvo, zbog principa, a drugo, nema potrebe nego ćemo se izjasniti ukoliko Kolegij odluči da to da na glasanje, izjasnićemo se a da idemo na konkretnije i bitnije stvari koje su u vezi ovog zakona.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Mi naravno imamo prvo čitanje ovog zakona o principima i bez obzira što je ambicija Interresorne radne grupe bila daleko šira ostalo se na, rekao bih, rješavanju pitanja koja imaju manji značaj ili tehnički značaj, ako se može govoriti o manjem i većem značaju. Možda je i zbog toga malo pala koncentracija. S obzirom da je bila usmjerena na ova krupnija i teža pitanja, ja mislim da kad se govori o principima ipak je uvedeno par principa ovim zakonom o kojima treba razmisliti i na koja će trebati reagirati.

Prije svega, intervencijama na član 2.19. uvodi se princip da ako općinska izborna komisija ne može izvršiti imenovanje predsjednika i članova biračkog odbora i njihovih zamjenika na osnovu prijedloga političkih subjekata njih će imenovati iz evidencije o sastavu i radu ranijih biračkih odbora koja posjeduje. Dakle princip je da se žrijebanjem na prijedlog stranaka to obavlja i ovdje se uvodi princip da sad to mogu općinske izborne komisije uraditi ako ne mogu na osnovu prijedloga iz žrijebanja. Nije obrazloženo u kojim slučajevima, kad to ne može. Da li se ... otvara mogućnost ovim principom da općinske izborne komisije ponekad zloupotrijebe ovu neodređenost? Mislim da pitanje treba precizirati – kad to i kako.

Sljedeća stvar je ... prilično delikatno pitanje, jer općinske izborne komisije pod uticajem određene političke stranke mogu općinske i biračke odbore imenovati pod izgovorom da ne mogu na prijedlog političkih stranaka pa onda će imenovati iz ranijih sastava kako to hoće – jedna vrlo opasna situacija. Dakle, potencijalno opasna.

Sljedeća stvar gdje ja mislim da treba biti oprezan kad je u pitanju registracija državljana koji imaju status izbjeglica iz BiH. Ranije je to bio kontinuiran proces koji se vodio po određenim pravilima, sad se uvodi princip da Centralna izborna komisija obavještava o odbijanju prijave na web stranici i da birač koji je registriran ima rok 48 sati da uloži prigovor. To je jedan princip koji je vrlo problematičan, jer za 48 sati izbjeglica koja se nalazi vani – da li će vidjeti na internetu, itd. i da li neće, vrlo kratak rok, vrlo problematičan rok.

I naravno, ovaj princip kojim se uvodi neograničenost na komercijalnim medijima, mislim da je princip koji uvodi u jedno područje koje je više deregulacija nego regulacija medijske scene, i mislim da će tu trebati regulisati.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi profesor Ekrem Ajanović. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, moji prethodnici su dosta stvari rekli u kojima se ja apsolutno slažem. Tu bi posebno napomenuo izlaganje gospodina Remzije Kadrića, Novakovića, Zorića i, na kraju, Genjca. Ovdje sam se javio najviše da bi postavio određena razjašnjenja ili usput o uvođenju da li je zakon u skladu sa određenim principima i pravnim sistemom. Tu bi posebno apostrofirao neke članove, između ostalog, neke je pomenuo doktor Genjac, to je član 13. stav (10) gdje se izričito kaže da će Izborna komisija preko web stranice vršiti razmjenu podataka i diskusiju sa određenim aplikantima. Mislim da je to nedopustivo iz više razloga. Jedan je razlog radi toga što se stavljaju građani u neravnopravan položaj. Postavlja se pitanje da li onaj koji ima pravo glasa, a koji nažalost nema internet, da li je on uskraćen samim tim i lišen mogućnosti da se upiše u birački spisak. A druga je stvar, mislim da u našem

zakonodavstvu još nije uveden taj princip da se ... zvanični odgovori daju samo preko interneta, odnosno preko web stranice.

I smatram da je po meni upitan ovaj zakon. S tim, još bih dodao, možda je i prerano dat, jer se nadam da će biti brzo promjena ponovo ovog zakona ako budemo ispoštovali određene odredbe koje postoje.

I na kraju završio bih s time da ovaj prijedlog zaključka koji je dao Vinko Zorić svesrdno podržavam.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, kad su u pitanju principi ovoga zakona, o čemu sam govorio, djelovanje intervencije na ovaj član 3.15., i o čemu je govorio doktor Genjac, dakle šta je novina u ovom članu 3.15. kad su u pitanju principi: dodata je posebna stavka, između ostalog, Izborna komisija upozorit će birače o nedostacima u prijavi putem svoje web stranice itd. Na odluku CIK-a o odbijanju prijave za glasanje izvan BiH uložiti prigovor može CIK-u. Dakle, to su principi kad je u pitanju ovaj član 3.15. Treba pročitati član 3.15. i druge članove, o tome sam govorio, o toj diskriminaciji po pitanju aktivne i pasivne registracije. Zaista je ovo po mom mišljenju ponižavajuće i nedopustivo je da se na takav način: ako je Interresorna radna grupa trebala da djeluje na član 3.15., onda je trebala da djeluje na jedan principijelan način.

Drugo je pitanje, trebalo je da se kaže, zašto nije jer pred svake izbore se vrši analiza izbornih jedinica. I ovdje nedostaje jedan izvještaj Interresorne radne grupe da se kaže da je bilo rasprave o mnogim ključnim pitanjima, nije postignuta saglasnost i konsenzus, ali da Parlament zna o čemu se sve tu radi.

Dakle, ovo ... je ispod svakog principa kad je u pitanju ovaj ključni član, a to je član 3.15. zakona na koji je trebalo djelovati bar minimalno, bar principijelno onoliko koliko to principi do donošenja zakona zahtijevaju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih.

Zaključujemo raspravu i prelazimo na 19. tačku dnevnog reda:

Ad. 19. Predlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine, predlagač: poslanik Denis Bećirović, zakon broj: 01-02-9-13/10 od 2. 2. 2010. godine (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslanik Denis Bećirović zakon je dostavio u redovnu parlamentarnu proceduru 2. 2. Nadležna Ustavnopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu i principima je dostavila 24. 2. Direkcija za evropske integracije Mišljenje dostavila 17. 2. Danas smo dobili i Mišljenje Savjeta ministara koje nam je prosljedilo Ministarstvo civilnih poslova, nadam se da imate i to Mišljenje.

Otvaram raspravu o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, cijenjeni gosti, predstavnici Vijeća ministara i mediji, sasvim sigurno da postoji potreba da Parlamentarna skupština BiH dogradi zakonska rješenja koja se odnose na praznike u BiH. Dakle, ne da donese novi zakon već da dogradi zakonska rješenja. Upravo polazeći od toga mi u Klubu SDP-a BiH i predložili smo danas, između ostalog, ovaj zakon o praznicima BiH. Ovaj zakon se suštinski dakle u samom obrazloženju razlikuje od onog prijedloga koje je Vijeće ministara uputilo u parlamentarnu proceduru jer je Vijeće ministara navelo da trenutno ne postoji zakon u BiH o praznicima, što naravno apsolutno nije tačno i što nije teško dokazati.

Mi trenutno u BiH imamo zakonska rješenja o praznicima i trenutno legalno u BiH postoje dva državna praznika. To su 1. mart, Dan nezavisnosti BiH, i 25. novembar, Dan državnosti BiH. Dakle još u dejtonskoj, da je tako nazovemo, 1995. godine Parlament BiH je usvojio zakonska rješenja i proglasio 1. mart Danom nezavisnosti i 25. novembar Danom državnosti. Taj zakon postoji i taj zakon još uvijek u Parlamentarnoj skupštini BiH nije promijenjen. Sasvim je drugo pitanje zašto se na manjem području BiH još uvijek ne obilježavaju ova dva praznika, no to je pitanje zašto se ne provodi Ustav BiH i zašto se ne poštuje Dejtonski mirovni sporazum.

Mi u Klubu SDP-a pažljivo smo pratili i učestvovali u raspravi o 'Zakonu o praznicima' koje je predložilo Vijeće ministara BiH. I u ovaj zakon ugradili smo sve korisne i opravdane prijedloge i sugestije koje su se čule tokom rasprave prošle godine. Zbog toga treba reći da ovaj zakon prije svega uvažava činjenicu da je BiH bila, jeste i bit će država, da je BiH država ravnopravnih građana i naroda i da BiH poštuje civilizacijske antifašističke vrijednosti. U ovom zakonu predlažemo, dakle osim Nove godine koja se slavi i obilježava 1. i 2. januara, dakle da se i dalje nastavi obilježavati Dan nezavisnosti BiH, 1. mart; Međunarodni praznik rada, 1. i 2. maj; Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope, 9. maj; Dan pristupanja BiH u članstvo Organizaciji UN-a slavi se 22. maja. Ovdje ima jedna tehnička greška koju bih zamolio, nadam se u drugom

čitanju ćemo je popraviti, BiH nije primljena u članstvo Organizacije UN-a 21. maja već 22. maja, tako da to treba da stoji i u zakonu. Zatim Dan sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici i svih ratova 11. jula; Dan ustanka protiv fašizma u BiH 27. jula. Mi smo i tokom one rasprave istakli da osim evropskog Dana pobjede nad fašizmom bosanskohercegovački narodi imaju također svoju antifašističku tradiciju i nema nikakvog razloga zašto se 27. juli ne bi obilježavao kao Dan ustanka protiv fašizma u BiH u Drugom svjetskom ratu i, naravno, 25. novembar kao Dan državnosti.

Ovaj zakon također predviđa i obilježavanje vjerskih praznika i oni su precizno navedeni.

Mi želimo također reći da je vrlo bitno da BiH ima dakle novi zakon o praznicima. Podsjetit ću samo da, recimo, država Austrija ima 14 državnih praznika, da jedan Kipar ima 16 državnih praznika, da Estonija ima 10, jedna mala geografski po površini Malta ima čak 14 državnih praznika i nema razloga da i BiH ovu problematiku ne uredi na odgovarajući način.

Moram iskazati zadovoljstvo da je Ustavnopravna komisija ovog Predstavničkog doma podržala i ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona i dala je ocjenu da je Prijedlog zakona usklađen sa Ustavom BiH i pravnim sistemom BiH. I želim reći da je Ustavnopravna komisija jednoglasno utvrdila ove zaključke, što nije baš čest slučaj kad je riječ o radu ove komisije.

Mi smo jutros, dakle pet minuta pred početak sjednice, dobili i Mišljenje Ministarstva civilnih poslova, koje je usvojilo i Vijeće ministara BiH. Drago mi je da u tom mišljenju Vijeće ministara BiH ni u jednom pasusu, ni u jednoj rečenici, nije dovelo u pitanje predložene državne praznike, niti je stavilo Vijeće ministara ni jednu zamjerku na prijedlog ovih praznika. Mislim da je i to ohrabrujuće i poziv Parlamentu da danas usvoji ovaj zakon.

Jedina suštinska zamjerka Vijeća ministara, odnosno Ministarstva civilnih poslova je ovdje pitanje da u tekstu ovog zakona kojeg predlažemo mi poslanici iz Kluba SDP-a da ovaj tekst nije usaglašen sa Međureligijskim vijećem u BiH. Međutim i ta zamjerka ne stoji iz sljedećih razloga: naime, mi u ovom zakonu nismo imali zamjerki kada je riječ o ovim vjerskim praznicima i mi smo to uredili na način kako je to i Vijeće ministara BiH uredilo koje je obavilo konsultacije kako je navelo sa Međureligijskim vijećem, tako da smo pokušali iskoristiti one dobre strane u tom zakonu.

Prema tome, postoje svi razlozi danas da ozbiljno porazgovaramo o ovom zakonu, da ga usvojimo u prvom čitanju i da idemo dalje u skladu sa procedurom koju propisuje i Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, uvažene kolege i kolegice, predstavnici Savjeta ministara, nevladinih organizacija, mediji, pa dobro bi ovo bilo, ja bih odmah potpisao i glasao i da nemamo dalje rasprave, da je ovo sjednica ZAVNOBiH-a. Ali mi smo u 2010. godini i porediti ZAVNOBiH i porediti Dejtonski sporazum pa pomiješati to sve sa nekim drugim stvarima, mislim da nećemo doći do prijedloga ovakvih ili usvajanja ovakvih prijedloga o praznicima iz prostog razloga što su sporna tri datuma i oko njih ne vjerujem, ne ovaj saziv, nego i budući saziv Parlamenta, nikad se neće dogovoriti.

Pominjati 1. mart kao praznik jeste uvreda za srpski narod, ne samo u RS nego i u BiH iz prostog razloga što je to dan najveće nesreće, barem za Srbe, a ja mislim i za druge narode, jer neću da tvrdim da je rat počeo tim datumom i referendumom, počeo je mnogo ranije, 1. oktobra 1991. godine u selu Ravnom itd., ali to su istorijske činjenice. Dakle, nametati nešto što nikad neće dobiti podršku jeste samo da nemamo praznika i, kako reče uvaženi kolega, da na manjem prostoru, sad koji je manji prostor ne znam kako je mjerio, a ja sam baš nekako pratio te aktivnosti. Dakle, cijela RS to nije slavila, zapadna Hercegovina nije slavila i ne znam još koji kantoni, ali to nije ni bitno. Ko je slavio, neka slavi kako hoće i mogućnost ni mandat da nekom osporava, neka slavi svaki dan i proglašava praznik. Ali kad treba dobiti zvanično neku potvrdu da se slavi kao državni praznik 1. mart, to kad je u pitanju, ne govorim naravno ni apriori niti imam ja mandat da govorim u ime cijelog jednog naroda, ali evo reći ću ogromne većine stradalih ljudi i predstavnika tih kategorija: taj datum nikad neće dobiti podršku. I ako je samo on u pitanju, da ne govorim o druga dva, onda zakon neće biti izglasan u ovom ovakvom obliku kako predlaže gospodin Bećirović, nego kako je predložio Savjet ministara, pa kome je prihvatljivo. Ja nisam u poziciji da ultimativno ja kažem šta treba, ali je činjenica da predlagati ovakve zakone jeste samo unošenje novih nesporeda, komplikacija, pa reći ću i vraćanje u neka doba kada osvježavamo otvoreno mržnju, zašto to kriti.

Drugo, vezivati se za 25. novembar, a srušiti jednu legalnu državu i vanustavno i secesionistički, pa reći ću i separatički bez volje jednog naroda, uraditi to što je urađeno ali ne možemo točak istorije vraćati pa i njega stavljati za praznik, i to ne može proći

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

I završavam, o 11. julu naravno biće u nekoj drugoj tački, pa ćemo i to govoriti. Dakle, što se mene lično tiče i naravno mojih kolega, ni jedan od tri predložena ova datuma neće biti uvršteno u praznike BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, diskusija. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Drago mi je i veoma je važno što je predlagač u svojim uvodnim napomenama naglasio da mi imamo već važeći Zakon o državnim praznicima, jer u Ustavu BiH stoji da svi zakoni, propisi i sudski poslovници, koji budu na snazi na teritoriji BiH kad Ustav stupi na snagu, ostaju na snazi u onoj mjeri u kojoj se ne kosi sa Ustavom sve dok nadležno tijelo BiH ne odredi drugačije.

Dakle mi imamo Zakon o državnim praznicima koji je važeći i koji nikakvom drugom odlukom nije stavljen van snage i predlagač je mogao mirne duše i da predloži ovaj zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim praznicima. Ali bez obzira na to, dakle važna je ta činjenica.

Šta bi ovdje u amandmanskoj fazi? Moglo bi se možda, kad je u pitanju član 3. spisak ovih državnih praznika, možda da se ovo pod f) kad je u pitanju Dan sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici i svih ratova da se to posebnim članom reguliše i da se kaže da će se Dan sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici i svih ratova da će se to obilježavati, a ne da stavljamo to u spisak državnih praznika, jer po svom karakteru bi to trebalo posebno odvojiti, posebnim članom to pitanje sjećanje na žrtve genocida u Srebrenici i svih ratova sa posebnim članom da se to reguliše.

A što se tiče ovog Dana nezavisnosti, dakle ovaj praznik nije uvreda za srpski narod. Dakle mnogi Srbi su glasali za ta dva dana o nezavisnosti BiH. Prema tome, ne može se tako generalno reći da je ovaj praznik uvreda za srpski narod, jer mnogi Srbi su glasali za nezavisnost BiH.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Vesna Šain, diskusija. Izvolite.

VESNA ŠAIN:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ovaj prijedlog zakona je zaista neprihvatljiv i nelogičan. Sem suštinskih nelogičnosti ovdje ima i tehničkih nelogičnosti, pa sam naziv kaže Prijedlog zakona o praznicima BiH gdje predlagač predlaže da praznik bude Dan sjećanja na žrtve genocida u Srebrenici iz svih ratova. To ne može nikako biti praznik. Praznik je nešto što

se slavi, što se praznuje, bilo to svjetovno ili vjersko, ali nikako se ne može nazvati praznikom. Eventualno je trebao predlagač staviti i neradnim danom, ali nije.

Dalje, predlagač je i kontradiktoran u svom izlaganju gdje se poziva na Dejtonski sporazum a nije ga uvrstio u praznike. Znači, to je 21. novembar kao dan uspostavljanja Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Ovim danom je prestao rat, započeo je mir. Prestalo je krvoproliće i stradanje i imamo što imamo. Imamo Bosnu koja je mirna. Dalje, znači Dejtonskim sporazumom su utemeljeni osnovni principi državnog pravnog poretka. Formirana je Bosna kao državna zajednica a predlagač se i poziva na Dejtonski sporazum, a nigdje ga nije uvrstio da se to praznuje.

O 1. martu ne bih pričala, to uopšte ne zaslužuje priču, jer na taj dan su se dogovorila dva naroda bez pristanka i volje trećeg naroda. Znamo do čega je dovelo i kako je dovelo, tako da nije vrijedno da se priča na tu temu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi profesor Ekrem Ajanović, replika. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Ma ja ću biti vrlo kratak, gospodine predsjedniče.

Nije BiH u Dejtonu napravljena kao državna zajednica. To trebaju ljudi da izbiju iz glave jer u Ustavu to nikako ne piše i nigdje ne piše u zakonu. U Ustavu je rečeno u članu I. da ona nastavlja kontinuitet svoga postojanja kao država BiH, samo umjesto Republike kao država BiH, a nikako da je stvorena zajednica nekih; čak je kada je riječ o entitetima rekao da se administrativno uređuju na drugačiji način. Znači, to zloupotrebljavanje da je to državna zajednica, to je apsurd i u Ustavu ne piše tako.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, diskusija. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ovaj zakon, bez obzira što je u prvom čitanju, vjerovatno neće dobiti prolaz u ovom parlamentu, jer je napravljen tako da je nemoguće dobiti kritičnu masu za usvajanje ovoga zakona i ne znam šta je bilo cilj predlagača, da li da ima samo predložen ovaj zakon ili da se

zaista usvoji. Ukoliko je neko htio, a u ovom slučaju predlagač, da se usvoji ovaj zakon, onda se on ne može raditi na ovakav način jer je očito da ovdje nema opšteg konseznusa, odnosno nema kritične mase za usvajanje ovoga zakona. Razlog je jednostavan zato što ovaj zakon sigurno neće dobiti podršku poslanika iz RS zbog ovoga ovdje što je navedeno kao državni praznici koji bi trebali da budu u BiH.

Međutim, evo ja idem i dalje, i ako svi cijenimo kao što i ja cijenim da nam je potreban zakon o praznicima BiH, da to uradimo na sljedeći način. U skladu s tim ja predlažem jedan zaključak koji bi možda mogao da nam pomogne ukoliko hoćemo i želimo da dobijemo prijedlog zakona o praznicima u BiH. Naime, nemoguće je ovakav zakon donijeti bez usaglašavanja svih relevantnih faktora u ovoj državi, jer smo vidjeli da je predloženi zakon od strane Savjeta ministara koji je dosta truda u njega uložio, koji ima određene konsultacije, određene prepiske sa nadležnim ili kompetentnim institucijama i pojedincima koji treba da učestvuju u ovom zakonu i mnogo toga, i da on nije takođe dobio prolaznu ocjenu na ovom parlamentu, a odmah iza toga se može zaključiti da na osnovu daleko manjih konsultacija, prepiski itd. sigurno ovaj zakon neće dobiti podršku u ovom parlamentu.

Stoga moj zaključak je da ovaj Predstavnički dom formira interresornu komisiju za izradu *Zakona o praznicima u BiH*. Članovi komisije bi bili predstavnici svih političkih partija u ovome domu, a obrazloženje za ovaj moj prijedlog je sljedeće.

Mi smo došli u takvu poziciju da smo shvatili da se sve ono što bi trebalo biti doneseno u BiH od vitalnog je značaja i ne može izgleda donijeti i sigurno je i tako je i dobro da su neki to shvatili bez dobre pripreme i dobrog rada na tome i bez određenog kompromisa i to je nesporno. Ukoliko želimo određeni kompromis i da steknemo kritičnu masu da se može to izglasati u ovom parlamentu, onda je to neophodno uraditi, tragom da smo formirali već takve dvije komisije, jedna je za popis stanovništva na prijedlog čini mi se gospodina Dokića, jel tako, jeste, i drugu smo amandmane na Ustav, jer je jedino to tako izgleda i moguće donijeti u ovoj državi, a naročito ćemo imati argumente za ili protiv ukoliko dvije komisije dostignu taj nivo da predlože odgovarajući tekst i da ovaj parlament usvoji.

Zato molim kolegice i kolege da ovaj zaključak podrže i da tako pokušamo doći do zakona koji bi eventualno mogao da prođe u ovom parlamentu ukoliko za to ima volje; ukoliko nema, ja sam siguran da mi ovaj zakon nećemo u dogledno vrijeme imati.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, diskusija. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Ja moram izraziti zadovoljstvo što pred sobom imamo u posljednje vrijeme, pa i danas, jedan set zakona, inicijativa od kojih će građani BiH sutra da budu sitiji, da budu raspoloženi, da više cijene svoje poslanike i da ponovo za njih glasaju, zato što će im tanjiri biti puniji, što će nositi moderna odijela, što će mladi imati najnovije Nokie, što će naravno svi zajedno zagrljeni u EU i što će valjda zasluge za to imati upravo predlagači tih rješenja.

Ovo je, ja mislim, peta ili šesta rasprava o ovom zakonu i mislio sam da više iz ovih rasprava ne mogu naučiti ništa, a onda sam shvatio da mogu naučiti ponešto. Pa sam naučio da i površinski manje zemlje imaju zakone o praznicima. Čak i sa više praznika. Po kvadratu površine, dakle oni imaju više praznika od nas. Pa sam onda saznao, doduše to sam znao, da možemo iz ovih mišljenja čitati i ono što ne piše i ne čitati ono što piše i to obrazlagati kao pozitivno mišljenje. Saznao sam da imamo zakon koji se toliko upiremo da donesemo. I zbog toga bih se zahvalio kolegama što su malo pojačali taj zakon uvođenjem Nove godine i 1. maja kao praznika, s obzirom da znamo da Novu godinu nismo slavili, odnosno da Djeda Mraza u vrijeme donošenja tog zakona nismo baš volili u ovoj zemlji. Tako da, evo sad kad pogledam razloge za *za* i za *protiv* ovog zakona, zaista moram izraziti još jednom svoje zadovoljstvo otvaranjem ponovne rasprave o ovim taksativno navedenim danima ovdje. Valjda nismo dovoljno puta rekli u čemu se ne slažemo pa je važno da to još jednom kažemo i danas, i ne samo na ovom prijedlogu zakona nego i na nekim tačkama dnevnog reda od kojih će nam takođe stomaci biti puniji.

Mislim da sam najmanje očekivao od kolega iz SDP-a da pred izbornu kampanju okrenu potpuno politiku i da zaista krenu u jednom pravcu u kome, valjda se dokazalo do sada, ima izbornih rezultata. Evo ja se nadam da je ovo sasvim slučajno, nadam se da ovo više neće da se ponovi, bez obzira što su građani mnogo srećniji sutra nego danas i što bi bili mnogo srećniji i nadam se da ćemo mi ovdje bar još dva-tri mjeseca, ako ništa, bar prije nego što Izborna komisija proglasi izbore, početi se baviti i nekim drugim pitanjima osim onim kojima smo se bavili u prethodnih osam godina.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić, replika. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Konkretan povod za repliku jeste diskusija gospodina Novakovića, a inače način na koji vodimo raspravu u vezi ovog zakona u prvom čitanju. Vidite, gospodine Novakoviću, i ja sam mislio da sam sve čuo što se moglo čuti, ali evo danas sam čuo neke novosti.

Dakle, ja razumijem da ovakve inicijative, ovakvi prijedlozi zakona, odnosno rasprava o nekim pitanjima, ljudi razumiju i kao potrebu istaknu već ranije poznate stavove o određenim stvarima. Ok. To je pravo svakog poslanika da nas podsjeti na svoj stav, da nas podsjeti na

razumijevanje nekih stvari i praktično ništa nije novo da smo mi sučeljeni radikalno, različito doživljavamo ovo pitanje, kad je riječ o praznicima. Šta nama ostaje? Nama ostaje jednostavno da se opredjeljujemo za neke stvari koje su doživjele neku vrstu verifikacije mimo nas. Takvih stvari sigurno da ima.

Ja ne mogu prihvatiti ovakav način diskusije da se kaže nametati nešto što nikad neće dobiti podršku, što je unošenje mrženje, unošenje daljih produbljenja razlika itd. Jednostavno trebamo razumjeti da postoji značajan broj poslanika u ovom parlamentu koji smatraju da u ovoj državi se treba urediti pitanje praznika na način da svi građani ove zemlje prihvate te praznike. Ako ovo nije rješenje, mi moramo tražiti to rješenje. I nemojte tražiti da nema inicijativa. Mi ne možemo reći: gospodine Novakoviću, tačka, nećemo više nikad, zato što se nekom nije svidio ovaj prijedlog. Mi smatramo da to treba uraditi. Mi ćemo pokrenuti inicijative i za tekst himne. Dakle moramo biti spremni da raspravljamo o tome. I nemojte da odmah jedni druge diskvalificiramo i da upotrebljavamo teške riječi. Ok. Ovaj prijedlog nije prihvatljiv, kažete nije prihvatljiv, ali ulaziti u raspravu, u diskusiju, na način zajednica, združena država, raspala se ova država, ovo ste, ono ste, mislim stvarno nema smisla.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Branko Dokić, diskusija. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Evo ja ću podvući ono što je kolega Belkić maloprije rekao. I u ovom parlamentu i u ovoj državi ima ljudi koji zaista smatraju da je BiH potreban 'Zakon o praznicima'. I ja lično smatram da je i naša, između ostalog, sramota što mi nemamo 'Zakon o praznicima'. ... Upravo sam tu htio da nastavim, ja neću da ubjeđujem nikoga da nemamo, odnosno neću da osporavam stavove onih koji kažu da imamo, ali je činjenica da ni jednog dana u BiH nemate na svim mjestima gdje bi trebalo da stoji državna zastava da nema onoga što čini i ide iza nečeg što se zove državni praznik. Očigledno da svako ove praznike koje mi praznujemo doživljava na svoj nekakav način. U tom kontekstu, ja kažem da mi nemamo državnog praznika. Zato sam podržavao svaku inicijativu koja je imala za namjeru da dođemo do nekakvog dogovora da imamo državne praznike. Ja lično mislim da kada bi mi uvažavali malo više jedni druge da bi mi imali, pa makar se to zvala Nova godina, ali za tu Novu godinu da državna zastava stoji od Cazina preko Banja Luke, Sarajeva do Mostara i Trebinja i Kladuše. Dakle, to mi nemamo, ako hoćemo da priznamo. Ako nećemo da priznamo, onda je to drugi problem i onda je sva ova priča uzaludna, i mi ćemo onda morati svaki put da se podsjećamo na ono što je za nas neprihvatljivo ili prihvatljivo.

Vraćajući se ovom prijedlogu, sada evo, cijenim napor predlagača da iziđe sa nekakvim prijedlogom, ali po mom dubokom ubjeđenju predlagač nije ovaj zakon predložio sa namjerom da on prođe nego s namjerom nekom drugom, da ja sad ne govorim, ne spominjem izbornu godinu i slično. Jer da je to tako, znao bi kakvi su stavovi po pojedinim ovdje predloženim datumima izneseni u istom ovom parlamentu, i to ne jednom. U tom kontekstu, ja mogu da

kažem da od ovih praznika ću sada da kažem šta je za mene prihvatljivo, šta je za PDP prihvatljivo, ne za mene, a šta se mora promijeniti. I predložiću kako da se to uradi.

Dan nezavisnosti i to 1. mart je za nas potpuno neprihvatljiv iz prostog razloga što je to dan koji nas je definitivno uveo u rat. Koji je to dan? Ja vas molim, imate mogućnosti replicirajte do sutra, ali budite parlamentarni i saslušajte me, vrlo mi je neprijatno da se u Parlamentu nadvikujemo, ovo nije sastanak neke komisije gdje se može malo i ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Profesore, oni reaguju na zaključke koji su dobili, nije na Vašu diskusiju.

BRANKO DOKIĆ:

Dakle činjenica je, mi htjeli priznati ili ne htjeli priznati, nažalost da BiH još niti je suverena niti je nezavisna. BiH ne upravljamo mi ovdje izabrani od našeg naroda, nego znate vi to sve bolje evo od mene ko itd., itd. Ali nije samo to, ovo je usput budi rečeno, činjenica da smo mi poslije tog datuma definitivno ušli u ono što je najgore moglo da se desi svim narodima u ovoj državi, to je rat. Apsurdno je, evo poredeći dvije krajnosti, u ovom prijelogu nema 21. novembra koji je donio mir. I zaista, evo mogu da kažem da kad se prave ovakve krajnosti, da tu nema priče, da tu nema zajedničkog dogovora.

Što se tiče PDP-a, uopšte nije sporan 25. ali zajedno sa 21. i 25. ima jednu težinu iz onog perioda, a 21. ima aktuelnu težinu. BiH je onakva kakva je definisana 21., mi to htjeli priznati ili ne htjeli priznati. Onda, nastranu da li to neko prizna ili ne prizna, a koliko prizna govori činjenica jedna apsurdna da 21. na državnom nivou, pa čak ni OHR-u koji slijedom 21. i vlada ovom državom, nije obilježen taj dan izuzev desetogodišnjice, kada je obilježen izvan ove države. I to znate gdje? To je za mene apsurdna činjenica koja govori mnogo. Ali, hoću da naglasim, prijatelji dragi, dok je ovakva BiH, 21. zaslužuje da bude praznik. Ako se dogovorimo i kad se dogovorimo da promijenimo unutrašnju i administrativnu i teritorijalnu strukturu, onda će to zavrijediti da taj dan dogovora da bude državni praznik.

Dakle, da budem jasan, 25. da, uz 21. kao dan potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma. Što se tiče PDP-a, nemamo ništa ni protiv obilježavanja 'Dana ustanka u BiH', kako bih mogao imati išta protiv, kad je to taj dan, odnosno, taj ustanak i dignut u kraju u kome sam rođen i u kome su moji preci ot-kako se znamo i otkako se bilo šta piše. Ali lično smatram da nema potrebe, da je dovoljno tih praznika koji karakterišu BiH kao antifašističku državu koja je dala svoj doprinos u borbi protiv fašizma. Evo to je ako razgovaramo o 25. uz uslov da je to i 21., to je 9. maj, mislim da su ta dva dana dovoljna. Ali hoću da kažem i generalno da izjasnim svoje opredjeljenje prema NOB-i da nemamo ništa protiv da i to bude, ako je to stvar kompromisa da to bude, da. Ali lično smatramo da to nije potrebno da bude praznik.

Pod ovakvom formulacijom, ovo pod 'f) Dan sjećanja na žrtve', za PDP je potpuno neprihvatljivo. Mi jesmo za to da odredimo jedan dan kad ćemo se sjećati na žrtve prošlih ratova. Evo da ne bude, kao što neko reče skoro u hodniku, da se protežemo na sjećanja do otomanskog perioda, neka to bude ograničeno na prošli vijek, na 20-ti vijek, neka to bude ograničeno evo na posljednja dva rata na ovim područjima. Molim vas, nemojte da vas podsjećam na jedno od najvećih stratišta u Evropi, a to je

Jasenovac. A to je bilo skoro u istorijskom kontekstu, to je bilo skoro. Isticanje jedne tragedije posebno koja se desila u Srebrenici ali zaboravljajući druge i njih uopštavajući je zaista nešto što u kontekstu i u strukturi ove države nije prihvatljivo i nije uredu. Da vas ne podsjećam na neka druga mjesta. Evo skoro je obilježena prije mjesec i nešto godišnjica jedne tragedije koja se desila kod Banja Luke u selu Drakulić gdje je popisano imenima oko 2.500 ljudi nestalo preko noći, bez ijednog ispaljenog metka.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

BRANKO DOKIĆ:

Ja vas molim da uvažavamo sve žrtve. Duboko se klanjam žrtvama u Srebrenici i onima čiji su to braća, sestre, sinovi itd. itd, ali dajte imajmo razumijevanja i za druge žrtve koje su se desile u posljednje vrijeme. I na kraju,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Imaćete priliku u replikama vjerovatno da obrazložite.

BRANKO DOKIĆ:

Pola minuta. Ja predlažem ... Pozdravljam inicijativu da imamo zakon. Ovakva forma, zbog dva navedena praznika, neće moći proći u prvom čitanju. Ja podržavam prijedlog kolege Okolića da se formira jedna radna grupa, ali ne od predstavnika svih partija. Ja mislim da je dovoljno da bude pet članova, od kojih dva iz opozicije, tri iz pozicije, i predlažem da na čelu te radne grupe bude predlagač ovog zakona. Dobićete u pisanoj formi ovaj moj prijedlog.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo dvije replike. Uvežani poslanik Šefik Džaferović, izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja izbjegavam da repliciram, ali zaista nekad neke stvari ne možete da odšutite, morate replicirati.

Gospodine Dokiću, 1. mart nas nije uveo u rat. Prvog marta je dvije trećine građana BiH izrazilo demokratsku želju, dakle 65% ukupnog broja građana BiH, to je ... dvije trećine građana BiH je izrazilo svoju političku želju i volju da gradi samostalnu BiH i na taj način odgovori velikodržavnim težnjama na

račun teritorije BiH a nakon toga je uslijedila agresija na državu BiH. To je historijska istina i ja vas molim kad govorite o tome, govorite historijskom istinom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja želim reći da pozdravljam način na koji je kolega Dokić diskutovao o ovom zakonu. Mislim da je na ozbiljan način diskutovao. Rekao je otvoreno šta mu je prihvatljivo, šta nije, i to je jedini način da mi ovdje stvari rješavamo. Dakle, da čujemo, da razgovaramo, i samo kroz razgovor i dijalog možemo doći do nekih rješenja, za razliku od nekih drugih diskutanata koji po meni nisu imali baš ozbiljne diskusije.

Kolega Dokić je najviše apostrofirao 1. mart kao, kako je on rekao, datum koji nije prihvatljiv. Mi se oko nekih stvari možemo nesložiti kada je riječ o interpretacijama, ali bi trebali ipak da uvažavamo neke činjenice.

Kada je riječ konkretno o 1. martu, mi ovdje vrlo jasno moramo reći neke činjenice koje se ne mogu interpretirati nikako drugačije, osim onako kako su se dogodile. Naime, 1. mart nije došao odjednom. Prvi mart ima svoje uzroke, ... ima i svoje posljedice. Do 1. marta ne bi došlo da u to vrijeme Republika Srbija nije tražila od Evropske zajednice da formira Arbitražnu komisiju, kolokvijalno poznatu kao Badinterovu komisiju. Ta komisija je formirana u jesen 1991. godine. Ta Badinterova komisija je odgovorila na direktno pitanje Srbije. Srbija je naime pitala da li granice između Srbije i Hrvatske i granice između Srbije i BiH postaju međunarodne granice nakon raspada Jugoslavije. Badinterova komisija je dala odgovor u januaru na to pitanje i, između ostalog, naglasila u to vrijeme da one postaju međunarodne granice, ako se te države opredijele da postanu nezavisne. U pogledu BiH, dakle samo govorim sada o činjenicama, ne želim ih interpretirati, Badinterova komisija je rekla: BiH može postati nezavisna ako organizira referendum. BiH je organizirala referendum ... po važećem naravno Ustavu i na tom referendumu gotovo dvije trećine ili 65% građana BiH izjasnilo se za nezavisnost. Malo je država u Evropi koje su sa tolikim stepenom dobile nezavisnost. U Crnoj Gori danas pišu slavospjeve zato što su dobacili do 55% za nezavisnost Crne Gore, a ovdje je pitanje zašto je 64% građana. Na tom referendumu izašli su svi građani u manjem ili većem broju, svi oni koji su smatrali da BiH treba biti nezavisna. A da nije dvije trećine glasalo za nezavisnost, šta bi se dogodilo? Odlučilo bi vjerovatno onih ostalih, koliko, 35% da odlučuje u ime svih građana BiH!?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

DENIS BEĆIROVIĆ:

Prema tome, stvar je potpuno jasna. To su činjenice i bilo bi dobro da što prije uvažavamo te činjenice, jer su te činjenice zapisane i u Ustavu BiH ali nemam vremena sada da o tome govorim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Branko Dokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Pa ja ne znam da li vas treba podsjećati, ali izgleda da treba: da 98% jednog naroda u BiH nije izišlo na taj referendum i da ga je bojkotovalo. Ja ne osporavam nezavisnu, naprotiv, evo sve činim i u ovom domu sam predlagao sve da BiH uradi sve što je potrebno da njeni izabranici upravljaju ovom zemljom, potvrđujući svoje opredjeljenje za njenu nezavisnost itd., itd. Ali, ukoliko vi zaista mislite da će još uvijek spominjanje 1. marta što je direktno uplitanje prstima u oči većini, evo i u ovom trenutku, preko 90% Srba u BiH; mi taj dan doživljavamo kao dan kojim je definitivno BiH ušla u rat, činjenicom da je pokazana spremnost da se jedan narod u potpunosti preglasava, i nije to sa malim procentom, nego skoro pa 100%. Ja neću sada da ulazim, neću da se vraćam u istoriju šta bi bilo da je bilo, ja bih bio presretan da rata nije bilo. A druga je sad priča, bilo ga sa tim, ne bi ga bilo, evo imali i spominali ste Crnu Goru. I Crna Gora je sa Srbijom u nekom periodu bila dva oka u glavi, pa je Crna Gora nezavisna i, na njenu sreću, nije imala rat koji smo mi imali. E, u tom kontekstu je moja primjedba na taj datum.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, nije tačan podatak, nije tačna izjava da je 98% jednog naroda glasalo protiv referenduma za nezavisnu BiH. Dakle, taj procent nije tačan. I još dodatno, kada su u pitanju ovi zahtjevi i odluke Badinterove komisije, također na zahtjev Srbije - da li jedan narod može da ostane u Jugoslaviji? - odluka, stav Badinterove komisije je bio protiv takvog jednog zahtjeva, naravno uz njihov stav da se jednom narodu mora garantovati nacionalni, kulturni i dr. identitet i u tom dijelu je bio takav stav Badinterove komisije. A dakle, ovo potvrđujem, njihov stav je bio da se referendumom država BiH treba da opredijeli da li treba da li da ostane, da li da postane samostalna država ili ne.

Dakle, ovaj podatak od 98% da jedan narod je bio protiv referenduma, takav podatak nije tačan.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović, replika. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Ma ja ću biti kratak u replici. Prvo, šta ja zamjeram gospodinu koji je iznosio određene stvari. Prvo, što nije uvažio i što ne uvažava činjenicu tadašnjeg Ustava BiH. Jer, tadašnji Ustav BiH je rekao da održavanje referenduma pa čak i izdvajanje određene opštine, u njemu se spominje, da moraju svi građani, da bi trebali svi građani da odluče, a da dvotrećinskom većinom odlučuje sistem. Prema tome, u tom članu Ustava nigdje nije pisalo da moraju se izjasniti posebno narodi BiH. Prema tome, ta je priča o tome je davno, davno završena i ona je, međunarodna zajednica ne bi priznala nikada BiH, postavila bi

joj uvjete kao što je postavila Crnoj Gori, doduše Crnoj Gori mnogo manje, ali u našem Ustavu je tada pisalo onako i formulirano je pitanje za referendum da je izvršen potpuno po važećem Ustavu BiH.

I samo još jedna rečenica. Mnogo, mnogo prije nego što se uopšte raspravljalo o nezavisnosti BiH, izašli su prijedlozi o stvaranju SAO-a, ako znate, srpskih autonomnih oblasti, i ja sam tada u Parlamentu pitao: Gospodo, kako Tešanj koji ima 99% Bošnjaka, odnosno tada sam rekao muslimana, kako on može da pripadne sjevernoj oblasti, srpskoj autonomnoj oblasti? Rekli, smeta nam, ne možemo ih povezati. I to se ustvari u ratu i vidjelo i zato su izvršili 12 neuspješnih ofanziva, zato je palo 12,5 hiljada nedužnih ljudi od srpskog naroda, da bi se to učinilo i da bi se Tešanj pripojio srpskoj autonomnoj oblasti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na dnevnom redu je Prijedlog zakona o praznicima. Ali nije naodmet da vas upozorim da sam imao namjeru da se ova sjednica prije završi i do pauze za ručak, a onda nakon toga da drugu sjednicu počnemo. Međutim, rasprave su očigledno zanimljive.

Uvažena poslanica Milica Marković, replika. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, pa svi bismo mi voljeli da se to desi, da završimo do 2,00 sata, ali očigledno da se to neće moći desiti zato što ovdje ima potrebe kod određenih kolega da stvaraju takvu atmosferu, prije svega, da kandiduju takve teme i zakone koji će stvoriti određene turbulencije u Parlamentu i sukobe mišljenja i izjava. I, ja hoću da kažem da jedan od prethodnih govornika je rekao, možete vi da se ne slažete i da ne podržavate ono što stoji u sadržaju predloženog zakona, ali ne možete da kažete da se neće o tome više raspravljati i da se neće. Evo, ja sad kažem, neće nikada doći zakon, neće nikada stupiti na snagu zakon o praznicima u BiH gdje bude priča o 1. martu a da nema priče o 21. novembru, kao danu potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, zato što predstavnici iz RS nikad takav zakon neće podržati i otpočetak mislim da je ova priča apsurdna. Ne znam što će SDP-u uopšte ova situacija da predloži ovakav sadržaj zakona a sami znaju kolege iz SDP-a apriori da ovaj zakon ne može proći. I džaba gubimo vrijeme, ali je već ovdje dosta toga izrečeno i konstatovano, izneseno raznoraznih konstatacija koje prosto vrijeđaju zdrav razum u ovom parlamentu kod ljudi koji razmišljaju zdravorazumski, ono što je rekao gospodin Bećirević da je taj referendum proveden sa dvije trećine građana BiH, da je on sad potpuno legitiman, da bismo mi mogli pričati o 1. martu, danu kada se ozvaničava jedan takav događaj. Pa jeste, gospodine Bećireviću, da je to Hrvatska ili Srbija, ali ovdje nije jedna, nismo mi svi Bosanci i Hercegovci. Ovdje se tačno zna da žive Hrvati, Srbi, 1. marta 1991., 1992. su živjeli muslimani, danas žive Bošnjaci, znači to je bitna razlika između Hrvatske i Srbije koja provodi na jedan način referendum i donosi odluke po tom referendumu, a kako se on provodi u BiH. I reći da su dvije trećine odlučile o tom referendumu a jedna trećina nije, pa jedna trećina je cijeli jedan narod. I vi mislite da je to sad dobro i da je to korisno i da ćemo mi glasati za to. Nećemo nikada. Nećemo nikada glasati i nemojte živjeti u zabludi, nemojte više kandidovati ovakve zakone koji vrijeđaju zdrav razum ljudi, kandidujući datume koji su za Srbe, za sve Srbe u BiH je 1. mart dan kada je neposredno počeo rat u BiH. I ako neko misli u ovoj zemlji da takve datume treba slaviti, neka onda izglasa sam ako može

takve zakone i neka slavi te datume. Evo, na kraju krajeva, 1. mart se slavi u Federaciji, u RS se ne slavi, neće se nikada slaviti, čujem da ni neki kantoni u Federaciji ga nisu obilježavali.

A gospodin Remzija kada je rekao da od 98% jednog naroda nije bilo navodno osporeno, kao glasali su i Srbi, pa kada kažete da nije 98%, recite koliko je to Srba glasalo na tom referendumu; kada znate da ovaj podatak nije tačan, onda morate znati koji je to tačan, pa da nam kažete koliko je Srba bilo u toj masi s kojom vi operišete i govorite da je dvije trećine odlučilo o tom referendumu. Mislim, zaista ovdje neke stvari ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

MILICA MARKOVIĆ:

Neke stvari se ne mogu slušati i svi oni koji govore i koji pokušavaju da stvaraju ovakvu atmosferu i ovakav ambijent u Parlamentu, šta god vi mislili o tome, što mi kažemo državna zajednica, država sastavljena od dva entiteta, možda ona za tri ili pet godina neće biti sastavljena ni ovako kako je danas. Ali morate znati da oni koji ovako razgovaraju i koji kandiduju ovakve teme ne rade na izgradnji BiH, nego rade na njenoj razgradnji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se nadam da ćemo makar završiti ovu temu do 2,00 sata, u 2,00 moramo napraviti pauzu.
Uvaženi poslanik Adem Huskić, replika. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja mislim da se ratom ne može ništa riješiti. Rat je bio zbog toga da se BiH podijeli. BiH nije podijeljena i ne treba ponovo započinjati; oni koji su jedanput dobili po nosu, dobili bi i drugi put.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Ovo je odgovor. Dakle, vi, gospođo Marković, pogledajte koliko je Srba glasalo tog dana, ta dva dana, 28. februara i 1. marta, na referendumu za nezavisnost ... Recite vi koliko je Srba bilo *protiv*. Vi znate koliko je bilo *protiv*, ja znam koliko je bilo Srba *za* BiH. Dakle, Srba koji su glasali *za* nezavisnu BiH je dakle bilo više od 2% a vi recite koliko je bilo *protiv*.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

S obzirom da je u 12,00 sati sa Monitoring timom sastanak, evo ja bih zamlio predsjednike Kluba Stranke za BiH i SDP-a zajedno sa prvim zamjenikom predsjedavajućeg, gospodinom Nikom Lozančićem, da ode na ovaj sastanak, da ipak bude praćen, ipak je to sastanak sa Monitoring klubom, a da mi nastavimo dalje diskusiju o ovoj tački, ako nije problem. Zahvaljujem.

Vinko Zorić, kao sljedeći prijavljen za diskusiju. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam također u jednom momentu primijetio da je li možda zakon o granicama na dnevnom redu. Drago mi je da ste i vi to primijetili. Ali evo, u dnevnom redu kojeg sam dobio, piše Prijedlog zakona o blagdanima BiH, ja u ruci držim Prijedlog zakona o praznicima BiH; ako ništa od jedne multietničke stranke sam očekivao da ćemo dobiti na jezicima naroda, pogotovo pošto je u zaglavlju ovaj klub, a ne pojedinac. Ali eto, svejedno i to govori o multietičnosti stranke od koje smo dobili prijedlog.

No, o blagdanima ću reći sljedeće. BiH bi trebala imati 'Zakon o blagdanima' jer je i to bolje i sve ono što dogovorimo od kaotičnog stanja koje sada imamo i o kojem je podosta govorio kolega Dokić. Dakle, zaista je stanje na terenu kaotično. Ja podržavam i podržat ćemo i ja i kolega Raguž ovaj zakon u prvom čitanju, ali ćemo imati puno amandmana.

Npr. ja nisam za neke potrošene recepte kojih čini mi se nema nigdje u Evropi: o premještanju blagovanja ili praznovanja, ako pada nedjeljom, ako pada subotom. Šta ima veze kada pada? Blagdan je blagdan. Nema premještanja Božića. Božić može biti petkom i ponedjeljkom i nedjeljom itd. Dakle, najprije nisam za takva rješenja.

Onda nisam za rješenja da bude više teksta, da se piše neradni dan će biti prvi naredni dan, ako i prođe to za šta ja nisam. Zar nije dovoljno napisati da će to biti 2. ožujka. A ne, bit će prvi sljedeći itd. Zna se koji je sljedeći. Ne može biti poslje 1. ožujka, ne može biti 3. ožujka, prvi sljedeći neradni, ako znamo da 2. nije blagdan i neradni dan. Znači ima ovdje puno toga.

Onda, ono o čemu, da je predlagač htio da ovaj zakon prođe, zaista bi se potrudio, a ja neću sada govoriti koje ćemo mi sve izmjene, ali evo, zaista bih se potrudio npr. da ... bude Dan pobjede i Dan Evrope, ako ne, samo Dan Evrope. Dakle, mi možemo sasvim normalno taj Dan Evrope proslaviti da piše samo Dan Evrope jer mi toj Evropi i pripadamo

/nije uključen mikrofoni/

VINKO ZORIĆ:

Ne smeta, ali se tako u Evropi ne zove. E, o tome se radi. Zašto mi želimo biti veći katolici od pape? Ne želim voditi dijalog s vama, kolega Bećiroviću, ali ja kažem šta bi bilo bolje. Bolje bi bilo da se

zove 'Dan sjećanja na žrtve genocida'. Bilo bi prohodnije u Parlamentu. Znamo mi gdje su se genocidi i to neće umanjiti sjećanje na žrtve genocida u Srebrenici ni obezvrijediti, ni neće se dogoditi time da to nije bilo tamo. To je bilo, to su povijesne činjenice. Naprimjer, ja nisam uopće da ovdje ima 'Dan ustanka protiv fašizma u BiH'. Tim ustancima je stvarana država koja se kasnije, je li, rušila. Ja nisam za to. Koliko god to bilo smiješno, ja za to nisam.

Znači, rekao sam, podržat ćemo ovaj zakon u prvom čitanju. Ukoliko prođe prvo čitanje, imat ćemo dosta amandmana, možda koliko ima i članaka ovaj zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, diskusija. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo, počecu svoje izlaganje da ja potpuno razumijem predlagача, gospodina i uvaženog kolegu Bećirovića. Ja potpuno razumijem i stavove političkih stranaka i predstavnike, uvažene kolege iz bošnjačkog naroda, što je očito da će dati podršku ovom prijedlogu zakona. Ali ja pitam: kad ja sve njih razumijem da li neko razumije nas? Kad kažem nas, prelazim odmah na prvo lice jednine, mene kao poslanika iz reda srpskog naroda, i da mi kasnije ne bi spočitavali da ja govorim u ime cijelog naroda, ali evo u ime ogromne većine srpskog naroda iz RS – da li neko razumije nas? Kad ja razumijem sve i kad mi razumijemo sve, zašto drugi ne razumiju nas i uvažene naše prijedloge i stavove da ovaj zakon ne može dobiti podršku?

Bilo je ovdje raznih brojeva, istorijskih činjenica, pa i pogrešnih datuma, nije problem. Nije bio, uvaženi kolega Kadriću, referendum 28. februara. Sticajem okolnosti bila je prestupna godina, bio je 29., pa je bio 1. Dakle 29. februar i 1. mart. E, možda baš ta prestupna godina, 29. februar je donio nesreću. Pominjala se ovdje i Banditerova komisija i znamo mi ko je bio u toj komisiji, ko je tada davao podršku, pa ko je zaboravio malo i Cimermana, ambasadora iz Beograda, koji je visio ovdje u BiH više nego u rezidenciji u Beogradu i davao maksimalnu podršku za sve ovo kako da se razvali ta Jugoslavija. Ali dobro, takve su bile istorijske okolnosti i činjenice da je to trebalo da se sruši. Kad su oni srušili Sovjetski Svez, šta im je bilo teško srušiti Jugoslaviju? Eh, ali dobro.

Dakle, brojeve koliko je ko izašao na referendum, nikad niko neće utvrditi. Nikada. A on je ključan, taj 1. mart, navodni Dan nezavisnosti. Ja ću ga uvijek zvati 'dan nesreće za sve narode'. Dakle, bili su jednonacionalni birački odbori i, ako je neko negdje Srbin sjedio, nije bilo predstavnika političkih stranaka, pa kontrolora, pa onih iz OSCE-a da gledaju, pa monitoring timova, ništa. Uzet je spisak pa znam kako se u komunizmu, gdje je bogami bilo i sankcija, kako su se namještali izbori za mjesnu zajednicu, za vodovod, pa nije važno: sjednemo mi, na kraju, bio i ja član biračkih odbora i svi koji nisu došli, zaokružimo. Hoćemo vodu. Šta nas briga što nisu došli. Mi hoćemo vodu. E, i ovdje je tako bilo na čuvenoj toj sjednici 24. i 25. januara 1992. godine ujutro koja je završena u 6,00 sati. Prvo, za izglasavanje takve odluke nije bilo ni jednog predstavnika Srbina, sem predsjedavajućeg Momčila Krajišnika koji je sticajem okolnosti predsjedavao jer je još bio zvanični predsjednik Parlamenta BiH i mene sticajem okolnosti po nekim drugim osnovama i nijednog više Srbina. Baš sam ih tražio po sali da

ih izbrojim i nije bilo. E, ako su vam dali legitimitet za taj referendum, gospodin Krajišnik koji nije podržao tu odluku i ja, onda imate legalno pravo danas tražiti da se to slavi. Ali nismo. Ja nisam imao pravo glasa, a on je bio protiv svega što je bilo protiv srpskog naroda. Kasnije se ispostavilo da je bio ili u pravu ili nije, vidjelo se šta je bilo. Održan je referendum ta dva dana i, ponavljam, nikad niko ama baš neće staviti na uvid biračke spiskove i, ko bi to pregledao, ko je to gdje koga zaokruživao i koji je to bio procenat. Čak ni onaj procenat koji je trebao od 46,6% da bude dvotrećinska većina nije ostvaren. Dakle ni po tom principu, nego 64,6%, ali i da je bilo 51,2% to bi bilo uvaženo, jer su stranci rekli da tako mora biti i gotovo.

Dakle, nemojte insistirati na 1. martu. E sad, je li on bio dan početka rata ili nije, to je neka druga stvar. Pa onda Srbi uvijek imaju običaj da vežu ubistvo svata Gardovića za taj dan, jer nikad to neće pristati, pa se tu nadovežu drugi datumi, ali kako god uzmemo u obzir, da ja skratim, taj 1. mart, 1. mart će ostati uvijek u kalendaru i niko ga izbrisati neće, jer to je dan, 1. mart ne može biti 2. a da se 1. prskoči. Ali kao praznik u BiH neće biti čak i kada bi izglasao ovaj parlament, pa bila takva mogućnost da se ne pita opet srpski narod, nikad niko neće ga slaviti u RS ni u jednoj opštini niti će staviti zastavu BiH. Pa vi tužite Tužilaštvu BiH cijeli narod, 63 opštine, tužite sve živo i sve dovedite u Sud BiH i sudite im ali neće nikada se slaviti.

Dakle, ako je to sve tako, i to je nemoguće da bude praznik, zašto insistirati da nas još više razjedinjuje, razdvaja. Pa reći ću na kraju, ne svađa u onom smislu da se mi sad ovdje hvatamo za vratove, to nećemo, ovo je demokratski parlament, ali je dobro da se saslušamo, a još bi bolje bilo da se uvažimo. Ako nešto nije moguće u jednom entitetu, a neću reći entitetu jer tamo žive i Bošnjaci i Hrvati, ali evo jednom narodu da to prihvati, pa valjda bi dva druga naroda trebala da shvate, da to ne forsiraju. Od strane predstavnika najjače političke stranke iz RS, da ne kažem srpskog naroda, nikad nećete dobiti takav prijedlog ovdje koji bi bio na bilo koji način usmjeren protiv bilo kojeg naroda, bio on manjinski ili većinski, ja se uvijek zalažem da su to ravnopravni narodi, ali da budem iskren, nažalost nisu.

Eh, idemo dalje, istorijske činjenice. Pitanje 25. novembra je kako je tamo sve bilo, učila me učiteljica i nastavnik da volim više Broza neko oca i majku, i tako sam i ja mislio. Pa kada sam saznao da su neke jame zabetonirane, niko nikad ih nije otvorio, pa našao neke ljude koji su mi pričali da je Vlado Šegrt, čuveni ministar za poljoprivredu i komadant, znao doći u neko hercegovačko selo i ako je samo čuo da su dva otišla u četnike, a on svu mladost pobije srpsku, od 18 pa dalje. Pa i to su neke istorijske činjenice koje nam nisu bile dostupne.

Dakle, šta je bilo u ZAVNOBIH-u, uglavnom znamo jednu istorijsku činjenicu koja je tačna, da su uvijek pobjednici pisali istoriju. E sad, kakva je ona, učio sam ja; danas bogami dolazeći do nekih podataka vidim pogrešno. E pa, ako sam tada pogrešno učio, danas neću da pogriješim pa da to sve prihvatim kao što mi je neko nekad rekao. Svašta sam ja slušao u životu, a danas samo slušam sebe i, naravno, neke ljude koji su me izabrali u ovaj parlament koje zastupam.

Što se tiče 11. jula, mislim da je to nesporno sa aspekta dešavanja šta se to desilo, nego stavljati, prvo postavljam pitanje, i to je još bilo 2005. godine ovdje na jednoj javnoj raspravi - kako taj datum se uopšte može nazvati kao praznik. Šta tada treba prvo da se slavi? Dan nesreće da slavimo, ko da to slavi i na koji način da obilježava?

Druga stvar, uzimati cjelokupni rat od 42 mjeseca i samo ga stavljati u kontekst jednog dana i stradanja žrtava? Ja nikad nisam tražio balans u količini počinjenih zločina nego balans u količini pravde i, napominjao sam, majka bez obzira bila ona Bošnjakinja, Srkinja, Hrvatica, koja je izgubila tri sina, u njenoj tragediji su Jasenovac i Srebrenica i Sarajevo i Sijekovac i dole ovaj sad što se vodi proces Bugojno i, ne znam, Uzdol i kako se to sve gdje dešavalo. Dakle, tu su sve tragedije pojedinačne. E možemo li mi sada da prenebregnemo činjenicu pa da kažemo evo 11. juli obilježavaćemo kao praznik. Opet ponavljam, kakav praznik? Nesreća, tragedija, zovite kako hoćete. I onda da to u sve strpamo sve žrtve. Evo, ja sam predstavljao žrtve i danas predstavljam, i uvijek govorim, imam pravo u ime žrtava da mi ne možemo nikako biti u tom datumu. Posljednji logor u BiH zatvoren je 27. januara '96. i nakon Dejtona. Dakle, ja bih tražio da taj dan bude praznik. Ove pitam: kakav praznik? Možda praznik, najveći praznik slobode, jer ne znate vi niko ovdje šta je sloboda. To je najvažnija riječ za svakog čovjeka koji je prošao takvu golgotu. Ali onda bi mi neko sutra spočitavao: jeste koincidencija, na taj dan zatvoren je zloglasni Aušvic. I odosmo daleko u istoriju ali sve je ovdje istorija. Kako su ti uopšte datumi došli u prijedlog ako nisu istorijske činjenice? A jesu već

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Eh, završavam. Dakle, i potpuno je jasno, odustanite od ova tri datuma ako želite praznike i da prihvatimo ovaj zakon koji je predložio Savjet ministara pa da nešto imamo. Možda će neka generacija koja dođe za 50 godina mijenjati nešto ali sadašnja i predstavnici ovo neće prihvatiti. To je samo komplikovanje situacije u BiH, kad imamo prečih stvari da ih rješavamo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Nermina Zaimović-Uzunović, replika. Profesore, vi se javite za diskusiju, već dvije replike ste imali.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege, ja bih samo ovdje da par nekih, u par navrata pomenuto, da se praznici slave. Da, slave se oni koji su dobri. Oni koji su doveli do neke lijepe stvari, do pobjede, do onog što se može slaviti. Zbog toga ovdje u prijedlogu imate popis svih praznika. Neki se slave a evidentno je ovdje napisano da se Dan sjećanja na genocid u Srebrenici i ostalih ratova obilježava. Dakle, jezički i ovdje u materijalu to postoji napisano i nemojte pogrešno da tumačite, jer je vrlo jasno napisano i svako normalan zna šta se slavi, a šta se obilježava.

Toliko od mene. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić, replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa replika se odnosi na ukupnost skoro čitave diskusije jer, kao što ste vidjeli, prethodna tačka bio je Izborni zakon a onda tamo nismo nikoga kritikovali što se taj zakon podnio, treba se raspravljati i amandmanima ići u drugu fazu. Ja sam uzeo to na kraju zbog toga što mi se čini da u ovom vremenu svi kažemo dobro bi bilo, a onda još nam se drže lekcije što smo mi to predložili. Mi smo predložili ovdje u Parlamentu da se to prihvati u prvom čitanju i da se ide sa amandmanskom fazom i, čini mi se, da ima osnova da se raspravlja o ovom svemu o čemu smo danas ovdje diskutovali. Prema tome, ako to se ne dozvoli, onda jednostavno ovo odbijanje čini mi se da je pokazatelj da niste za toleranciju, niko, ko kaže nećemo da raspravljamo o ovim stvarima. Hajde da idemo u drugu fazu i neka propadne zakon, amandmanski da se dogovorimo. Dogovorimo se, pokušajmo da iznađemo rješenja koja suna putu i jednostavno da s tim idemo. Zato vas molim da samo shvatite da vam se ne osporava davanje prijedloga. Ja bih volio da se to moglo, da kažem, ujednačiti i riješiti ali vas moram napomenuti da zakon Vijeća ministara koji je bio dostavljen 5. novembra 2009. godine nije imao nijedan državni praznik. Nijedan državni praznik! Imao je one praznike koji su u svijetu poznati i koje mi slavimo i sada, i sa zakonom i bez zakona, Nova godina i Dan pobjede nad fašizmom. Prema tome, mi smo ovdje smatrali da trebamo imati te praznike, jer nije bitno samo imati veliki tanjir, bitno je imati osjećaj da u ovoj državi postoje nekakvi praznici, zajednički praznici. I hajmo se dogovoriti koji su to zajednički praznici. Evo amandmanskom fazom idimo i, ako ne budemo se mogli dogovoriti, neka pada zakon.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replike, redom. Uvaženi poslanik Slavko Matić, izvolite.

SLAVKO MATIĆ:

Gospodine predsjedatelju, uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani gosti, evo moj imenjak, uvaženi zastupnik Slavko Jovičić je samo jedan u nizu onih zastupnika i zastupnica koje su prije toga ustvrdili da je referendum iz '92. bio povod za rat u BiH. Činjenično stanje govori nešto drugo. Rat u BiH je počeo znatno prije, 21. 9. 1991. postrojbe tadašnje Jugoslavenske armije spalile su selo Ravno i prve žrtve su tamo pobijene i ubijene, znači znatno prije tog referenduma.

S druge strane, mislim da ne postoje nikakvi argumenti tvrditi da je referendum upravo povod za rat, s obzirom na sve ono što se događalo prije toga u Sloveniji, posebice u Hrvatskoj, skoro godinu dana je trajalo prije samog referenduma, a pogotovo obzirom na činjenicu da su bili apsolutno suprotstavljeni stavovi onih koji su BiH vidjeli kao samostalnu državu i onih koji su zagovarali ostanak BiH u Jugoslaviji. I bez referenduma, činjenično stanje je takvo da bi očito bilo tog rata.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Odgovor na repliku, uvaženi poslanik Slavko Jovičić, druga.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa ovako, uvaženi kolega Bešlagiću, da ste htjeli amandmanima da se mijenja neki zakon onda biste amandmanski djelovali na Prijedlog zakona o praznicima Savjeta ministara. Ali potpuno ste sad svjesni da ni jedan amandman koji ćemo mi uložiti, ili kad bi prihvatili, prošlo čitanje, što neće se desiti, ne bi bio prihvaćen i opet radimo uzaludan posao. Naravno, u svojoj diskusiji sam rekao da rat nije počeo 1. marta nego u selu Ravno, ja sam to pomenuo, ali sve do 29. februara i 1. marta postojala je šansa i nada da se BiH neće izdvojiti iz tadašnje ustavne i teritorijalne organizacije Jugoslavije. Ja govorim o izdvajanju i naglasio sam separatističkom ... bez volje jednog naroda. Rat počinje, tačno je to, ja sam bio u selu Ravno dole sa državnom delegacijom i znam kako je sve izgledalo, ali tada je bila regularna Jugoslovenska narodna armija, odosmo sada malo dalje, ali da ovo skratim. Dakle, da ste htjeli amandmanski da djelujete, prihvatili bi Prijedlog zakona o praznicima od Savjeta ministara. I tu bi amandmane vi uložili i predložili ove datume koje predlažete u svom prijedlogu. Ali pošto naravno ste znali da ti amandmani neće biti prihvaćeni, onda ste išli sa svojim prijedlogom, što ja smatram potpuno legitimnim pravom. I to ste dobro uradili.

E sad, opet ići na varijantu da mi prihvatimo prvo čitanje pa da amandmanina nešto popravimo, ono što nikad neće biti moguće, to je samo igra neka i nova igrarija, produženje agonije. Hajte vi budite u onoj poziciji koju sam ja rekao maloprije, što ja odlično vas shvatam i da sam na vašem mjestu to bih podržavao, a i vi shvatite nas da se amandmanima ne mogu promijeniti ovi datumi na kojim vi insistirate a da mi ne možemo nikad prihvatiti ove datume koje ste vi predložili u zakonu, i da ovo nema rješenja. Jedino rješenje je da odustanete od tog prijedloga. Ako vam ne valja prijedlog Savjeta ministara, ostajemo u statusu quo i nemojte insistirati. Vjerujte da nas samo to vodi u nove podjele, nesporazume i ne znam ni ja više šta, jer ništa nam to neće doprinijeti. Ja sam uvijek pledirao da nešto radimo na zajedništvu što će svi prihvatiti. Ovdje ste potpuno svjesni da srpski predstavnici, srpski narod nikad to neće prihvatiti. Zašto više insistirate na tome, kad vam je to sve jasno? Kako je moguće, uvaženi kolega Bešlagiću, da nas pozivate na amandmane, kad znate da ni jedan naš amandman ne bi bio prihvaćen? Kako? Šta, ne trebamo, hajmo otvorenih karata. Ne bi bio prihvaćen. E, kad neće biti prihvaćen u prvom čitanju ili će biti na neke druge sasvim legalne načine po Poslovniku oboren i onda vi krivite nas koliko hoćete i svalite drvlje i kamenje na predstavnike srpskog naroda i RS, ali pitajte sebe što ste ovo predložili kad znate da je odmah ovo bilo usmjereno protiv nas?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odustajete znači, ali uvaženi poslanik Selim Bešlagić ima kontrarepliku. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa samo Slavki da kažem. Drago mi je što čita naše misli, vidovnjak ste. Prema tome, ja nemam diskusije ni replike na vaše ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Rifat Dolić, diskusija. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, osobno i ja smatram da pitanje državnih i vjerskih praznika treba čim prije urediti jer je i to jedan važan segment države. Mi danas tu imamo jednu neprimjerenu situaciju kao da se radi o pijaci, a ne državi. Državni praznici se u jednom dijelu države obilježavaju i slave, u drugom dijelu je normalan radni dan, a i tamo gdje se slave državni praznici nema nikakvih pravila obilježavanja tih praznika. Uz puno uvažavanje pokušaja da se ovo pitanje uredi, mislim da će se na ovakav način ovo pitanje teško urediti.

Naime, o ovome pitanju se mora postići konsenzus, da bi to bili državni praznici. Bez toga, imat ćemo ovo što i danas imamo. Mislim da je u ovoj fazi opravdano da se zakon donese bar u dijelu za koji postoji konsenzus a da se nastave aktivnosti usaglašavanja i konsenzusa i u dijelu onom gdje to sada nije realno za očekivati. Kada je u pitanju broj i trajanje državnih i vjerskih praznika, ja mislim da je taj broj za naše prilike i potrebe prevelik. Objektivno mislim da broj plaćenih dana praznika u BiH ne treba biti veći od 11 ili 12, što je i primjereno i broju praznika i mogućotima.

Mislim da je ovim zakonom kojim se uređuju državni i vjerski praznici potrebno urediti i pravila ponašanja u vrijeme praznika. Na stranu što se državni praznici negdje slave a negdje ne slave, činjenica da i tamo gdje se slave nema propisanih pravila ponašanja, tako da se ne može steći utisak o prazničnoj atmosferi i tamo gdje se praznici oficijelno obilježavaju i slave, počev od obilježja do rada institucija, firmi, trgovina i ostalog.

Ja također smaram da je prijedlog kolege Bećirovića korektan pokušaj da se ova oblast uredi i mislim da je prijedlog o formiranju interesorne radne grupe koja bi pokušala postići konsenzus o ovome, puni konsenzus o ovome pitanju, realno potreba ako želimo učiniti korak dalje u postizanju konsenzusa oko ukupnog rješenja državnih i vjerskih praznika.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hvala lijepo.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ja ne znam na što je gospodin Dolić mislio kada je rekao da ono što je nesporno neka se usvoji kao zakon, a ono što je sporno neka se nastavi oko toga razgovarati, ako sam ja tako shvatio.

Ja mislim da to zapravo u sebi krije sav problem. Jer, ukoliko mi to uradimo, onda smo mi praktično priznali da 25. novembar i 1. mart više nisu praznici i da donesemo novi zakon. Jer, ovi datumi

su praznici prema važećim zakonima, gospodine Doliću, 25. i 1., sve dotle dok država BiH, postdejtonska BiH ili dejtonska BiH donese zakon o praznicima. Kakav god mi zakon o praznicima donesemo, a ne bude tih praznika, oni više nisu praznici. I u tome je opasnost. I kad govorite o tim stvarima, onda vodite računa o tome. Davno bih ja pristao da mi neke stvari ovdje ili mnogi od nas bi pristali da ozakonimo da nije dakle ove opasnosti, koju smo mi vidjeli: 25. novembar i 1. mart su državni praznici po zakonima Republike BiH a ti se zakoni primjenjuju po principu kontinuiteta propisa po Dejtonskom sporazumu, dok se ne donesu zakoni dejtonske BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Rifat Dolić, izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Ma ja nisam imao namjeru ovako ovo reći kao što je gospodin Džaferović to meni stavio, što kažu, u riječi. Ja sam imao namjeru apostrofirati potrebu da se oko ovih pitanja postigne konsenzus, bar tamo gdje je to moguće. Ja nisam čuo ovdje puno diskutacija koji su osporavali 25. novembar i neke još druge praznike. Mislim da je ovako stanje najgore i, ako ovako budemo zakovani, da nećemo ova pitanja uskoro rješavati. I radi toga, opet ponavljam, da smatram opravdanim formiranje interesorne radne grupe da bar pokuša ovo pitanje usaglašavati, pokuša korak dalje napraviti od onoga što mi ovdje objektivno sada smo napravili.

BERIZ BELKIĆ:

Predsjedavajući Živković, diskusija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolegice i kolege poslanici, evo dozvolite nakon sat i po vremena diskusije o ovoj temi da kažem i svoje mišljenje u vezi s Prijedlogom zakona, i to na način na koji je i predlagač rekao da se diskutovalo ovdje, na jedan ozbiljan način od nekih poslanika i na jedan šaljiv način od drugih poslanika. Pa evo, ja ću sebi dozvoliti za pravo da u svoju diskusiju ubacim i jedan i drugi segment ovakve diskusije, pristup diskusiji ovoj temi.

Naime, činjenica da je zakon o praznicima u ovoj Parlamentarnoj skupštini ovdje dolazio na više i na različite načine i da se o tome raspravljalo danima. I samom tom činjenicom da o tome do sada nismo mogli da postignemo konsenzus, stavljanje ponovo zakona u proceduru, ne predstavlja ništa drugo nego jedan politički čin u predizbornoj kampanji i davanje sebi za pravo da se u nekim narednim danima ili mjesecima ili sazivima to sebi uzima kao ekskluzivitet predlaganja tih zakona. I to nije od juče, to je poznata pojava i poznat način političkog djelovanja stranaka koje su predložile ovaj zakon.

SNSD je rekao svoj stav kada je ovaj zakon došao od Savjeta ministara. Rekli smo da ovoj državi je potreban zakon i dali smo podršku zakonu na koju niko, a on je prošao svu proceduru, od entiteta preko

Međureligijskog vijeća, preko, da kažem, svih faktora koji su bili uključeni i pitani za ovaj zakon niko imao nije protiv onoga što se u tom zakonu nalazi.

I mogli smo da napravimo prvi korak kada smo govorili o principima zakona: da ga usvojimo u prvom čitanju i da eventualno raspravljamo o amandmanima. Da raspravljamo ovo o čemu smo sad izgubili sat i po vremena a u nekim prethodnim diskusijama i mnogo više vremena. I da i raščistimo stvari u kojima se desilo to u prošlom ratu u BiH u dešavanjima u Jugoslaviji, o činjenici da niko nije dobio ono što je tražio, da smo svi gubitnici. I da govorimo o nekim datumima koji sutra mogu biti i bude im mjesto u ovom zakonu kao što je dan prijema BiH u EU i da to bude praznik koji će se na dostojanstven i prigodan način na čitavoj teritoriji BiH praznovati. To je ono što smo mogli da uradimo i ono što smo mogli da nađemo zajedničku riječ, a ne da jedni druge do besvijesti ubjeđujemo u ono što znamo da drugi neće prihvatiti. Mi nismo imali namjeru da bilo koga ko je već jednom ovdje rekao svoj jasan stav ubjeđujemo u ono što mi mislimo da je ispravno. I ne namjeravamo to raditi. Jedini mogući zaključak je da se ponovo zakon Savjeta ministara ovdje nađe u proceduri. To je jedini mogući zaključak nakon ove rasprave.

Ali evo, kad sam rekao o šaljivom pristupu ovom zakonskom projektu, s obzirom da mislim ... da je jedan politički pamflet SDP-a i ništa drugo, mi ćemo u klubu razmisliti, nisam siguran da ćemo prihvatiti sugestiju uvaženog poslanika Jovičića, mi smo doslovno 55 amandmana, da kažem, pripremili. Konsultovali smo i UN u smislu i njihovih 50 praznika ili međunarodno priznatih praznika koji se na određen način obilježavaju u državama, počevši od 27. januara - Međunarodnog dana sjećanja na žrtve holokausta, mi smo rekli da nismo protiv tog datuma, rekli smo šta je problem u RS, ali možemo da razgovaramo o tome, jesmo da se to obilježi. Dan UN za prava žena i Međunarodni dan žena - 8. marta, Svjetski dan prava potrošača - 15. marta, mogu vam sad oduzeti pola sata vremena da vam nabrojim 50 amandmana. Ako želite, mogu da kažem sve, ali dobiće Ustavna komisija mogućnost da se izjasni o svih 50 amandmana koji se tiču međunarodnih dana, jer smatram da su to veoma važni dani, jer u UN-u su rekli da su to međunarodni praznici. Pa onda ne vidim razloga da to BiH zajedno sa Međunarodnim danom migranata kao zadnji obilježava 18. decembar, jer to je veoma važan dan. U svijetu se obilježava. Zašto BiH ako ima najveći broj migracija ne obilježava taj dan, jer je to dan...

Istovremeno, imamo drugu grupu amandmana koji se odnose na ovaj zakon da se neki dani ne uvrste, odnosno da se izbace. Vi vjerovatno znate iz diskusije koji su to dani. I predlažemo vam, neki će se u tome prepoznati, pogotovo bi bilo dobro da se ubaci 26. 12. kao 'Dan narcisa'. Zna se da je to osoba zaljubljena u sebe i prilika za njihove obožavatelje da iskažu odanost njihovom liku i djelu. Ja vjerujem da će znati ljudi o kome se ovdje radi, tako da ćemo mi na jedan veoma konstruktivan način da pridemo ovoj temi, jer očigledno da i predlagač je želio na taj način da se ova tema razmotri.

Uvaženi poslanik, Denis Bećirović replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Kolega Živkoviću, ja želim isključivo ozbiljno razgovarati o ovom zakonu i o ovoj temi. I, najozbiljnije smatram da čini mi se da je potrebno iskopirati Ustav BiH a zakleli smo se svi da ćemo ga poštovati i da još jednom eventualno ako neko nije dobro pročitao – pročitaj član I. Ustava BiH. Evo ja ga ovdje imam, i da pročitaj Aneks II.. Dejtonskog mirovnog sporazuma, kada je riječ o kontinuitetu propisa.

Ako je potrebno, dostavit ćemo također Službeni glasnik BiH a na bazi ovog naprijed što sam rekao da vidimo koje trenutno zakone imamo u skladu sa Dejtonskim mirovnim sporazumom i Ustavom, jer te zakone je također potpisao predsjednik Parlamenta BiH, slučajno opet čovjek iz srpskog naroda.

Kolega Živkoviću, vi ste predsjedavajući ovog Predstavničkog doma. Po Poslovniku, vi se starate da ovaj dom funkcioniše. Pretpostavljam da koristite iskustva drugih parlamenata da unaprijedite rad ovog parlamenta. Ja vas samo pozivam da razmislite o jednoj stvari. U svakom parlamentu vrlo ozbiljno se prihvata ova komisijska faza. Sve rasprave koje dolaze na Parlament, prvo prođu čitanje u komisijskoj fazi. Tako rade i susjedni parlamenti i drugi evropski parlamenti i mnogo manje onda vremena troše na samim sjednicama. U ovom konkretnom slučaju danas, Ustavnopravna komisija ovog parlamenta je ne većinom glasova već jednoglasno podržala ovaj zakon. U toj Ustavnoj komisiji nema ni jednog predstavnika iz SDP-a, a vi imate kao Klub SNSD-a tog predstavnika u Ustavnoj komisiji, a podsjećam, činjenica je da je jednoglasno Ustavnopravna komisija podržala ovaj zakon. Ja samo postavljam pitanje da li ima ijedan parlament na svijetu u kojem neka stvar jednoglasno bude prihvaćena u prethodnoj komisijskoj fazi, a onda imamo ovakvu raspravu na sjednici.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, gospodin Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kao prvo, vaša replika u vezi sa citiranjem Ustava je bila potpuno bespotrebna, ja o tome nisam govorio ni jednom svojom riječi. O tome što vi držite lekcije, možete to da izadete u Tuzlu ili nekim drugim krajevima gdje prolazi ta priča i da njima ponovo to objašnjavate. Ovdje, i onima koji su rekli da to nije u skladu sa Ustavom i ono što nismo spomenuli, a to je preambula Ustava, ali da ne ulazimo u ta pitanja jer ćemo otvoriti neka teža pitanja koja se ne tiču vašeg zakona. Znači, o tome uopšte niste trebali da govorite, ja o tome nisam govorio. Kad bude ta tema, reći ću svoje mišljenje, vjerovatno ga već unaprijed znate.

Drugo ... ja ne znam da li čitamo ista mišljenja u komisijama. Ustavnopravna komisija je 23. 2. sa četiri glasa *za*, dva glasa *protiv* i bez glasova *uzdržanih* prihvatila principe Prijedloga zakona. Onda ja ne znam o čemu vi pričate. Znači, vaša replika je bila potpuno besmislena kao što je besmislen i vaš prijedlog.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ma ništa, odustajem. Htio sam samo iznijeti mišljenje Ustavnopravne komisije, koje piše tamo, ali s obzirom da je već rečeno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više diskusija. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 20. tačku dnevnog reda:

Ad. 20. Predlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, predlagač: Ustavnopravna komisija, zakon broj: 01-02-4-21/10 od 16. 2. 2010. godine (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ustavnopravna komisija je zakon dostavila u redovnu parlamentarnu proceduru 15. 2. Ustavnopravna komisija je Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila 24. 2. Nadležna Komisija za finansije i budžet Mišljenje o principima zakona dostavila 2. 3. Direkcija za evropske integracije je svoje Mišljenje dostavila 26. 2., a 16. 3. smo dobili i Mišljenje Savjeta ministara BiH o Predlogu zakona, proslijeđeno od Agencije za javne nabavke BiH.

Otvaram raspravu o Predlogu zakona u prvom čitanju.
Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, povodom jednog zahtjeva za autentično tumačenje, mi smo se dugo vremena mučili u Ustavnopravnoj komisiji, vidjeli smo problem ali nismo odmah u početku mogli da se odlučimo kako da postupimo. Procijenili smo da je ovo stvar koja se mora precizirati, jer prema postojećim rješenjima usporava se proces javnih nabavki i zajedno sa Uredom za razmatranje žalbi i sa Agencijom mi smo se odlučili da predložimo Parlamentu izmjenu ovog zakona, koja je u potpunosti usaglašena u Ustavnopravnoj komisiji. I, ova izmjena, dakle rezultat je prijedloga Ustavnopravne komisije nakon što smo vidjeli da ne ide autentično tumačenje, jer se ono primjenjuje retroaktivno prema Poslovniku. Smatramo da će se na ovaj način mnogo više reda unijeti u proces javne nabavke i ubrzati sam proces javnih nabavki.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 21. tačku dnevnog reda:

Ad. 21. Predlog amandmana II, III i IV na Ustav Bosne i Hercegovine, predlažaći: poslanici Stranke za Bosnu i Hercegovinu, amandmani broj: 01–01-10/10 od 15. 2. 2010. godine, sa Mišljenjem Ustavnopravne komisije

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslanici Stranke za BiH su 15. 2. dostavili u parlamentarnu proceduru amandmane II, III i IV te su odmah dostavljeni svim poslanicima, Predsjedništvu BiH, Savjetu ministara BiH i nadležnoj Ustavnopravnoj komisiji, u skladu sa Ustavom i Poslovníkom. Nadležna Ustavnopravna komisija je 15.2. dostavila svoje mišljenje o svim amandmanima. Komisija je podržala ustavni osnov, ali nije podržala principe niti jednog amandmana. Znači, danas raspravljamo o Mišljenju Komisije pa ako ga Dom prihvati, amandmani se odbijaju; ako ne prihvati, amandmani se vraćaju ovoj komisiji na ponovno razmatranje. Napominjem da se izjašnjavamo o svakom mišljenju za pojedini amandman pojedinačno.

Otvaram raspravu.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Evo ja ću reći nekoliko rečenica u ime predlažaća, Kluba poslanika Stranke za BiH. Mi smo pomalo razočarani, da vam pravo kažem, totalnim neinteresom, pa čak ignorisanjem ove inicijative, jer jednostavno, i nakon dva mjeseca i nešto od podnošenja ove inicijative i stavljanja u proceduru, nije riječ progovorena o sadržaju ovih amandman. Dakle, više smo se bavili što to ljudi rade, što to jedna stranka itd.

Ali evo da se ja vratim na Poslovnik. Dakle raspravljamo o Mišljenju Komisije. I tačno je da prema članu 133. Poslovnika i amandmane prati osnovni zakonodavni postupak gdje se predviđa dakle da u slučaju negativnog mišljenja se dobije obrazloženje za to negativno mišljenje. Doduše, u ovom izvještaju je najavljeno da ćemo to čuti na samoj sjednici. Nemamo ništa protiv ni takve varijante.

Kratak komentar. Dakle, kada je riječ o ustavnom osnovu i usklađenosti ovih amandmana sa pravnim sistemom zemlje, mi imamo pitanje, vrlo jednostavno pitanje: Ako su amandman II. i III. imali jednoglasnu podršku po ovom pitanju ustavnog osnova i usklađenosti sa prvnim sistemom zemlje, zašto to nije dobio i amandman IV.? Dakle, nevjerovatna i iznenađujuća stvar da jedan amandman koji je stavljen u proceduru u skladu sa istim tim Ustavom prolazi proceduru na potpuno isti način, vjerovatno zbog toga što se nekom ne sviđa, biva diskvalificiran od jednog dijela članova ove komisije, da budem precizan. Ali eto to je prilično iznenađujuće.

Nešto o principima. Dakle, pored standardnih principa, kada je riječ o zakonskim projektima pa i amandmanima, dakle opšteprihvaćenih principa iz prakse, mi smo ovdje pokušali primijeniti neke specifične, imajući na umu ozbiljnost i specifičnost same materije. Dakle, mi smo se rukovodili principom da imamo suštinsku implementaciju presude Evropskog suda za ljudska prava i da se krećemo

u okvirima presude. Dakle, to je princip kojeg smo se držali osim uobičajenih principa, kada je riječ o zakonskim projektima.

Mi mislimo da ponuđeni amandmani i formalno i suštinski osiguravaju ravnopravan položaj građana da biraju i da se kandidiraju, odnosno da budu izabrani i u zakonodavnu i izvršnu vlast BiH, bez obzira na nacionalnu pripadnost, što je dakle i zahtjev presude. Mi jesmo otišli jedan korak dalje, predloženo rješenje eliminiše diskriminaciju pripadnika konstitutivnih naroda koji žive u pogrešnom, pod navodnicima, entitetu. Dakle, diskriminaciju po teritoriju.

I mi smo se time bavili još 2006. godine kada smo kandidirali čovjeka koji živi u RS koji je Bošnjak, doktora Pilava za člana Predsjedništva i, kada je on odbijen od Centralne izborne komisije, taj slučaj je, da vas ne zamaram time, na Evropskom sudu za ljudska prava i mi očekujemo da će se desiti slična situacija kao sa Sejdićem i Fincijem i zbog toga smo ovim amandmanima eliminirali i tu vrstu diskriminacije. Dakle, ponuđena rješenja ... u suštini postižu eliminaciju ove diskriminacije i amandmani II. i III. ne izlaze iz okvira presude Finčić – Sejdić i istovremeno rješavaju ovu buduću presudu, kada je riječ, mi očekujemo naravno, kada je riječ o Pilavu.

Obrazloženja koja smo uz svaki amandman posebno pravili, mislim da pojašnjavaju suštinu amandmana i da vam ne oduzimam vrijeme, mi smo to, da tako kažem, prezentirali svugdje tamo gdje smo mogli, na određenim skupovima, konferencijama, i mislim da vi znate o čemu se radi. Naravno, ja sam spreman i za pitanja.

Amandman IV. dakle, osim opštepoznatih naših stavova kada je riječ o entitetskom glasanju i razloga zašto mi smatramo da je ono nepotrebno, dakle funkcionalnost, način odlučivanja itd., po nama, također sadrži jednu specifičnu vrstu neravnopravnosti. Kada je riječ o poslanicima u ovom domu, dakle mi cijenimo da nije uradu da pripadnici, bez obzira što se radi o entitetskom glasanju, ali ... u praksi, na neki način prešlo u etničko glasanje. Dakle, mi smatramo da jedan broj poslanika u ovom parlamentu u Predstavničkom domu je u neravnopravnom položaju, kada je mogućnost korištenja ovih amandmana. Mislim na članove Predstavničkog doma iz reda hrvatskog naroda.

I na kraju, da ne oduzimam mnogo vremena, zašto je ovo Stranka za BiH uradila i zašto smo mi pokrenuli ovu inicijativu početkom januara. Jednostavno, svakim danom vrijeme pokazuje da smo bili u pravu. Ne govorim sada o sadržaju, govorim o praktičnoj dimenziji. Dakle, ovi amandmani zaista imaju realnu šansu da proceduralno stignu određene rokove. Dakle oni su prošli već niz faza. Druga varijanta o kojoj smo mi ovdje govorili i raspravljali itd. se implementira sa velikim mukama. Mi smo tek iz drugog – trećeg pokušaja uspjeli konstituisati tu radnu grupu. Ona je počela raditi. Mi u ponedjeljak tek praktično ćemo se na ozbiljan način sučeljiti međusobno sa stavovima, gdje je Vijeće ministara, gdje je procedura, a 6. maj je, odnosno oni ambiciozno postavljeni rokovi su vrlo blizu.

Zato ja molim da obratite pažnju na sadržaj ovih amandmana svakog posebno i da mi ove amandmane, naravno uz mogućnost intervencija, ... vratimo ovoj komisiji i da sačuvamo teoretsku mogućnost da napravimo implementaciju presude Evropskog suda za ljudska prava.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo, red je da i ja kao predsjedavajući Ustavnopravne komisije kažem nekoliko rečenica kada su amandmani na Ustav u pitanju.

Dakle, iz Izvještaja vi vidite šta je radila ova komisija. Amandmani nisu dobili podršku. —Dva amandmana su dobila podršku u pogledu ustavnog osnova, a jedan amandman nije dobio ni tu vrstu podrške, a nijedan od amandmana nije dobio podršku kada su principi u pitanju. I možda nije potrebno ništa više da kažem na tu temu, jer ukoliko nemate politički dogovor, ukoliko ne možete imati ni parlamentarnu podršku, očigledno je da ovi amandmani nisu rezultat političkog dogovora nego je to prijedlog jedne političke stranke, i onda imamo takvu situaciju kakvu imamo. I ja tu ne želim, dakle legitimno je pravo svakog da podnese amandmane, da iznosi svoje stavove u pogledu promjene Ustava putem amandmana, ali također moramo svi znati da amandmani mogu proći ovdje u Parlamentu i Ustavnopravnoj komisiji samo ukoliko postoji odgovarajuća parlamentarna podrška, odnosno odgovarajuća parlamentarna većina. To smo naučili i ja mislim da to u mnogome amortizira mnoge stvari unutar BiH.

Kada govorimo o samom sadržaju, ja osobno nemam ništa protiv ni ovakvih amandmana. Mislim da su rješenja koja su ponuđena, recimo, u Aprilskom paketu i u Butmirskom paketu, pogotovo u Butmiru, i rješenja koja su priličnija situaciji u BiH i koja na jedan, ja bih rekao, bolji način implementiraju presudu Evropskog suda za ljudska prava, ali ta rješenja nisu sama po sebi dovoljna, nego ta rješenja zahtijevaju intervenciju i kada su nadležnosti u pitanju jer nije moguće izvršiti intervenciju kod načina izbora jedne institucije i promijeniti koncept, a ostaviti iste nadležnosti. A kada uđete u pitanje nadležnosti, onda je to čitav paket, onda je to zahvatanje i Vijeća ministara. Ako uđete u strukturu Doma naroda, onda morate ući i u strukturu Predstavničkog doma, nije moguće povećavati broj u Domu naroda a ostaviti isti broj u Predstavničkom domu. Ovdje su omjeri vrlo važni. Između ostalog, i omjeri zbog građansko etničkog principa, tako da je ovdje potreban ipak jedan paket. I ja sam o tome govorio. Kolege koje budu osjetile potrebu da govore o razlozima zbog kojih su oni glasali protiv ovih amandmana će govoriti o tome.

Ima ovdje i dobrih stvari. Dobra je stvar da se promovira cijela država kao jedna izborna jedinica, ali evo zato je potrebno postići dogovor. Jedino što smo mi do sada u BiH uspjeli, najveći stepen političkog dogovora je bio oko Aprilskog paketa i mi ćemo se jednoga dana prije ili kasnije vratiti tome, upamtite šta sam vam kazao. Možemo izgubiti četiri godine, možemo izgubiti još četiri godine, ali ćemo se na kraju vratiti tome. Butmir je bio pokušaj da se tome vratimo. I na taj način ćemo mi najbolje implementirati i presudu Evropskog suda za ljudska prava i sve ono što je u ovoj fazi ustavne reforme potrebno BiH.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Pa vidite, gospodine Džaferoviću, danas su na dnevnom redu naši amandmani. Dakle, amandmani koji su na stolu. Niti je Butmir, niti je paket ovaj, niti je paket onaj. Dakle, ja molim da raspravljamo o ovim našim amandmanima. A kada je riječ i o tim varijantama o kojim vi govorite, one imaju potpuno isti status. Dakle, oni su inicijativa jedne stranke koja mora također i za njih pribavljati odgovarajuću podršku. Dakle, na istom smo. A dajte danas da govorimo o ovim amandmanima koji su predloženi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, diskusija. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja sam bio na sjednici Ustavnopravne komisije kada se raspravljalo o prijedlogu ovih naših amandmana. I nažalost, na samoj sjednici se više raspravljalo o ovom o čemu je govorio Belkić, više se razgovaralo, raspravljalo se, pominjalo se o principima Aprilskog paketa nego o principima ovih amandmana. I rezultat toga je da Ustavnopravna komisija kada je u pitanju ovaj Amandman I. sa tri glasa *za*, pet glasova *protiv*, jednim *uzdržanim* – nije prihvatila principe. Takva je situacija i kod Amandmana II i kod Amandmana III je, kaže Ustavnopravna komisija, sa četiri glasa *za*, pet *protiv* i bez *uzdržanih* glasova – nije prihvatila principe.

Dakle, na toj sjednici Ustavnopravne komisije, nažalost, više se razgovaralo o nečemu što nije bio predmet rasprave i što ne bi trebalo da bude predmet rasprave na Ustavnoj komisiji. Stvari same po sebi govore. Iz tih razloga, ovo što je predložio i gospodin Belkić, dakle trebalo bi vratiti ove amandmane Ustavnoj komisiji da nam se ovdje, jer ovdje još nismo dobili nijedno valjano obrazloženje zašto principi ovih amandmana nisu prihvaćeni. Osim toga, kao, ne postoji politički dogovor. Zašto se nije razgovaralo o principima ovih amandmana i iz kojih razloga za nekoga su principi neprihvatljivi. Neka nam se kaže i ovdje na Domu, neka nam se usmeno objasni, obrazloži zašto principi ovih mandmani nisu prihvatljivi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Halid Genjac, izvolite.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem.

Svaka ambicija amandmana koja se pojavljuje u ovom trenutku trebala bi otprilike tri uslova da zadovolji, tri zahtjeva. Jedan od zahtjeva je funkcionalnost institucija na nivou BiH jer je to zahtjev iz Izvještaja EU o napretku BiH. Drugi zahtjev je da se provede presuda Suda u Strazburu i treći zahtjev je da se ne izazove nova disharmonija u pogledu poštivanja ljudskih prava.

Dakle, to su ta tri zahtjeva. Koja god inicijativa se pojavi, trebala bi da osigura ispunjenje tih zahtjeva. I zato je značajno i ne može se osporiti nikome pravo da razmišlja i o inicijativama koje su nekad bile, pogotovo ako su te inicijative sadržavale ispunjavanje ovih uslova.

Sad, da li ovi amandmani ispunjavaju te uslove? Potrebno se osvrnuti zaista da razgovaramo o ovim amandmanima. Kada se tiče amandmana III., koji se tiče pozicije Predsjedništva BiH, dobra strana je što se uvodi jedna izborna jedinica, sa četiri člana se osigurava zastupljenost ostalih, međutim, sa aspekta funkcionalnosti institucija, to je veoma upitno. Ali ono što treba, mislim, obratiti pažnju na ovaj amandman, dakle pitanje je destruktivnosti po vitalni interes entiteta. Član Predsjedništva svaki može izraziti destruktivnost po interes entiteta. I ranije je rečeno da se najmanje jedan član Predsjedništva bira sa jednog prostora, tamo sa prostora gdje je registriran kao glasač u tom entitetu. I teoretski, pošto je nakon toga odlučivanje o vitalnom interesu entiteta u RS-u izmješteno sa Narodne skupštine na Vijeće naroda, onda teoretski je moguća sljedeća situacija: da samo jedan član Predsjedništva bude iz RS-a, da taj član Predsjedništva sa područja RS-a može izraziti destruktivnost po vitalni interes tog entiteta i da o tom, destruktivnosti tog interesa, može se izjašnjavati samo jedan klub naroda u Vijeću naroda RS. Dakle, teoretski ovaj amandman omogućava nastanak situacije: za samo jedan narod u jednom entitetu se može izražavati o destruktivnosti po vitalni interes entiteta.

Ja mislim da to nije dobro. Naravno, to sa sobom nosi neke druge implikacije koje vjerovatno predlagatelj nije imao namjeru, ali ovaj amandman omogućava tu pretpostavku jer, kaže, ukoliko je tu izjavu dao član sa te teritorije, dakle sa RS-a kada je u pitanju Vijeće naroda, takav proglas u roku od 10 dana po uručivanju bude potvrđen dvotrećinskom većinom glasova delegata iz reda istog konstitutivnog naroda, kao i član Predsjedništva koji je proglas donio. Dakle, to je moguća situacija.

Kada je u pitanju Amandman II. koji se odnosi na Dom naroda, uvodi se i 'Klub ostalih', što donekle omogućava i jedan je od načina za provođenje presude Suda u Strazburu, ima i drugih načina, ali ostaje Dom naroda u punom kapacitetu, i to se ustvari svodi da se Dom naroda pretvara u drugi Predstavnički dom sa još jednim klubom. Sa aspekta funkcionalnosti, to je upitno. Sa aspekta funkcionalnosti institucije, to je upitno.

Dakle, to su neke od primjedbi kada su u pitanju amandmani i njihov sadržaj.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, dozvolite da iznesem nekoliko svojih opservacija na prijedlog amandmana na Ustav BiH. Prije svega, implementacija presude Suda za ljudska prava u Strazburu u predmetu Sejdić – Finci, definitivno je direktno ili indirektno obaveza BiH, i sa tog aspekta, predlagač amandmana zaslužuje priznanje za uloženi trud u izradi amandmana i njihovom stavljanju u parlamentarnu proceduru.

Ono što ja čak ni u ovom predizbornom vremenu ne mogu razumjeti je činjenica da se jedan ovako važan predmet, kao što su amandmani na Ustav BiH, stavlja u proceduru bez bilo kakvog konsenzusa unutar parlamentarne većine. Zbog toga se stiče utisak da je pitanje implementacije presude Suda za ljudska prava u Strazburu i podnošenje amandmana na Ustav iskorišteno kao zgodna tema u ovom zagrijavanju za predizbornu kampanju. Ovakav pristup u kojem je političko poentiranje ispred značaja samog pitanja, nažalost, redovan je stil rada stranaka parlamentarne većine i mislim da je to jedan od razloga i neefikasnog i neracionalnog rada ovoga doma.

Bez namjere da bilo kome držim političku pridiku, mislim da je bilo logično da se prije svega postigne dakle konsenzus unutar parlamentarne većine o principima i samom modelu kako se ovdje predlaže implementacija presude Suda u Strazburu. Mislim da su principi i model rješavanja pitanja koje tretiraju amandmane na Ustav, u najmanju ruku, čak i za naše prilike neracionalni iako im se ne može osporiti pravni temelj i legitimitet.

U vrijeme kada cijeli svijet i svi racionalni ljudi aludiraju na neracionalnost i neefikasnost institucije tri predsjednika u BiH, ili tri člana Predsjedništva, ovaj model podrazumijeva uvođenje i četvrtog predsjednika. Ne omalovažavam ovim presudu Suda u Strazburu, ali ovakav način njene implementacije pa i neka obrazloženja u prijedlogu amandmana – to svakako čine. Iz jedne neprimjerene krajnosti, diskriminacije jedne grupacije građana koju smo mi u Ustavu nazvali *ostali*, u izboru člana Predsjedništva BiH, ovaj prijedlog amandmana to pitanje rješava na krajnje, rekao bih, neracionalan način. Mislim da je u ovome momentu bilo i racionalnije i efikasnije reduciranje tročlanog Predsjedništva na jednog predsjednika države, na njegov posredni izbor i svođenje na dužnosti na protokolarnu okviru. Etnička rotacija uključujući i kategoriju ostalih vršila bi se od jednog do drugog četverogodišnjeg izbornog ciklusa ili unutar jednog ciklusa. Predloženim amandmanima na Ustav BiH, mislim da se ne implementira presuda Suda u Strazburu u dijelu koji se odnosi na izbor rukovodstva Doma naroda Parlamentarne skupštine, jer praktično kategorija *ostalnih* ostaje i dalje diskriminirana.

Dakle, mislim da je implementacija presude Suda u Strazburu u predmetu Sejdić – Finci na način kako se to predlaže u ovim amandmanima nepotpuna, radi toga, neracionalna i neefikasna. Radi toga, dakle, nisam ni ja osobno sklon podržati principe i model na kojima počivaju ovi amandmani na Ustav BiH.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Milica Marković. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Najpre bih rekla u vezi sa podnesenim amandmanima na Ustav BiH, odnosno složila se sa prethodnim govornicima, da je potpuno nepotrebno i apsurdna situacija da se podnose amandmani, a podnošenje amandmana izmjena važećeg Ustava u jednoj državi je izuzetno važna aktivnost i posao koji treba da uradi jedan državni parlament. Stoga smatram da dakle podnošenje amandmana i ulazak u ovakvu proceduru bez političke saglasnosti stranaka koje eventualno to treba da završe taj posao je potpuni avanturizam i po meni je to čista jedna, da kažem, predizborna aktivnost. Ne znam zašto je to potrebno baš na Ustavu da radi klub poslanika koji je to uradio? Ali, to je tako kako jeste i mi imamo u proceduri sada podnesene amandmane.

Druga stvar koju želim da kažem, koja je takođe načelne prirode, da je neprihvatljivo za Klub SNSD-a da nam se tri amandmana koja se podnose na Ustav podvode sva tri da je to potreba koju BiH mora izvršiti prema presudi Evropskog suda za ljudska prava u slučaju Sejdić – Finci. To nije tačno, naprosto. Znamo mi svi o čemu govori ta presuda, znamo da govori o nacionalnim manjinama, mogućnosti i pravu koje treba da im se omogući da budu kandidovani, da budu birani.

Treći amandman koji je ovdje uvršten, dakle, Amandman IV se nikako ne odnosi na to i entitetsko glasanje nema nikakve veze sa presudom Evropskog suda. Da ne govorim o tome da je ova situacija slična kao što smo imali situaciju sa prethodnom tačkom dnevnog reda kada je bila riječ o ovom zakonu o praznicima: da kada nemate političke saglasnosti, besmisleno je očekivati da će nešto biti urađeno. Ili, ako mislite da pokupite političke poene, onda i ti poeni su jeftini ili su potpuno mali i redukovani, tako da se ne isplati ići u takav posao zarad sitnih nekih poena, ne znam jednog, jedne ili dvije izjave koje će se dati u javnost.

Ovo što je rečeno u Amandmanu II gdje se traži da se Predsjedništvo proširi sa još jednim predstavnikom je potpuno neprihvatljivo, uz saznanje i uz istinu koju mi svi znamo da i strana i domaća javnost smatra da je državni aparat BiH vrlo skup. I mi to tako svi znamo da je to tako, da imamo brojne vlade, ministre, parlamente, sve što imamo, ali to je naša stvarnost, i to tako mora biti u BiH, i sada, proširivati sa tri na četiri člana Predsjedništva, ja mislim da je ravno samo da nam se neko iz strane javnosti i drugih zemalja koji to posmatraju da se slatko nasmiju na takav jedan prijedlog.

Amandman III u kome se traži da se izbor delegata u Domu naroda – dakle i to govori koliko je to avanturistički, kada to radite bez saglasnosti partija koje to treba da podrže i da glasaju o tome – dakle, ovdje je predloženo da se delegati u Dom naroda iz RS da to više ne radi Narodna skupština, nego da radi Vijeće naroda. Je mislim bez komentara, jednostavno bih rekla. Ako nemate saglasnost političkih partija iz RS da to tako može proći, onda je besmisleno zašto to predlažete.

I konačno, Amandman IV u kome se traži da se briše dio člana III. iz Ustava iz poglavlja, člana koji se navodi, dakle odnosi se na entitetsko glasanje. Svi koji smo ovdje smo svjesni da je ustavna reforma hitna obaveza koju BiH mora uraditi. Hitna je u smislu izvršavanja implementacije odredaba presude Evropskog suda za ljudska prava, ali je ona takođe potrebna, da je treba uraditi, o čemu će vjerovatno biti priče, eventualno biti razgovora poslije izbora i, naravno, o tome će birati oni koji dobiju legitimitet i koji dobiju povjerenje glasača.

Ali, ja mogu sada da kažem, dakle u ime kluba i u svoje lično ime, da ni u toj priči, bez obzira kakva je i na koje dijelove se odnosi ta ustavna reforma, da li na neke pojedine državne institucije, Vijeće ministara, ministarstva već ostalo šta, neću sada da otvaram ta pitanja, ali budite ubijedeni da ni u toj priči nikada na dnevni red neće biti uvrštena priča o entitetskom glasanju, dok učestvuju predstavnici RS u ovom Parlamentu BiH. Znači, tu možete biti potpuno sigurni da nikakva ustavna reforma neće proći gdje se zadire u entitetsko glasanje, odnosno gdje se dotiče entitetsko glasanje.

Ja se slažem sa gospodinom Belkićem u obrazloženju koje je on rekao, eto, entitetsko glasanje su kandidovali kao amandman na Ustav iz razloga što hrvatski narod nema taj legitimitet u državnom parlamentu da se entitetskim glasanjem na neki način zaštiti ili zaštiti svoja neka nacionalna pitanja, ako sam vas dobro interpretirala. Ali molim vas lijepo, hrvatski narod u BiH ima svoje legitimne predstavnike u svim državnim institucijama i čudno je malo da se naprasno sad Stranka za BiH pobrinula da obezbijedi ravnopravnost i hrvatskog naroda u Parlamentu BiH. Ne treba niko da se previše brine, postoje legitimni izabrani predstavnici koji će to kandidovati. Da li je to entitetsko glasanje koje njima treba omogućiti, da li je to treći entitet u ovoj državi koji treba omogućiti Hrvatima, o tom po tom. Ali čudno mi je da se Stranka za BiH mnogo zabrinula za to, ali mislim da to nije iskrena briga i iskreno interesovanje da se jednom narodu u BiH obezbijede određena prava preko entitetskog glasanja, nego mislim da je to najobičnija improvizacija, dakle da se pod tim definisanim i tom konstatacijom neke stvari provuku i da se kaže, evo, mi hoćemo potpuno demokratsku državu, hoćemo zastupljenost prava svim narodima i nacionalnim manjinama ali ne zaboravite da svi oni koji na taj način pričaju i govore da moraju znati da postoje u Parlamentu ovdje i da mi svi znamo čitati i iz redova ali i između redova.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić, replika. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Gospođo Marković, nema ništa između redova. Dakle, ja potpuno jasno i otvoreno govorim. Prvo, kada sam spominjao entitetsko glasanje, dakle ja sam rekao da je to samo motiv, dodatni motiv. Apsolutno to nije licemjerje Stranke za BiH i nagla briga za nekim ovdje. Svako se zna o sebi brinuti. Ja sam rekao sljedeće: osim opštepoznatih razloga koje Stranka za BiH ističe i to je naše strateško opredjeljenje da se entitetsko glasanje reformiše, kao što je vaše strateško opredjeljenje da se ne reformiše. Ja sam rekao, dakle osim opštepoznatih motiva i razloga, funkcionalnosti, efikasnosti itd., entitetsko glasanje sadrži u sebi i jedan oblik neravnopravnosti kada je riječ o poslanicima. Dakle, ja se izvinjavam poslanicima iz reda hrvatskog naroda što sam uopšte to upotrijebio. To je jedno.

Drugo, avanturizam, predizborna kampanja!? Molim vas, mi smo bili vrlo suzdržani i vrlo malo govorili dakle o meritumu ovih amandmana koji su dva i po mjeseca u proceduri, prvi put ovdje govorim. Prvi put ovdje govorim. Molim vas, gospodine Doliću, dajte amandman za jednog predsjednika, imate osam glasova Stranke za BiH odmah. Jedna izborna jedinica, jedan predsjednik. Odmah dajte amandman, mi povlačimo svoj, glasamo za vas.

Molim vas da razjasnimo jednu stvar o avanturizmu, o ozbiljnosti i neozbiljnosti, o političkom dogovoru. Recite mi ko je napravio politički dogovor, mi odmah povlačimo amandmane. Samo mi javite da ima politički dogovor za implementaciju presude Evropskog suda za ljudska prava. Izvinut ćemo se ovdje i povući amandmane. Samo mi javite da ima 28 poslanika politički dogovor o rješenjima koje smo čuli ovdje, mi povlačimo iste sekunde.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Replika je uvaženoj kolegici Milici Marković i uvaženom kolegi Belkiću. I za nas je strategija i strateški cilj da entitetsko glasanje ne bude uopšte predmet rasprave, i to je poznato što se tiče SDS i mi od toga ne odustajemo. Međutim, gospođa Marković je u više navrata ponovila da je sigurna da će poslanici iz RS-a podržati ili ne podržati određene stavove i ja se ne bih baš .. ne bih to usudio reći, odnosno nemate potrebe. Vi možete govoriti u ime poslanika SNSD-a a u ime ostalih nemate vi potrebe da govorite, to ćemo mi reći svoj stav. Znači, naš je stav kada je u pitanju entitetsko glasanje, zna se, poznat i mi iza toga stojimo i tu nećemo dati nikakvu podršku bilo čemu oko toga da se dira.

A što se tiče gospodina Belkića, samo da napomenem, možda je to lapsus bio u njegovoj priči, ali radi dalje istine, da entitetsko nema veze sa narodima, nego ima veze sa entitetima. Eto toliko samo, jer ste vi rekli da su neravnopravno određeni narodi u tom entitetskom glasanju.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Milica Marković, odgovor na repliku.

MILICA MARKOVIĆ:

Netačan navod, gospodine predsjedavajući. Gospodine Okoliću, morate malo bolje slušati kad neko priča i malo se bolje koncentrisati. Možda sam ja malo duže govorila, pa niste mogli sve da upratite. Ja nisam uopšte ni u jednom trenutku rekla da će predstavnici iz RS neke stvari podržati ili neće podržati. Ja sam rekla da će se poslije izbora možda otvoriti neke teme o kojima će biti razgovora, ja neću sad da otvaram ta pitanja koja će biti vezana za ustavnu reformu. Da li su to državne institucije, šta, kako, ali je sigurno, evo sad dobro slušajte, ali je sigurno da ni poslije oktobarskih izbora niko od predstavnika RS u ovom Parlamentu BiH neće podržati da na dnevni red dođe priča o entitetskom glasanju. To sam rekla. Evo sad vam ponavljam. Znači, vaša replika je potpuno besmislena i neutemeljena. Dakle, to sam rekla i to sad ponavljam. I malo bolje ubuduće, naročito kad je govorim, malo bolje slušajte da ne uzimate bespotrebno replike.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, odgovor na repliku. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Pa to, ko nema se pravo replika uputiti gospođi Marković, vidi bogati, nisam to znao, dajte mi taj poslovník da vidim što je to ona izuzeta od drugih. Međutim, da vam kažem, ja sam veoma dobro slušao i tražim stenogram. Recite, možda ću Vas potpuno citirati ali slično ovome 'ja sam siguran da niko iz RS Vam to neće podržati' i tražićemo stenogram pa ćemo provjeriti jeste li tako rekli. Dalje, ponovili ste to za entitetsko glasanje i u prethodnim tačkama ste to rekli, ponovili ste i sada isto tako da vam niko neće u sljedećem sazivu to podržati, a ja Vam postavljám pitanje: 'Otkud ste u to sigurni kada možda budemo imali i u sljedećem sazivu poslanike iz RS iz reda bošnjačkog ili hrvatskog naroda ili nekih drugih naroda ili narodnosti?' I nemojte tako da tvrdite. Vi možete i imate pravo i legitimitet da tvrdite u ime, ukoliko Vam je Vaš šef dao to pravo, u ime poslanika iz SNSD-a, ali ne možete tako obmanjivati javnost da će svi iz RS, kad ja nisam siguran u to, i tvrdim da to nije tako da svi naši slušaoci i gledaoci koji će ovo, ili čitaoci, sutra pročitati, reći će da je ovo što Vi pričate tačno, a nije tačno. Oni moraju da znaju da mi imamo sada dva poslanika iz RS koji uglavnom sada glasaju sa poslanicima iz entiteta Federacije BiH. I to se mora znati. Ne može se tako tvrditi, onda je to sasvim suprotno onome što je sada. E ubuduće, znači ponovo ste rekli da ste sigurni u to što ja hoću da Vas demantujem, a veoma dobro sam slušao, to možemo i u stenogramu da provjerimo ukoliko ste zainteresovani. I na kraju krajeva, nemam nikakve razloge da repliciram Vama, odnosno da repliku uputim, pardon, bolje rečeno, ili bilo kom drugom poslaniku, jer ja ovom svojom replikom nisam Vas ni najmanje derogirao niti uvrijedio.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Milica Marković, replika.

MILICA MARKOVIĆ:

Druga, i neću ih više imati povodom ove tačke dnevnog reda. Pa gledajte, gospodine Okoliću, ja sam pošla od pretpostavke, a eto možda nisam ni bila tu u pravu da svi poslanici koji su Srbi iz RS ne mogu podržati da se stavi na dnevni red priča o entitetskom glasanju u Parlamentu BiH. E sad ste me Vi tu malo doveli ...

MIRKO OKOLIĆ

/nije uključen mikrofón/

MILICA MARKOVIĆ:

Molim Vas, ja sam Vas slušala, nemojte mi upadati u riječ. Možda za SDS ni poslije oktobra neće biti sporno, kao što eto kažete - neće možda biti sporno da se otvori pitanje entitetskog glasanja. Mi znamo i da su neke partije iz RS govorile da i možda ne treba toliko koristiti entitetsko glasanje u Parlamentu BiH, ali to nije nikad rekao SNSD. I evo, sad ću biti možda, u tom dijelu mogu da Vam prihvatim da me ispravite nešto što ste rekli, da kažem, znači ne možemo garantovati za SDS, ali za SNSD sigurno možemo garantovati da neće nikad prihvatiti priču o entitetskom glasanju u vezi sa ustavnim reformama.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo još jedan iz RS, uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Ma sad malo Milici Marković. Otkud toliki strah kad je u pitanju ovo entitetsko glasanje i zaštita entitetskog glasanja?

MILICA MARKOVIĆ:

Pa zato što ti ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, ovdje u potpunosti se slažem, Mirko Okolić je dobro replicirao u tom dijelu. Ja se slažem sa njim. Ali ne znam otkud toliki strah. Vjerovatno je opravdan strah, tako da entitetsko glasanje dolazi zaista u pitanje, ono će vjerovatno biti ukinuto u što skorije vrijeme.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Vinko Zorić, replika. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Ja sam se javio replicirati gospodinu Okoliću. Naime, on je u jednom momentu rekao da, je li, dvoje Bošnjaka iz RS obično glasaju zajedno sa zastupnicima iz Federacije, kao da je to nekakvo kolektivno glasanje. Ja uvijek pojedinačno ovdje glasam. A s druge strane, ja uvijek glasam ovdje na svojoj tastaturi, a nisam na nekakvoj federalnoj tastaturi.

A s druge strane mislim da nije korektno replicirati kolegici Marković iz samo jednog razloga. Ona je dala jednu futurističku izjavu. I za nju niko ne može reći da je točna ili da nije točna. Nakon izbora je rekla: i možda će svih 14 zastupnika koji se biraju u RS biti iz SNSD-a. Evo i ja to sad kažem: futuristički. Možda će biti svi iz SNSD-a. I zašto ona ne bi to izjavila.

Dakle, nije korektno za futurističke izjave ovdje ispravljati da su točne ili netočne i replicirati, znate.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Idemo sad sa diskusijama.

Uvaženi poslanik Okolić ima pravo, imali ste dvije replike.

MIRKO OKOLIĆ:

Ne, nisam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kako niste imali. Imate pravo na diskusiju.

Uvaženi poslanik Branko Dokić, diskusija. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Ja sam se javio za diskusiju više zbog poruke koju ću reći na kraju, ali uvod ću napraviti vezano za ove amandmane. Naravno, svaka stranka ima pravo da predlaže; hoće li proći ili neće, to je njihova stvar. Ali ja bih rekao da mi ove amandmane ne možemo ni u principima prihvatiti. Kao prvo, svi smo očekivali da se radi o amandmanima na presudu Finci – Sejdić. Ovdje se izašlo izvan tog okvira, to je jedno neslaganje sa principom. Drugo, mi iz PDP-a smo protiv uvođenja četvrtog člana Predsjedništva iz već poznatih razloga. Presuda Finci – Sejdić ne kaže da u Predsjedništvu moraju da budu zastupljeni Srbi, Hrvati, Bošnjaci i ostali, već kaže da moraju imati jednako pravo da budu izabrani itd. Dakle, i u tom kontekstu ćemo se mi zalagati da dođe do ustavnih promjena u BiH.

Ne slažemo se ni sa principom da je BiH jedna izborna jedinica za članove Predsjedništva. Dakle, u tom pogledu mi stojimo na poziciji da to treba ostati onako kako jeste, da se jedan član bira iz RS, da se dva člana Predsjedništva biraju sa teritorije Federacije BiH, pri čemu u sastavu Predsjedništva ne može da bude više od jednog predstavnika tri konstitutivna naroda i ostalih. Dakle, i njima se pruža mogućnost.

I treći princip sa kojim se mi ne slažemo, ne možemo ga prihvatiti, jeste način izbora delegata u Domu naroda. Dakle, mi stojimo na poziciji da način izbora treba ostati onakav kakav

jeste. Smatramo da treba povećati broj delegata u odnosu na šta je u ovom amandmanu predloženo. Ali evo, htio bih pred svima vama da problematizujem jedno pitanje koje ćemo mi imati na dnevnom redu u okviru ove komisije koja je formirana, a to je da li se uključivanjem *ostalih* u Dom naroda derogira osnovna definicija Doma naroda. Ja mislim da je to veliko izazovno pitanje koje mi trebamo riješiti u okviru ove radne grupe koja ne rješava naravno ni ovaj prijedlog. Dakle, da li uključivanjem tri konstitutivna naroda se narušava osnovna definicija Doma naroda?

I ono što je moja poruka na kraju, ja bih zaista volio da svi poslanici u ovom domu kao i delegati u ovom našem drugom domu daju punu podršku onima koji su izabrani u ovu radnu grupu koju je formirao Savjet ministara na izmjenama i dopunama Ustava BiH, a u skladu sa presudom koju smo već pominjali i da taj posao završimo na vrijeme. To je možda, ne možda nego u ovom trenutku najkrupnije političko pitanje za BiH. I ja sam ubijeđen da ukoliko postoji dobra volja da se mogu napraviti u ovom kratkom vremenu te promjene koje će potpuno riješiti ono pitanje koje je problematizovano u samoj presudi.

I još sam zaboravio da komentarišem, gospodine Belkiću, volio bih da me gospodin Belkić čuje, zaboravio sam da komentarišem onaj treći amandman. Vi dobro znate da je ono što mi zovemo entitetsko glasanje jedan od šest principa Dejtonskog mirovnog sporazuma. Onda kada odustanemo od Dejtonskog mirovnog sporazuma, ako odustanemo, onda se mogu problematizovati principi, s jedne strane. S druge strane, Vi dobro znate da je sastav Predstavničkog doma od Dejtonskog sporazuma do danas bio takav da su Bošnjaci svaki prijedlog, sve ono o čemu se glasa, mogli da zaustave u prvom glasanju, ne koristeći uopšte onu proceduru koja se zove entitetsko glasanje, jer i sad vas ima 22 što je natpolovična većina. Dakle, ako nešto ne prođe natpolovičnom većinom, nema dalje priče. Ja bih Vas molio da to imate u vidu kada govorite o ovom pitanju. Na stranu na šta je to ispalo. Ovdje su dva entiteta u ovom domu i svaki entitet ima pravo na zaštitu svojih interesa. Entitetsko glasanje je jedan od vidova zaštite tih interesa za koje mi smatramo i cijenimo da su neophodni u Ustavu BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Zahvaljujem i gospodinu Dokiću što je u prvoj rečenici rekao da smatra da je korektno podnijeti amandmane i podržao takav pristup, to je ok. Ali znate šta, meni se čini da svi mi ovdje džaba pričamo, jer svako dođe sa nekim predubjeđenjem i niko nikog ne sluša i samo čeka da mu neko nabaci na penal da on može replicirati i produžiti sjednicu. Mi najmanje danas pričamo o onom što smo mi napisali ovdje, gotovo da nismo ni pričali o tome, o meritumu stvari ili o principima.

Gledajte, bilo je ovdje ocjena da je Stranka za BiH uradila zbog nekih politikantskih razloga, zbog jeftinih poena itd. Ja sam član Ustavnopravne komisije. Prvo pitanje nakon što je kolega Kadrić kao predstavnik predlagača upoznao članove ove komisije sa prijedlogom bilo je da li vi tražite da se tu glasa pojedinačno o svakom amandmanu ili u paketu. Evo, mi da smo htjeli da se bavimo onim što nam se sad pripisuje, mi smo mogli reći da tražimo da se izjašnjavate o sva tri amandmana kao paketu i znali bi da će biti odbijeni. To je bila provokacija. Ja mislim da je jedini razlog zbog kojih su neki članovi Ustavnopravne komisije glasali protiv amandmana, jednostavno reći, u jednoj riječi *inat*, bez ikakvog obrazloženja. I čak mislim da se slažu sa tim, jednostavno, nisu htjeli da podrže. Ne zbog toga što to ne valja, što se oni ne slažu, nego zato što nisu to oni predložili nego što je predložio neko drugi. I to je tuga. To je tragedija naša.

Dakle, ponavljam, da smo htjeli da pravimo kalkulacije neke, da skupljamo poene, da pravimo priču od toga, mogli smo do sada sto puta izaći u javnost i reći da smo ponudili amandmane u roku koji je omogućavao da implementira presudu iz Suda za ljudska prava iz Strazbura i da su odbijeni na Ustavnopravnoj komisiji i pričati ko je to sve glasao, i šta je pitao, itd., mi to nismo radili.

I mislim da je kolega Belkić u svojoj diskusiji prvoj jako fino i korektno rekao šta misli, zbog čega smo mi to pokrenuli, zbog čega misli da je to dobro i na kraju rekao da evo mi smo otvoreni za sve intervencije. Sve što mislite da je bolje da se može popraviti, mi ćemo prihvatiti. I molim vas da pričamo o meritumu stvari, ako hoćemo da završimo posao do kraja. Ako ne to, onda je druga stvar.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Idemo dalje diskusiju.
Uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Pošto svi, prije nego što nešto kažu, kažu razlog zbog čega se prijavljuju za raspravu, pa da i ja kažem. Ja se prijavljujem zbog značaja ove točke dnevnog reda. I, prije nego što kažem nešto o stajalištima HDZ-a 1990, reći ću da iskreno ni jednog trenutka nisam imao nikakvu dvojbu da se radi o jednom ozbiljnom i odgovornom prijedlogu i da on nije imao nikakvu ambiciju da bude korišten u dnevnopolitičke ili stranačke ili izborne svrhe. Ja sam tako doživio ovaj prijedlog Stranke za BiH. I mislim da nam ne treba priča oko toga, treba nam priča oko rješenja koja su ovdje ponuđena.

I pazite, u onom što je rečeno u obrazloženju presude, rečeno je da je diskreciono pravo svake zemlje, u ovom slučaju BiH, da ponudi modalitete kako će otkloniti diskriminaciju, odnosno kršenje. I do nas je znači, do BiH da odredi te modalitete. Stranka za BiH opredijelila se

za ovakav prijedlog, uvođenje četvrtog člana Predsjedništva. To je jedan od mogućih prijedloga, jedan od mogućih modaliteta. I njega tako treba doživljavati. Šta on sa sobom nosi? Nosi nekoliko elemenata koji znače de facto dalje uslozňjavanje odnosa. U političkom smislu govori kad je u pitanju Predsjedništvo, a podsjetit ću vas dakle da je centralni preduvjet postizanja mira u Dejtonu bio raspodjela pozicija u ključnoj državnoj instituciji, Predsjedništvu BiH, između predstavnika tri konstitutivna naroda.

Taj centralni preduvjet već u dosadašnjoj primjeni kroz dosadašnje izbore je narušen. I također, neću dovoditi u pitanju ni dobre namjere kad je u pitanju osiguranje legitimnog izbora hrvatskog člana Predsjedništva, što se ovdje u obrazloženju ovih amandmana od Stranke za BiH kaže, ali moram vam reći da dosadašnji neposredan način izbora članova Predsjedništva od kojih se dva biraju iz Federacije, jedan iz RS, na ovaj način, znači da nema nikakvih jamstava da će se osigurati legitimna volja i hrvatskog naroda kao jednog od tri konstitutivna naroda prilikom izbora članova Predsjedništva, tako da ni ovaj prijedlog to ne otklanja. To je odnos prema ovom prijedlogu kad je to u pitanju.

Dakle mi se zalažemo za neizravan izbor članova Predsjedništva u Parlamentarnoj skupštini BiH, jer smatramo da BiH treba od predsjedničkog ići ka parlamentarnom sistemu u kome će jačati Vijeće ministara i vlada i inače parlamentarna demokracija i vladavina prava i da je to budućnost ove zemlje. I unutar tog koncepta sigurno da bi jedan prvi korak trebao značiti promjenu načina odlučivanja izbora članova Predsjedništva i promjenu odnosa nadležnosti u kome bi jačali Parlament i Vijeće ministara, odnosno vlada.

Druga stvar, čuli smo ovdje puno o entitetskom glasovanju. Ja neću da negiram niti značaj niti legitimna prava da se taj institut i instrument zadrži, niti da je to jedno od važnih načela Dejtona, sve to stoji. Ali isto tako stoji i činjenica da 15 godina od Dejtona do danas sve analize pokazuju da se Zastupnički dom, odnosno, entitetsko glasovanje u Zastupničkom domu pretvorilo u etničko glasovanje i da se institut zaštite vitalnog nacionalnog interesa u 15 godina iskoristio svega četiri puta u Domu naroda. I nažalost, ni tamo nemamo situaciju da imamo realan mehanizam zaštite kad je jedan konstitutivni narod u pitanju, tako da jedan od tri konstitutivna naroda ima dvostruki mehanizam zaštite putem entitetskog i etničkog, jedan kroz većinu. I bez otklanjanja ove diskriminatorne pozicije, mi ne možemo prihvatiti uopće priču da se ad hoc implementira presuda. Znači, drugi preduvjet ako se istinski želi govoriti o ravnopravnosti jeste promjena načina odlučivanja u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH. I vi znate da ovo nije od danas pitanje, da smo imali nekoliko pokušaja od travanjskog paketa, butmirskog procesa, inicijative koju smo i mi podnosili za novi ustav. Ja mislim da sve dok se ne donese novi ustav na kojeg BiH ima demokratsko pravo i mislim da niko u svijetu bez obzira na sve relevantne međunarodne konvencije i odrednice i pristupe interesne politike ne može ovoj zemlji uskratiti pravo da jednog dana dobije demokratski ustav, ne govorim kakav nego demokratski ustav, donesen u ovom parlamentu, u Parlamentarnoj skupštini BiH, neka nam ne poručuju da smo mi kolateralna šteta kao hrvatski narod nekih ranijih dogovora, jer ja i moja politička generacija neće nikad prihvatiti legaliziranje te i takve situacije od ranije u novim političkim okolnostima.

Zato smatram da je ovo pitanje puno ozbiljnije nego što ga sad pokušavaju ad hoc tretirati, hajmo požuriti jer ćemo biti sankcionirani. Mislim da je vrijeme da se povede ozbiljan

razgovor i ja očekujem da će kroz ovaj akcijski plan biti izložene sve važne koncepcije, legitimne da demokratski međusobno uvažavajući izgradimo jednu funkcionalnu, pravednu, održivu strukturu koja neće nikog dovoditi u pitanje, a koja će ipak dati dovoljno jak okvir da ova zemlja može ići naprijed, a ne stagnirati kao do sada. To su razlozi zašto ne možemo podržati ova rješenja. Mislim da ćemo ovih dana imati priliku da se određujemo i prema nekim drugim rješenjima, ali sva je suština priče da parcijalnih ovdje rješenja nema, nego jedan ozbiljan, odgovoran zahvat koji će pomaknuti sve ovo skupa naprijed.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi profesor Ekrem Ajanović. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, pred BiH i pred nama postoje dva rješenja. Jedno je rješenje da prije izbora napravimo i riješimo problem ljudskih prava i svakako problem odluke Suda u Strazburu, što je uobičajeno i što je potrebno. Jer inače izbori bez toga bili bi nelegalni i ovo je jedno od rješenja koje to nudi. Drugi je svakako izbor koji Parlament može da napravi, a to je dugoročni put da produži mandat ovome domu i da onda ostavi vremena da možemo da idemo u kvalitetno rješenje i donošenje potpuno novog ustava BiH. Doduše, u nekim državama i treći put, a to je recimo kao u Švicarskoj da Parlament koji je legalno izabran na izborima: on radi svoj posao, izbori se redovno vrše, a da se istovremeno izabere i tzv. Ustavotvorna skupština koja paralelno radi na izmjeni Ustava.

Ovi amandmani su vrlo kvalitetni, dobri, i imali su cilj i zadatak da omoguće da se u najlakšem rješenju dođe do nečega što bi ispravilo grešku koja postoji u Ustavu BiH, a to je kršenje ljudskih prava. Ako se oni ne bi prihvatili ili ako bi krenuli nekim drugim putem, danas određeni govornici koji su govorili, ja imam utisak i zaključak zapravo da se traži rješenje da se opet ljudi koji nisu iz reda konstitutivnih naroda da se na neki način politički prevare, što ne bi bilo dobro i što ne bi bilo dobro da se učini.

Što se tiče, ovi su amandmani pojedinačno dati, znači II, III, IV, pa ćemo početi, evo ja ću početi od prvog amandmana, a to je Amandman II. On postojeće stanje rješava na principu koji već postoji u Ustavu, a to znači da tri konstitutivna naroda čine Predsjedništvo i da se dodaje svakako izbor novog člana Predsjedništva, a to je iz reda ostalih, i time se dovodi rješenje, što je rekao Raguž, rješenje koje je donio Sud u Strazburu i mislim da je to najbolji način za BiH kao složenu državu, najkvalitetniji način rješenja ovoga pitanja.

Postoje neki ovdje koji spominju Butmirski dogovor i način donošenja, odnosno izbora članova Predsjedništva. Ima nekih koji kažu ovdje da BiH ne treba Predsjedništvo nego da treba da bude jedan predsjednik itd., ja moram da kažem da država kakva je BiH kao vrlo složena država treba da ostane sa Predsjedništvom, bez obzira da li će to i koliko će skupo koštati, jer

jedan čovjek toliko ne košta koliko 500 poslanika u raznim parlamentima i u raznim zakonima, i ne znam, 300 ministara u raznim vladama, a vrijeme je pokazalo da je jedini stabilan faktor, jedini stabilan organ koji postoji u BiH da je to Predsjedništvo.

Odgovorio bih odmah Rifatu Doliću. Da je BiH umjesto Predsjedništva imala predsjednika, onda bi tvoj predsjednik Abdić rasturio BiH i još '92. godine kada je stvarao autonomnu pokrajinu, jer bi u takvim slučajevima i za one koji misle da treba u BiH da bude predsjednik i da se taj predsjednik bira u Parlamentu križaljkom *ja tebi, ti meni*, oni se varaju, takav način izbora BiH ne odgovara. I to mora svako da zna. I međunarodna zajednica treba to da zna. Znači, stabilnost države, njenu opstojnost, njenu suverenost čuva Predsjedništvo BiH, a razlog je zbog toga što je država složena i složena ne samo po principu konstitutivnih naroda nego i po principu sadašnjih administrativnih rješenja u ovoj državi. I oni kojima odgovara da se bira jedan predsjednik i to u Parlamentu to odgovara samo onim ljudima koji su sanjali ili koji su radili za KOS i koji su davno, davno razmišljali kako da završe sa postojanjem BiH kao države. E, to se vjerovatno neće desiti.

I da vam kažem iskreno, bar koliko je u moći onih koji ne žele da se to desi, svakako će da nastoje da takva nakaradna rješenja ne treba da se stvaraju niti treba da se donose. Ovdje nam iskustvo iz prošlog rata govori da bi se država BiH raspala da nije imala Predsjedništvo. Parlament se raspao za jednu noć. Vlada je pobjegla kud koji, a Predsjedništvo je održao suverenitet i kontinuitet države BiH. I tu činjenicu ne bi trebali da zaborave nikad, ako bar niko nego rodoljubi BiH, patrioti, a prije svega Bošnjaci koji su stradali u ovome ratu više od svih drugih naroda.

Druga stvar, mislim da je rješenje u pitanju Amandmana III. oko Doma naroda ispravno rješenje. Ne možemo mi samo formalno zadovoljiti da neko ima pravo da se kandiduje, a da nikad ne bude izabran, a to ako ne uvedemo da u Dom naroda ne postoji i da se ne mogu izabrati određeni broj manjina, onda nismo zapravo, izigrali smo Sud za ljudska prava, izigrali smo Konvenciju o ljudskim pravima, izigrali smo ono radi čega sada i žurimo da riješimo ovo pitanje prije izbora. U Domu naroda treba da postoji i jedan broj ljudi... koji nisu iz konstitutivnih naroda. I ovaj amandman to rješava. Rješava ga na pravičan način, a to je da predstavnike u Domu naroda biraju klubovi naroda u RS i klubovi naroda u Federaciji, što znači onaj osnovni princip da se klubovi izabiru, a ne neko drugi, što se svakako u amandmanima poštuje.

Lični moj stav ... koji normalno svaki čovjek može da ima pravo, kad bih se pitao, ja bih i predstavnike u Dom naroda da se biraju na direktnim izborima i da to svaki narod bira svog predstavnika, a iz reda *ostalih* svakako da biraju *ostali*. To bi onda bio pravi Dom naroda gdje bi izborna jedinica bila cjelokupna BiH i gdje ne bi mogao neko reći da nije izabran pravi ili krivi, to bi bilo podjela odgovornosti između naroda i onih koji dođu u Dom naroda. Ovakvim dosadašnjim principom Dom naroda se birao sa propalim političarima koje je narod odbacio u Predstavničkom domu ili u kampanji za Predsjedništvo države i uglavnom su ljudi koji nisu dobili ni najmanji broj glasova na izbornim listama kad su bili. Znači, ovo nije stav stranke, nego ovo je moj lični stav, tako da su se ljudi uhljebili koji se nisu trebali da uhljebe i koji nisu trebali da dođu uopšte u politički život BiH, jer ih je narod na jedan određen način na izborima potpuno odbacio i kazao: niste ti koje mi tražimo.

NIKO LOZANČIĆ:
Vrijeme!

EKREM AJANOVIĆ:

Evo, samo još jednu rečenicu i završavam. A što se tiče entitetskog glasanja, ovdje sam čuo puno puta da se u entitetsko glasanje ne treba dirati. Ovo je modifikacija entitetskog glasanja, koja bi sigurno rad ovog parlamenta mnogo, mnogo unaprijedila i došli bi do ... kvalitetnih rješenja, znači u vremenu u kojem je moguće da se implementira presuda Suda u Strazburu.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi zastupnik Rifat Dolić.

RIFAT DOLIĆ:

Kolega Ajanoviću, vrlo kratko da kažem i da malo demantujem ovo što ste Vi rekli. Ovako kako govori kolega Ajanović, mislim da najbolje govori i najbolje pokazuje zašto je ova država doživjela nesreću i zašto ne može dalje od ovoga gdje je sada. Kolega Ajanović, da je koje sreće, da je ispoštovana volja građana BiH '91. godine i da je gospodin Fikret Abdić bio prvi član Predsjedništva BiH, sasvim sigurno da bi BiH bila cijela i iz jednoga dijela i sasvim sigurno je da bila dio Evrope, a ne crna rupa Evrope.

Hvala lijepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić, druga replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, samo jedna mala ispravka ... profesora Ajanovića. Dakle, BiH nije složena država, nije složena država, nije, ... nigdje se ne pominje u Ustavu, to je teza koju neko svjesno ili nesvjesno zagovara. Dakle, BiH je demokratska država, piše u Ustavu: 'Bosna i Hercegovina je demokratska država koja funkcioniše sukladno zakonu i ... temeljem slobodnih i demokratskih izbora.' Dakle, ne treba zagovarati tezu da je BiH složena, ona je demokratska država, bez obzira ona je demokratska država. To je jedno.

A velika replika ... Doliću. Dakle, srećom pa Fikret Abdić nije izabran za predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, jer, i da je tako radio, BiH bi bila možda cjelovita ali u sastavu neke druge države.

/nije uključen mikrofon/

REMZIJA KADRIĆ:

Evo uživat ću u ovoj sreći, bolje u ovoj sreći nego u sastavu ... nekog velkodržavnog, hajde da budemo sasvim precizni, velikosrpskog projekta. Dakle srećom, bolje i ovako nego u sastavu neke druge države.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Očigledno da ćemo ovu temu još raspraviti.
Husein Nanić, replika. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.
Moja replika se odnosi na izlaganje gospodina Ajanovića, kada kaže da se za jednu noć raspao Parlament BiH i Vlada BiH. Ja mislim da je on učinio lapsus jedan veliki, nije se Parlament Republike BiH raspao, on je ostao da funkcioniše i da radi cijelo vrijeme i rata i poslije rata do prvih višestranačkih izbora, i to on dobro zna jer je bio dio tog parlamenta.

A što se tiče ove diskusije, odnosno replike gospodina Dolića, mislim da je gospodin Kadrić rekao ono što misli i hvala Bogu što se to tako nije desilo. Mi Krajišnici smo najbolje to osjetili kuda bi nas odvela ta politika Fikreta Abdića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović, replika takođe. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Ne znam kome bi prvo početi replicirati,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ma onako redom.

EKREM AJANOVIĆ:

Al evo ja ću krenuti od Dolića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Čudi me.

EKREM AJANOVIĆ:

Prvo, kada ljudi govore koji nisu sudjelovali i učestvovali u određenim događajima nego rekla kazala, onda u ovom parlamentu ponavljaju neke stvari koje nisu ni ozbiljne, ni istinite. Gospodine Doliću, Fikret Abdić je odustao da bude predsjednik, ali je insistirao da Delimustafić bude ministar, kako se zove,

ministar unutrašnjih poslova. Znači, pripremao je kao kosovac ..., na neki način državni neprijatelj ove države, on je pripremao teren ... za događanja određena koja trebaju da budu. Jer predsjednik Predsjedništva nije mogao da predviđa neke stvari, a ministar unutrašnjih poslova imao je kod sebe neke mogućnosti pa, ako ništa drugo, to je izbor bio Fikreta Abdića. To je jedna stvar.

Druga stvar, Skupština BiH za vrijeme rata u razbijenoj i okupiranoj zemlji nije se mogla sastavljati i donositi legalne odluke i ona je svoja ovlaštenja prenijela na Predsjedništvo i Predsjedništvo je za vrijeme cijelog rata djelovalo kao Skupština, a onda po završetku ratnoga stanja Parlament se sastao i sve zakone potvrdio koje je donijelo Predsjedništvo. Naniću, treba nešto znati, pročitati, vidjeti, pratiti, pa onda nešto govoriti.

Prema tome, još Remziji Kadriću, sama po sebi država BiH ne može biti unitarna, mada bih ja to volio. Pa ne, ja iskreno kažem, ja bih to volio da bude ona unitarna država, država sa dva nivoa vlasti, centralna vlast i opština, i to je. Ali pošto je konstituisana kao država sa tri konstitutivna naroda i ostalim, normalno da u njoj mora biti neko tijelo, a to tijelo je Predsjedništvo koji drži stabilnost države i nezavisnost, jer njegove ingerencije su u tome. Ako se to oduzme Predsjedništvu, što neki opet predstavnici određenih obaveštajnih službi, bivši a možda su i još i uvijek u tim službama, ako se to oduzme pravo Predsjedništvu, onda i dovede se formalno predsjednik koji će biti tamo negdje radi protokola, onda je jadno ovoj državi i nama svima sa tom državom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Eh, ovo je bilo iskreno. Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Valjda će izdržati ovo do izbora ovako ove isprazne priče. Nikako da dođemo do suštine, da nešto uradimo više, ljudi. Evo šutim sve jutro, čekajući da se završi ovo i da nešto napravimo posla. I mislio sam se da prešutim i na ovo što je rekao gospodin Dolić. Dakle, da je bio Fikret Abdić predsjednik države, da bi Bosna bila cjelovita. Fikret Abdić je dva puta osuđen, jedanput za lopovluku, drugi put za ratni zločin. Pa zar nam takav predsjednik države treba, zar nam takav čovjek treba da nas predstavlja. I ono čudo gore u Kladuši je trajalo dok je bilo lopovluka, ... dok se ruka u tuđu vreću zavlačila. Ostavio nam je jedan nered, ne možemo da obnovimo „Agrokomerc“ danas zato što se ne zna šta je čije, znate. Agoniju jednu nam je ostavio iza sebe.

A druga stvar, ne znam jeste li, Doliću, gledali prije godinu dana kako tamo vojska Fikreta Abdića saraduje sa Ulemekom koji komanduje tom vojskom, koji je bio instruktor, sa onim „Škorpionima“, onim ciničnim zlikovcima što tuđu dječicu od 14 godina strijeljaju gore, kako s njima saraduje. Pa jel' mislite da bi tako odbranili možda cjelovitu Bosnu? Možda bi mu Ulemek pomogao i „Škorpioni“ da ... Kakva bi to bila cjelovita Bosna, jel? Ostala bi velika Srbija, velika Hrvatska i Velika Kladaša ili bi Velika Kladaša bila u velikoj Srbiji.

/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znači, vraćamo se lijepo na ovaj dnevni red.
Uvaženi poslanik Husein Nanić, izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo nisam mogao, možda bi bilo mudro da sam ... prečutao ovu repliku, ali uvažavajući godine gospodina Ajanovića i ono kad kaže da treba nešto čitati i nešto malo znati itd., ja neću biti bezobrazan pa da, pa reći, možda zbog godina gospodin Ajanović se ne sjeća da sam ja bio poslanik u Parlamentu Republike BiH kad su donošene te odluke. Zbog tog onda i znam nešto, jer sam i učestvovao direktno u nekim stvarima.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Rifat Dolić, replika. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Pa ja imam repliku na dva izlaganja, odnosno na dvije replike, to je na repliku kolege

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

RIFAT DOLIĆ:

... i na repliku kolege Izetbegovića. Prije svega, Fikret Abdić je odustao od kandidata za člana predsjednika Predsjedništva i ja znam kako je odustao bolje od vas i znam zašto je odustao. Mislim da sada ne trebamo zamarati ljude o tome ovdje. Ako hoćete mogu vam donijeti i snimak tog razgovora.

Što se kosovaca tiče, o tome srećom ima još puno svjedoka, ima i puno dokumenata, i moram samo podsjetiti da ni kod svjedoka ni kod tih dokumenata imaju neka druga imena, nije ime Fikret Abdić.

Gospodine Izetbegoviću, Vi ste apostrofirali nekoliko stvari koje su po običaju nebulozne. Prvo, što se lopovluka tiče, za te što Vi kažete lopovluke Fikret Abdić je oslobođen svake odgovornosti. A sada su u „Agrokomercu“ na sceni lopovluci čiji ste Vi sponzori i vaši politički mentori i vaši politički sljedbenici. Otiđite, vi ste slijepi, pa otiđite i vidite te lopovluke. Nema Fikreta Abdića sad tamo pa i da on radi te lopovluke, što Vi kažete.

Druga stvar, što se tiče presude za ratne zločine. Ja sam čovjek legalista i poštujem presude sudova, bez obzira kakve one bile. Znam i pozadinu takvih presuda, znam da je uvod u takvu presudu bio sporazum Vašeg oca i bivšeg predsjednika Hrvatske Mesića. Ali moram Vam reći, ono su rekli o mrtvima ništa ili sve najbolje, Vaš otac je izbjegao ovakvu presudu samo zahvaljujući smrti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik, ima li potrebe? Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, Vi ste danas pred 42-e ljudi ovdje rekli da sam ja sponzor lopovluka. Vjerovatno ćete to morati pred sudom dokazati. A to čije diskusije liče na nebuloze, evo neka procijeni ovdje ovih 40 ljudi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Hajte da završimo ovo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine Doliću, kako Vas stvarno nije stid ustati i na ovakav način govoriti ovdje u Parlamentu, poslje svega što se dogodilo? Kako uopće imate obraz braniti jednog čovjeka koji je toliko zla nanio ovoj zemlji?

RIFAT DOLIĆ

/nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Kako govoriti i koliko god hoćete, možemo replicirati povazdan. Kako Vas nije stid nakon onih silnih snimaka odlaska Fikreta Abdića u Beograd sa Karadžićem, sa Miloševićem, sa Legijom tamo po Krajini, pa tamo ste napravili bratoubilački rat? Znete li koliko je ljudi pobijeno u Krajini tamo zbog te Vaše politike? Kako Vas nije stid, još ovdje ustanete i meni držite predavanje u Parlamentu. I kad pominjete ime Alije Izetbegovića, Vi trebate uvijek stojeći to uraditi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Idemo dalje. Diskusija, uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala lepo.

Obzirom da nisam imao više prava na repliku, sad ću sve kroz diskusiju, to pravo imam. Moja replika je ...

/nije uključen mikrofon/

MIRKO OKOLIĆ:

Nadam se da neće biti vremena mnogo za to. Dobro da neće, moja replika je bila zaista dobronamjerna prema gospođi Milici, ali je očito da za SNSD od strane SDS nije ništa dobronamjerno. I dobro, tako je to i shvatila. A da sam možda znao, da mi je gospodin Vinko došapnuo pošto blizu ovdje sjedi, da je to futuristička izjava, možda ne bi baš bila replika u takvom stilu i baš tako ...

Dalje, nema ovdje gospodina Vinka da mu kažem da sam ja rekao da bošnjački poslanici iz RS uglavnom glasaju sa poslanicima iz entiteta RS, što je tačno i što se ne može reći ovdje da glasaju sa stranačkim kolegama ili ne znam ni ja, jer se ovdje radi o entitetima ili se radi o entitetskom glasanju.

Gospođa Milica, Vi ste sad u zadnjoj Vašoj diskusiji rekli 'srpski poslanici', a ranije ste izjavili da su svi poslanici. I zbog toga da nas dvoje raščistimo, tražim stenogram po ovoj tački i po ovom pitanju gdje smo diskutovali.

Što se tiče stava o entitetskom glasanju od strane SDS on je poznat, zato jer se ona zato i izborila. I ovdje niko ne može biti veći katolik od pape u smislu entitetskog glasanja. Da nije bilo SDS, ne bi vi imali danas ovdje mogućnosti entitetski da glasate ili ne glasate. Što se tiče SDS, mi nudimo izmjene Ustava, evo sad na dnevnom redu, a to je dio replike gospodina ... Ustav samo po odluci Međunarodnog suda je diskriminacija ljudskih prava i to ćemo podržati, a nećemo podržati nikakva rešenja koja su nuđena o četiri teritorijalne jedinice u Prudu od strane onoga ko je nudio, odnosno, bolje rečeno SNSD-a.

Što se tiče diskusije profesora Ekrema Ajanovića, on je u jednoj svojoj diskusiji rekao da rodoljubi BiH o Predsjedništvu moraju imati visok nivo poštovanja, jel je Predsjedništvo spaslo tada BiH, a posebno, odnosno naročito bi to poštovanje trebali imati Bošnjaci, jel su oni najviše to osjetili. E sad, meni traba da bude poznata formula šta su to rodoljubi BiH, a šta su to ostali, šta nisu, i zašto baš ovdje je istakao baš Bošnjake koji bi trebali da čuvaju Predsjedništvo BiH? Zar nije Predsjedništvo BiH i Predsjedništvo BiH i svih konstitutivnih naroda, nacionalnih manjina i ostalih? Što se tiče Predsjedništva BiH, odnosno izmjena ovoga Ustava, dovoljno je za Predsjedništvo i niko više i ne traži niti je moguće dati i takve izmjene da jedan član Predsjedništva mora biti iz nacionalnih manjina ili reda *ostalih*. Mislim da to nije ni korektno, da je to nemoguće, dovoljno je dati mogućnost kroz ustavne promjene da se svako može kandidovati, a građani će putem glasanja dati poverenje onome za koga oni misle da treba dati poverenje.

/nije uključen mikrofon/

MIRKO OKOLIĆ:

Pa pazite, ne mogu ja sada da pričam o manjini na taj način koji vi, ali evo recite mi vi gdje je, zemlju i primjer gdje je rečeno da svaki peti mandat ili svaki 55-i mandat predsjednika u nekoj državi mora biti neko iz nacionalne manjine. A kad bude 54 predsjednika te države da 55-ti dođe iz predstavnika nacionalne manjine na način kako se dogovori nacionalna manjina ili red *ostalih* i kažu - mi smo se dogovorili u ovoj sali, biće nam predsjednik te države taj i taj. Ja takvu praksu u svijetu nisam vidio, znači, niti je mogu da vidim i nemoguće je. Ali isto podržavam i stvarno mislim da treba napraviti

ustavno rješenje da se mogu kandidovati, nema se nikome pravo oduzeti kandidovanje. Isto tako nema se pravo niti nekome obavezujuće dati da on bude predsjednik, a naročito da bude član, kao četvrti član Predsjedništva, što bi bilo po meni preglomazno, bilo bi neefikasno, jel vidimo da i tročlano Predsjedništvo, ovako kakvo jeste u ovoj političkoj konstelaciji, ... to Predsjedništvo koje u zadnje vrijeme ne funkcioniše onako kako bi moglo i trebalo da funkcioniše.

Ako nema u Ustavu entitetskog glasanja, kao što neki predlažu da je to ključ izmjene, reformi i itd., kako će se onda zaštititi vitalni interes nekog entiteta? Zar vi mislite da tada može da se zaštiti interes nekog entiteta, ukoliko bude ono što se zagovara, a to je jedan građanin jedan glas? To smo vidjeli, gospodo draga, kada smo htjeli da sačuvamo na osnovu Ustava koji je tada još uvijek važio, na osnovu trenutne situacije gdje još uvijek nisu bile određene republike koje su bile u sastavu SFRJ a bile priznate od međunarodne zajednice i tada se vidjelo da je to nemoguće i da se tada izvršilo preglasavanje. Isto tako se doživjelo to da jedan narod i možda još neki nisu uvažavani i da je jedan glas jedan čovjek doveo do ovoga što smo imali, nažalost, u proteklom periodu od 2002. i možda čak i 2001. do 2005. godine.

Neki rekoše da će izdržati ovo do kraja, čini mi se gospodin Bakir Izetbegović, da će izdržati ove ovakve diskusije u ovom parlamentu do kraja izbora, al eto da je mislio da će se nešto konkretnije raditi u ovom parlamentu itd., itd. Pa gospodo draga, da vam ja kažem, vi ste imali kao pozicija vremena od formiranja i konstituisanja ovoga parlamenta, mogli ste mnogo toga konkretnijeg da uradite u ovom periodu i to bi bilo nešto sasvim što je normalno, a ne možete se sada vaditi na predizborne mjesece koji su poznati ne samo kod nas nego u čitavom svijetu da su ovakvi kakvi jesu. I nećete vjerovatno vi moći u ovakvom sastavu kao pozicija i nećete imati vjerovatno vremena da se nešto konkretnije uradi u ovome parlamentu što vam mi iz opozicije nećemo smetati. Naprotiv, sve ono što bude konstruktivno pomoći ćemo vam i dati svoj doprinos, a vi poberite slobodno te lovorike ukoliko budete mislili da možete nešto i ja vam želim da nešto uradite korisno i konkretno i ja vam u tom želim sreću i evo i mi ćemo to podržati. Ali nisam baš siguran jel za ovo vrijeme se to nije uspelo uraditi i tako mi se čini da neće biti ni do ovoga moguće.

I još jedanput, znači, čini mi se da je jedino moguće do kraja ovoga mandata uraditi ono što nam je naloženo po osnovu ili evo smatrate to kako hoćete, ja mislim naloženo, a vi smatrate kako hoćete, mislim na sve nas od strane Evropskog suda za ljudska prava, kada je u pitanju procesuiranje ili poštovanje odluke ovog suda oko presude Sejdić – Finci.

Hvala lepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ma nije samo replika nego i netačan navod uvaženom kolegi Okoliću. Kao što SNSD ne predstavlja RS niti može da govori u ime svih poslanika iz RS, isto tako ili više od toga SDS nije napravio RS, niti ubacio entitetsko glasanje u Ustav BiH i Dejtonski sporazum i nema pravo da sebi prisvaja takve,

pod navodnicima, zasluge. Istovremeno, hoću da kažem svima ovdje koliko je ozbiljnost ove teme, neko je govorio o ozbiljnosti teme, kada govorimo o izmjenama i Ustava BiH i kada se dogovorimo oko toga, ovdje je puno ambasadora raznih međunarodnih organizacija i ostalih koji su zainteresovani da vide kako ćemo se oko toga dogovoriti, ja sad ne vidim nikog. Toliko o ozbiljnosti ove teme i načinu na koji je ona došla na dnevni red ovdje u Parlamentu.

Rasprava je ovdje potrebna o Mišljenju Komisije, jer jedino što možemo da uradimo je da ne prihvatimo Mišljenje Komisije, da se ono vrati ponovo Ustavnoj komisiji, a ne rasprava o predloženim izmjenama i dopunama Ustava. Jer na dnevnom redu je Mišljenje Komisije.

I treća stvar, ne čini mi se da smo napravili ovim diskusijama pomoć našoj komisiji koja u ponedjeljak treba da raspravlja, nisam čuo ni jedan novi prijedlog od bilo koga ko nije u toj komisiji i koji ne zastupa svoju političku stranku gdje na toj komisiji ima pravo ispred svoje političke stranke da da prijedlog. Dajte da napravimo pomoć toj komisiji ako želimo da napravimo posao.

Hvala.

Pokušaćemo da završimo do 2,00 sata, u 2,00 sata je potrebno napraviti pauzu, al evo nadam se da ostale replike i rasprave neće izazvati produžavanje dalje od 2,00 sata.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala lijepo, predsjedavajući.

Uvaženi kolega Okoliću, zašto je u posljednje tri i po godine, dakle od saziva ovog parlamenta toliko aktuelizovano entitetsko glasanje? Pa upravo iz razloga što od 2002. godine do 2006. godine niko nikad tu riječ nije ni pominjao niti je bilo sporno navodno entitetsko glasanje, jer je tada bila opšta rasprodaja institucija RS, i to niko tada nije pominjao. E sad ja postavljam ključno pitanje, a i vi ste dio našeg tima, hvala Bogu jer ne zna se

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas, samo malo strpljenja da zadržimo kvorum, molim vas da završimo ovu tačku.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Jer bez vas ne bismo mogli iskoristiti entitetsko glasanje, ne može sedam poslanika SNSD-a ništa ovdje osporiti i hvala Bogu što ste uvijek bili sa nama, znate, kada smo štitili ustavnu poziciju RS i Ustav BiH. Neka mi neko navede kada su poslanici iz reda srpskog naroda i, ponavljam, i vi sa nama, hvala Bogu, osporili bilo šta što je bilo u skladu sa Ustavom BiH? Kada smo to zloupotrijebili entitetsko glasanje u ovom parlamentu? Jesmo li to namjerno htjeli da pravimo kaos, nered, rušimo nešto? Ne. Koristili smo entitetsko glasanje i koristilićemo dok nam Ustav dozvoljava samo onda kada su u proceduri stavljeni protivustavni zakoni. A to je bilo u ogromnom broju slučajeva, pa smo mogli, mnogo puta kasnili, da ispunimo neke uslove ovog ili onog, a nikad nismo vodili računa da ispunimo svoje uslove. A tu su napredak ove zemlje i da ono što se možemo dogovoriti da ide u proceduru, oko čega postoji opšta

saglasnost, nego naprotiv mnogo je vremena bilo kad smo se utrkivali koja će stranka predložiti nešto potpuno svjesna da neće dobiti podršku u Parlamentu.

Dakle, gospodine Okoliću, kad ste još jednu stvar pomenuli i Vaš predsjednik je nešto Vama rekao, pa vidite Vaš predsjednik govori da je ovdje bilo bezbroj puta zloupotreba entitetskog glasanja, meni je žao što nemate pravo na repliku jer biste ovo potvrdili što ja govorim. Vi ste dio tima u kojem nastupa uvažena poslanica Marković, ja, i da ne nabrajam ostale kolege koji su tu, imena se njihova znaju. Dakle, zajedno potpuno bili jedinstveni, jel da niste bili sa nama entitetsko glasanje nema svrhe. Potpuno dakle ste pogriješili kada ste replicirali uvaženoj gospođi Marković, koja je samo potvrdila ono što se desilo. A desilo se ono u čemu ste vi učestvovali, u čemu učestvujete i, za divno i moje veliko zadovoljstvo, vi danas nemate ništa protiv toga, nego naprotiv još više branite entitetsko glasanje. A od 2002. godine do 2006. ono uopšte nije bilo značajno u Parlamentu, jel tada je moglo sve ovdje da prođe. E vidite, u zadnje ove tri i po godine nije moglo ništa proći što je bilo protivustavno i protivzakonito.

BERIZ BELKIĆ:

Imamo još jednog prijavljenog diskutanta.
Dva puta, Mirko. Mirko, potrošio ... si dva puta i završeno.

MIRKO OKOLIĆ
/nije uključen mikrofon/

BERIZ BELKIĆ:

Pa nema, dva puta je dovoljno.
Azra Hadžiahmetović, izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo ja predlažem, pošto pretpostavljam da neću izazvati replike, prije pauze da date riječ kolegi Okoliću da ispravi krivi navod, jel. Zahvaljujem. Evo dozvolite, iako je gospodin Belkić na početku prezentirao i stavove Stranke za BiH, ja sam bila opravdano odsutna, ali evo imam potrebu da na kraju pomenem da nije nam bila namjera da otvorimo rasprave emotivnog karaktera, niti da otvorimo eventualno neke rasprave koje su iskorištene, odnosno povod je iskorišten za rasprave koje nisu bile u kontekstu dnevnog reda. Bila nam je namjera da ponudimo jedan od modaliteta, jedan od modaliteta bez obzira što se neko može složiti sa njim ili neko ne složiti, ali cijenimo da su čak i prve reakcije bile više emotivne nego što su bile o meritumu ... samog onoga što je predmetom današnje rasprave. Ali evo u prilog da pomenem, recimo, da ova rasprava o principima u prvom čitanju ili rasprava o Izvještaju Ustavnopravne komisije koji je ovakav kakav jeste i koji je sam po sebi kontradiktoran, zaista, ja moram reći da postoji ustavnopravni osnov, da ovaj prijedlog amandmana je usklađen sa Ustavom. A onda glasanje sa četiri glasa *za* i *protiv*, odnosno pet glasova *protiv*, bez glasova *uzdržanih*, zašto? Evo ja sam se pitala, kolega Džaferoviću, zašto. Prvo, amandmani su fleksibilni; drugo, čime smo se mi rukovodili, ako već pričamo o principima, dakle mi nismo još došli do one faze koja podrazumijeva ustavni postupak. Evo ja ću vam samo kratko pročitati na strani 7. tačku 9. posljednje ocjene o funkcionisanju institucija u BiH, gdje prema mišljenju Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope: 'Reforma Ustava bi

trebala prioritetno da riješi dva sljedeća konkretna pitanja, reviziju entitetskog glasanja te suviše široku upotrebu ustavne odredbe *vitalni nacionalni interes* i, drugo, problem nemogućnosti za građane BiH koji pripadaju kategoriji *ostali* da se kandidiraju za člana Predsjedništva BiH i učestvuju u imenovanju delegata u Dom naroda', završen citat. Može li neko reći da ovi amandmani odstupaju, odnosno principi odstupaju od duha, odnosno sadržine onoga što sam pročitala?

Drugo, ja moram pomenuti i apostrofirati posebno važnost vremena, odnosno vremenske dimenzije, ovo je jedan od modaliteta. Mi smo imali namjeru da između ostalog i otvorimo i raspravu eventualno i dođemo do nekih rješenja zajednički. Nažalost, o meritumu je vrlo malo rasprava bilo danas. Međutim, imajući u vidu činjenicu da su i ovi amandmani fleksibilni, no u međuvremenu imamo i ono što imamo vezano za imperativ poštovanja Odluke Evropskog suda za ljudska prava i imajući u vidu vrlo ograničeno vrijeme i ogroman posao koji je pred nama, mi predlažemo da se Izvještaj Ustavnopravne komisije vrati ponovo Ustavnoj komisiji, odnosno da odbijemo negativan Izvještaj, da damo mogućnost i u međuvremenu i drugim rješenjima, eventualno, i onome što možemo dobiti kao prijedlog zajedničke komisije Vijeća ministara da Ustavna komisija ispoštuje vremenske rokove, odnosno ovaj parlament ispoštuje vremenske rokove koji su pred nama.

Opet ponavljam, namjera nam nije bila nikakva osim da damo jedan od modaliteta odgovora na ova dva zahtjeva koji, kad već raspravljamo o principima o kojima sam govorila, odnosno koje sam pročitala iz Rezolucije Vijeća Evrope.

Zahvaljujem.

BERIZ BELKIĆ:

Hvala.

Na ovaj način smo iscrpili red prijavljenih. Zaključujem raspravu o tački 21. Nastavak u 15,30.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da nastavimo sa dnevnim redom, na 22. tački smo:

Ad. 22. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Predlogu zakona o sprečavanju nereda na sportskim takmičenjima, predlađač: poslanik Bakir Izetbegović, zakon broj: 01-02-7-7/10 od 19. 1. 2010. godine (zakon u prvom čitanju)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvještaj Kolegijuma ste dobili 24. 2. Kolegijum nije postigao saglasnost. Izjašnjavamo se u drugom krugu o Predlogu zakona u prvom čitanju, radi se o Predlogu zakona o sprečavanju nereda na sportskim takmičenjima.

Nema rasprave o ovome i prelazimo na tačku 23. Predlog revidirane strategije Bosne i Hercegovine za sprovođenje Aneksa VII.

SELIM BEŠLAGIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Koje tačke?

SELIM BEŠLAGIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Da kažete.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Vrlo kratko. Na sajtu Evropskog parlamenta stoji da smo mi ratificirali Sporazum o sprečavanju, ja bih rekao, o srpečavanju nasilnog navijanja, a posebno na fudbalskim utakmicama. I to smo ratificirali prije 13 godina. Nažalost, taj znači dokument ... nije objavljen u Službenom glasniku BiH, samo da dobijete informaciju ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Dobro.

SELIM BEŠLAGIĆ:
Da je on usvojen, ... ovaj bi zakon već ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ad. 23 Predlog revidirane strategije Bosne i Hercegovine za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma (akt Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, broj: 01–37–310/10 od 15. 2. 2010. godine)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Predlog revidirane strategije je dostavilo u parlamentarnu proceduru 15. 2. Nadležna Zajednička komisija za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku Mišljenje je dostavila 8. 3. 16. 3. smo dobili od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice pregled izmjena i dopuna u Predlogu revidirane

strategije za provođenje Aneksa VII, a u skladu sa zaključcima sa 34. sjednice Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku.

Nema od predlagača nikoga trenutno, ali dobro. Evo otvaram raspravu.
Uvaženi poslanik Halid Genjac, izvolite.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Naravno, ne treba ponavljati koliko je važna Strategija za provedbu Aneksa VII., onda dodatnu važnost pored same po sebi ima i time što je povezana i sa nekim veoma značajnim pitanjima kod nas aktuelnim, kao što je npr. popis stanovništva itd. Uložen je ogroman trud u ovu strategiju, u njenu izradu, jer voditelj posla je bilo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, uz učešće ogromnog broja institucija, i na nivou BiH, iz entiteta, iz Brčko Distrikta, kantona, svih onih koji su na neki način u doticaju sa problematikom ove populacije. I načinjena je po mom mišljenju dobra inventura problema i pitanja koje treba rješavati.

Međutim, rješavanje problema kako je ovdje predočeno uglavnom se svodi na terminologiju *treba, potrebno je, uradit će se*, bez navođenja jasnog roka ko je, kad to treba da se uradi, bez nosioca ko treba da to provede. Pogotovo je to značajno kad se radi o problematici u oblasti sigurnosti povratnika, komunalne i socijalne infrastrukture, održivosti ... povratka, odnosno zdravstvene zaštite, obrazovanja, rada, zapošljavanja, socijalne i invalidske zaštita itd. Imajući to u vidu, dakle evidentirani su problemi, to je ogroman broj problema za svako ovo pitanje i jednostavno zbog osnovnog principa da ni jedna strategija sama po sebi ne živi, strategija je strategija, ... svaku strategiju prati akcioni plan. Da bi strategija imala svoj život, da bi se ostvarila, da bi se provela, potrebno je donijeti akcioni plan.

Zato ja da ne bih zadržavao, da ne bi duže, mislim da je dovoljno ovo argumentacije, da uštedimo na vremenu, predlažem sljedeći zaključak:

'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara da u roku od tri mjeseca izradi akcioni plan za realizaciju Strategije. Nositelj izrade akcionog plana bi bilo Ministarstvo za ljudska prava zajedno sa predstavnicima svih institucija koje su sudjelovale u izradi Strategije. Akcionim planom bi se odredili precizni rokovi, konkretni izvršioc i potrebna sredstva za otklanjanje identificiranih problema, provođenje preporuka koje su date i predloženih mjera koje su navedene u Strategiji, pogotovo u oblastima suštinskog okončanja procesa povratka, sigurnosti povratnika, komunalne i socijalne infrastrukture, elektrificiranja povratničkih naselja, održivosti i reintegriranja povratnika, ostvarivanja prava na povrat imovine i stanarskih prava.'

U Strategiji je kao dodatak dodat jedan mini akcioni plan, kako se to nazvalo, za rješavanje pitanja naknade štete za imovinu koja se ne može vratiti izbjeglicama i kao dodatak je ... dodat okvirni plan za ostvarivanje povratka. Međutim, za ove probleme koji su uočeni, koji su temeljito evidentirani, nije navedeno kako će se rješavati precizno i u kom roku. I mislim da bi ovaj akcioni plan bio nepohodan.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, i ja ću u ovom dijelu posebno da se osvrnem na ovaj dio koji se odnosi na elemente održivog povratka, ova pitanja koja su naglašena, pitanja zdravstva, obrazovanja, zatim pitanja rada i zapošljavanja, socijalne, penzijsko-invalidske zaštite itd. Dakle, to su sva pitanja koja se ... tiču ovih elemenata održivog povratka, pa i u ovom dijelu što je govorio doktor Genjac, dakle moj jedan dio, ja ću predložiti jedan zaključak koji bi mogao da bude dio tog akcionog plana, koji bi otprilike ovako glasio:

'Razmatrajući Prijedlog revidirane strategije BiH za provođenje Aneksa VII. Dejtonskog mirovnog sporazuma Predstavnički dom posebno podržava prijedloge mjera na polju održivosti i reintegrisanja povratnika, zdravstvene zaštite, obrazovanja, rada, zapošljavanja, socijalnog i penzijskog osiguranja i traži od nadležnih institucija da u što kraćem roku ali ne dužem od 15 dana predloži konkretne mjere.'

Dakle, ovo bi moglo da bude dio ovog akcionog plana što je s opravdanjem predložio doktor Halid Genjac. U ovom dijelu ja ... posebno smatram zanimljivim ovaj jedan detalj koji stoji na strani 44. a tiče se ovih pitanja održivosti povratka, u kojem kaže: 'Na svom 58. sastanku novembra 2005. godine Komitet za ekonomska, socijalna i kulturna prava UN razmotrio je Inicijalni izvještaj BiH o implementaciji Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima i zaključio da Komitet izražava svoju zabrinutost što povratnici, posebno oni koji su etnička manjina, često nemaju pristup socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, obrazovanju i drugim ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima.'

Dakle, u tom dijelu smatram važnim da se preduzmu konkretne mjere po pitanju održivosti povratka i u tom dijelu ... predložit ću ovaj jedan zaključak koji će biti dio ovog akcionog plana ako bude kao takav prihvaćen.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Evo ja bi možda i prije diskusije imao potrebu da postavim nekoliko pitanja, pošto je predlagač ovdje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo predlagač će poslušati pitanja i vjerovatno odgovoriti. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Dakle, prvo pitanje ..., s obzirom da je i ova strategija izvršila određene promjene, bilo bi dobro znači da predlagač ovdje pojasni u čemu je razlika između ovog dokumenta i prethodnog dokumenta koji je bio ovdje. To je jedno pitanje.

Drugo pitanje govori o kompenzaciji. Naime, ovdje na strani 50. se govori o identifikovanim problemima i preporukama za ... pristup pravu na naknadu štete, odnosno kompenzaciju, gdje se u 6.1. definiše 'da kompenzaciju u smislu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma treba posmatrati kao adekvatnu kompenzaciju i novčanu naknadu u onom obimu koji osigurava pravo na dom raseljenih osoba i izbjeglica, kao način rješavanja isključivo stambenog pitanja onim osobama koji se iz objektivnih razloga ne mogu vratiti na prijeratne adrese prebivališta'.

Dakle, ova definicija 'koji se iz objektivnih razloga ne mogu vratiti?' Znači, zanima me odakle je ta definicija, porijeklo te definicije? Jer postavlja se pitanje šta je sa onima koji ne žele da se vrate, opet iz objektivnih razloga. Naime, veoma je ozbiljno ovo i ovakvo definisanje jer vidite šta znači ovo 'iz objektivnih razloga ne mogu se vratiti'. Neko evo i želi da se vrati, ali nema gdje, a onda kaže ovi objektivni razlozi postoje da se vratiš, jer niko ti ne brani da se vratiš. To što ti nećeš, to je drugo pitanje. Dakle, interesuje me porijeklo ove definicije.

I drugo, ono što me posebno zanima, a bilo je dosta govora u prethodnom periodu, jeste formiranje fonda za pravičnu nadoknadu. Dakle, šta je sa tim institutom, da li on praktično nakon usvajanja ove strategije gubi na značaju ili praktično se tim pitanjem nećemo baviti u narednom periodu. Evo ja bih molio, znači postavio ova pitanja, molio bih da se ovo ne tretira kao diskusija, a ako se bude tretiralo onda ću diskutovati kroz replike.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo ovo ćemo računati kao repliku, pošto je tri minuta. A za diskusiju se možete javiti. Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić diskusija.

BERIZ BELKIĆ:

Nemam nešto posebno dati. Dakle, podržao bih ovo o čemu je gospodin Halid Genjac govorio. I naravno, razumijem potrebu da se i postavljaju određena pitanja, ali u sili materijala

koji mi mjesecima, da ne kažem, i godinama dobijamo, pa mi smo u posljednjoj turi, da tako kažem, dobili i pojašnjenje izmjena i ja se nadam da one objašnjavaju šta se radilo. Naravno, ministar je tu da dodatno pojasni.

Ja sam se najviše javio zbog sljedećeg. Dakle, zaista složili smo se da se radi o izuzetno važnom dokumentu. Ako razjasnimo pitanja koja su postavljena, a ja vjerujem da hoćemo, ja predlažem da mi ipak izbjegnemo ovaj zakonodavni postupak. Mi smo ovu strategiju raspravili u sto čitanja, ne u jednom, imali procedure ovdje, usvajali, dakle ne vidim nikakve potrebe da idemo dvostepeno u zakonodavni postupak, nego jednostavno ako razriješimo dileme koje ovdje ljudi imaju, protiv kojih ja nemam ništa protiv, ministar je tu, da se opredijelimo da ovaj dokumenat usvojimo kako bismo mogli ovo raditi o čemu je Halid govorio. To je sada uobičajena praksa kad se usvoji ova strategija, onda se pravi taj akcioni plan radi implementacije te strategije. Dakle, najviše sam se javio da zamolim ministra da odgovori na ova pitanja, naravno, a da onda idemo na izjašnjavanje, konačno izjašnjavanje o ovom dokumentu radi konačne njegove implementacije, jer smo izgubili skoro godinu i po, dvije dana.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ministar Halilović sad ima potrebu da obrazloži predloženu strategiju. Izvolite.

SAFET HALILOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, poštovani zastupnici, potrebno je da kažem nekoliko riječi o kontekstu Prijedloga revidirane strategije. Naime, Prijedlog revidirane strategije BiH za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma već je bio u parlamentarnoj proceduri polovinom prošle godine. Podsjećanja radi, Vijeće ministara je na sjednici održanoj 29. 1. 2009. godine razmatralo i utvrdilo Prijedlog revidirane strategije nakon čega je ista usvojena i na 53. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 13. 5. 2009. godine. Međutim, ovaj prijedlog nije dobio potrebnu entitetsku većinu na 31. sjednici Doma naroda, održanoj 18. 6. 2009. godine. Nakon toga na sjednici održanoj 7. 7. 2009. godine Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH ponovno je aktuelizirao pitanje usvajanja ove revidirane strategije i zatražio od Vijeća ministara da uložiti dodatne napore ... radi utvrđivanja novog usaglašenog prijedloga i u što kraćem roku ga dostavi u parlamentarnu proceduru na usvajanje.

Predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH prisustvovali su svim sjednicama domova i radnih tijela Parlamentarne skupštine BiH na kojima je razmatrana predmetna strategija. I na osnovu svih diskusija, prijedloga i sugestija identificirali su potrebu za konceptualnim rješenjem u dvije specifične oblasti, suštinsko okončanje procesa povratka do 2014. godine i pristup pripadajućim pravima izbjeglica i raseljenih osoba na naknadu štete u kontekstu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. S tim u vezi, dakle, ovo bi trebala biti neka vrsta pojašnjenja, izvorni dokument ove strategije koju ste vi ranije imali dopunjen je sa dva dodatka, i to dodatak 1. Okvirni program povratka 2009. – 2014. godine u sklopu svih onih rasprava i o ciljevima, i u vezi sa drugim, i o finansiranju i o kreditima i o potrebi povezivanja s drugim pitanjima, odnosno rješavanja s drugim pitanjima itd. I drugi dodatak: 2. Koncept za

rješavanja pitanja nadoknade štete sa Akcionim planom. Dakle, ovaj drugi dokument bi trebalo da bude odgovor na ovo pitanje uvaženog poslanika koji je postavio pitanje, dakle i fonda za nadoknadu kao i zakona koji će regulisati dakle nadoknadu štete. A prethodno naravno treba ovaj dokument da reguliše pitanja ko u to spada, i to je nešto što je pred nama nakon usvajanja strategije, ukoliko se usvoji, jel.

Zatim je, dakle, ovako dopunjeni Prijedlog revidirane strategije sa svim ovim dakle dodacima, usaglašen sa nadležnim entitetskim ministarstvima, Vladom Brčko Distrikta BiH i UNHCR-om i nacrt je ponovo prosljeđen Vijeću ministara koje je uz određene amandmane i dopune utvrdilo novi tekst predmetnog prijedloga.

Dalje, u skladu sa zaključcima sa 34. sjednice Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku, održane 3. 3. 2010. godine, na kojoj je razmatran Prijedlog revidirane strategije BiH za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma, dostavili smo i Pregled učinjenih izmjena i dopuna koje imate u materijalima, to je ovaj naknadni materijal od nekoliko strana. Rezimirano predmetni dokument na jedan sveobuhvatan način obrađuje aktuelno stanje, identificirani su problemi i date preporuke za unapređenje pristupa pravima izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika u okviru rada multisektorskih radnih grupa koje su obrađivale tematiku u oblastima:

1. Rekonstrukcije stambenih jedinica izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika, zatvaranje kolektivnih centara, rješavanje pitanja alternativnog smještaja raseljenih osoba i povratnika i socijalnog stanovanja, sa posebnim akcentom na probleme raseljenih osoba i izbjeglica i stambenog zbrinjavanja ranjenih kategorija povratnika.
2. Dovršetka procesa povratka imovine i stanarskih prava izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika.
3. Elektrifikacije povratničkih naselja i pojedinačnih stambenih jedinica povratnika.
4. Rekonstrukcije infrastrukture u mjestima od interesa za povratak izbjeglica, raseljenih osoba i povratnika.
5. Zdravstvene zaštite raseljenih osoba i povratnika.
6. Socijalne zaštite raseljenih osoba i povratnika.
7. Ostvarivanja prava na školstvo raseljenih osoba i povratnika.
8. Prava na rad i upošljavanje raseljenih osoba i povratnika.
9. Sigurnosti raseljenih osoba i povratnika i deminiranja područja povratka
10. Prava na naknadu štete raseljenim osobama, izbjeglicama i povratnicima.

S obzirom da je pravo na naknadu štete prema mišljenju pojedinih zastupnika bilo nedovoljno obrađeno, posebna pažnja u naknadnom radu posvećena je prezentiranju ovog pitanja, što je rezultiralo izradom posebnog koncepta za rješavanje ovog pitanja sa Akcionim planom. To je ovaj jedan od dodatnih dokumenata koji imate pred sobom. Također, na zahtjev pojedinih zastupnika razrađen je Program povratka sa detaljno prikazanim pokazateljima, dinamikom i projekcijom potrebnih sredstava za suštinsko okončanje ovog procesa u BiH do kraja 2014. godine.

Vjerujemo da je ovako dopunjen Prijedlog revidirane strategije po proteku više od dvije godine od počinjanja intenzivnog rada na reviziji ovog izuzetno važnog i kompleksnog

strateškog dokumenta napravljen jedan sveobuhvatan operativni okvir, čija provedba će rezultirati unapređenjem pristupa pravima iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Za kraj dozvolite mi da podsjetim kako je Vijeće za implementaciju mira u BiH u više navrata ... na svojim sjednicama naglašavalo potrebu što skorijeg usvajanja i implementacije ove strategije. Naravno, i ovo ministarstvo smatra da je krajnje vrijeme da ovaj dokument bude usvojen i da se pristupi dakle implementaciji onoga što sadrže sva tri ova dokumenta među kojima je dakle i donošenje zakona o nadoknadi štete, a tamo je definirano šta je to, i formiranje fonda za nadoknadu štete i posebni uslovi što bi bilo definisano zakonom itd. bez prejudiciranja. Ovdje su registrovani svi problemi i kontroverze vezane za ovo pitanje.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dobro. Bilo je redom, uvaženi poslanik Momčilo Novaković, Vi ste se prvi javili za diskusiju, imate li potrebe Vi da govorite ili ćete sačekati?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro, uvaženi poslanik Adem Huskić, izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Vidim da se prijavilo relativno dosta ljudi i da smo apsolutno dosta vremena potrošili te ću se ja potruditi da budem što kraći, što koncizniji. Dakle, htio bih samo nekoliko činjenica da nabrojim vezano za ovu strategiju, za koje mislim da su bitne i da mogu opredijeliti način rada naš ubuduće i o tom je nešto govorio i kolega Belkić.

Dakle, prvo mislim da je ovo vrlo važan dokument za veliki broj građana u BiH i koji je prvi put razmatran u Vijeću ministara u januaru mjesecu 2009. godina. Znači, godinu i nešto dana se radi na tom dokumentu i mislim da smo eto zbog raznih stvari izgubili relativno dosta vremena. U njegovoj organizaciji, u njegovoj izradi učestvovao je veliki broj i ljudi i organizacija, ako sam dobro prebrojao, čini mi se, 48 raznih institucija je učestvovalo u izradi ove strategije, što nije zanemarivo i što bi trebalo da daje garanciju da je dokument urađen kvalitetno.

Sljedeće što mislim da je bitno je to da su u obzir uzeti interesi svih izbjeglica, što znači onih koji se žele vratiti na prijeratne adrese, ali i onih koji se ne žele vratiti na svoje prijeratne adrese. Također mislim da je ovaj dokument jedan od uslova iz Mape puta iz Evropskog

partnerstva. Takođe je razmatran na Vijeću ministara po drugi put, kao što je bio ovdje i, koliko znam, bili su određeni amandmani i ti amandmani su prihvaćeni na Vijeću ministara.

Dakle, postignut je vrlo visok stepen saglasnosti oko tog dokumenta i zbog toga, dakle, a zbog što bržeg njegovog usvajanja ... dajem sljedeći prijedlog: da se u Izvještaju naše komisije na 1. stranici ovdje gdje kaže 'na osnovu zaključka Vijeća ministara BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH dostavi Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH 15. 2. 2010.', da ovdje promijenimo ovaj datum i da stavimo onaj koji je zadnji u Prijedlogu revidirane strategije za usvajanje i umjesto tačke da stavimo zarez 'sa ugrađenim amandmanima koji su usvojeni na Vijeću ministara'. Mislim da bi na taj način ... pojačali ovaj materijal.

I također da na sljedećoj zadnjoj stranici, gdje kaže 'Zajednička komisija je jednoglasno zaključila da će u skladu sa članom 39. Poslovnika Predstavničkog doma i članom 46. Poslovnika Doma naroda procedura za razmatranje i usvajanje Prijedloga revidirane strategije pratiti osnovne odredbe o zakonodavnim aktivnostima, prvo i drugo čitanje', dakle tu rečenicu pobrišemo, tako da ne slijedi znači ovaj zakonodavni postupak i da nema prvo i drugo čitanje, s obzirom da je bilo dosta vremena da se sve to usaglasi. I da bi to učinili što operativnijim, dakle predlažem da danas usvojimo ovu strategiju bez dalje rasprave i dalje procedure.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Znači, odmah da kažem da podržavam danas donošenje ove strategije i najmanje što možemo učiniti ... da to danas uradimo nakon skoro tri godine priprema, vraćanja ping-pong loptica i svega ostalog što je pratilo pripremu ove strategije i jeste da ovaj dom podrži ovu strategiju iz dva razloga. Prvi je, znate da smo nedavno usvojili zaključak da obvezemo Vijeće ministara da osigura sredstva u iznosu od 400 miliona KM za pitanja povratka i svih ovih drugih pitanja, u narednih pola godine. A da nam je u odgovoru od Vijeća ministara rečeno: gdje god dođemo da razgovaramo sa međunarodnim finansijskim institucijama, počevši od Vijeća Europe do banaka, do fondova, svi nam traže strategiju kao preduvjet, pa evo dajte da ispunimo taj formalni, neka nas, neka nam više ne vraćaju ovamo lopticu nema strategije, nema ozbiljnih razgovora. Znači, to je jedna stvar.

Druga stvar, u podacima koji su ovdje dati, znači bojim se da mi uopće ne fokusiramo još stvarne probleme izbjeglih i raseljenih osoba, a evo prvi je tri tisuće obitelji još uvijek živi u kolektivnom smještaju, a 50 tisuća stambenih objekata prijavljeno je za rekonstrukciju, to je blizu skoro dvjesto tisuća ljudi još uvijek želi da se vrati.

I treća stvar, pitanje uopće pozicije tih ljudi koji su se vratili u čitavoj BiH u smislu njihove integracije, održivog ostanka i razvoja, mislim da bez jedne ozbiljne strategije ne može biti, ne može zaista biti tretirano.

Dakle, to su važni elementi zbog kojih treba podržati ovu strategiju. Ne bi neke posebne zaključke danas, pa dajmo da nam Vijeće ministara ispoštuje zaključak u rokovima koje smo im dali, da pripreme odgovor jedan kvalitetan o tome koja dodatna sredstva se mogu angažirati da se realizira ova strategija. A što se tiče otvorenih pitanja, mislim da su ona riješena činjenicom da je dodan tekst da sve nadležne institucije u BiH u cilju konačnog i potpunog rješavanja ovih pitanja omogućće ostvarivanje sva tri prava i prava na povratak i prava na slobodan izbor i prava na naknadu štete. Mislim, to je, dakle to je taj ključni dodatak koji se tražio, koji se na neki način otvarao i kao politički problem. Mislim da je i to sad pitanje riješeno i da svaki mjesec dana imamo monitoring ovdje u implementaciji ove strategije.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Bakir Izetbegović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pozdravljam donošenje ove strategije. Ovo je jedan dobar materijal, sveobuhvatan, naročito u smislu dijagnosticiranja stanja. Također, podržavam ideju kolege Beriza Belkića da danas pokušamo u oba čitanja konačno usvojiti ovu strategiju. Normalno, ovo što je kolega Genjac predložio je neophodno učiniti i SDA je to tražila i prošli put kad smo imali na tapetu razmatranje strategije: jedan akcioni plan koji bi odredio aktivnosi, nosioce aktivnosti, potrebna sredstva, rokove i prioritete.

Zapošljavanje nije temeljito obrađeno, data je jedna statistika o opštem stanju BiH ili problemu nezaposlenosti. Mislim, kompleksna je to stvar, teško da ovo ministarstvo može tu dati precizne izlaze iz te situacije, ali neke stvari su vrlo jednostavne i barem njih bi trebalo, mislim, obuhvatiti akcionim planom, to je recimo poljoprivreda. Potrebne su hladnjače, potrebne su sušare, potrebna je mehanizacija, potrebne su stimulacije, to su relativno proste i jednostavne stvari za kojima povratnici vaze. To nije kompleksna stvar, to nije visokosofisticirana stvar.

Druga stvar jeste i o tome smo pričali prošli put: nedostajući deficitarni kadrovi. Znači, policajci, učitelji, nastavnici, majstori. Kažu da ... u Srebrenici nema nijednog Bošnjaka koji je električar i da je problem recimo kad se u Potočarima pokvari i tamo ... nestane struje ili imamo problem, potrebno je neku rasvjetu popraviti, promijeniti itd. Evo jedan električar nema Bošnjak u RS. Dakle, stimulatívni fond koji bi nešto povećao plaće tim deficitarnim kadrovima, hiljadu ljudi po par stotina maraka mjesečno, jer to nisu, to nisu visoke cifre i one bi mogle ući u ovaj akcioni plan.

Eto toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

Pa evo, jedno od pitanja koje sam ja postavio tiče se definicije kompenzacije. Dakle, Savjet ministara je utvrdio sledeću definiciju: 'Kompenzaciju u smislu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma treba posmatrati kao adekvatnu kompenzaciju i novčanu naknadu u onom obimu koji osigurava pravo na dom raseljenim osobama.'

Aneks VII Dejtonskog mirovnog sporazuma kaže: 'Sve izbeglice i raseljene osobe imaju pravo slobodno se vratiti u svoje domove. Imaju pravo na vraćanje imovine koje su lišene u toku neprijateljstava od 1991. godine i na naknadu imovine koja se ne može vratiti.'

Dakle, suštinski ovaj zaključak Savjeta ministara i ovo što piše u Aneksu VII razlikuje se u pojmu. Da li se kompenzuje samo, kako ovdje kaže, dom, dakle stambena jedinica u kojoj povratnik živi ili ona koja je uništena ili cjelokupna imovina. Aneks VII kaže cjelokupna imovina. Ja mislim da Savjet ministara nije imao pravo da promijeni ovu formulaciju. Druga stvar je u prioritetima kompenzacije. On je mogao definisati da će se prioritetno kompenzovati ovaj dio, pa u sljedećoj fazi sljedeći itd. Ali ni u jednom slučaju Savjet ministara nije imao pravo formirati drugačiju definiciju od definicije koja je u Aneksu VII. I bilo bi dobro kad bi se ova definicija u ovoj revidiranoj strategiji promijenila. Dakle, kad bi ona bukvalno bila prepisana formulacija iz Aneksa VII. Zbog čega je to važno? Pazite, činjenica je kako god mi definisali ovu kompenzaciju, odnosno naknadu za imovinu, koju je nemoguće vratiti – to je proces koji će dugo trajati. To će biti vjerovatno i predmet nekakvog nasljedstva itd., itd. Dakle treba definisati to pravo. Hoće li ono i u kojoj dinamici kako rješavano biti, zavisi od mnogo čega.

Ovdje, kad sam govorio o fondu, moram reći da nisam mislio na fond kao upravnu organizaciju. Mislio sam na imovinski fond, koji bi služio za nadoknadu one, dakle rješavao proces o kojem sam maloprije govorio, znači za nadoknadu one imovine koju nije moguće vratiti. Dinamika punjenja bi uslovlila dinamiku nadoknade i to je jasno. Naravno, punjenje bi bilo iz različitih izvora što bi takođe bilo dobro da smo definisali. Pazite nije uslovno da je ovaj fond vezan za povrat imovine. Dakle, to što smo mi izvršili povrat imovine, formalno izvršili povrat imovine, ne znači da je nestalo potrebe za tim fondom. Jer često puta taj povrat imovine je bio upravo formalne prirode, dakle suštinski mi nismo vratili, jer je bila porušena i nisu imali šta vratiti. Ali su formalno oni stekli pravo, eto imaju volju pa sad izvolite. Nije vam oduzeta, stoji tamo porušena, ovakva, onakva, ne znam.

I na kraju, malo oko Akcionog plana. Bilo bi dobro da smo Akcioni plan sad prilagodili terminima koji su vezani za današnju sjednicu, odnosno usvajanje. Pa imamo, recimo, prve četiri aktivnosti su rokovi u 2009. godini. Onda imamo 5., 6., i 7. aktivnost pa ako hoćete i 8. aktivnost, koja je u stvari jedna aktivnost. Pazite, aktivnost 5. Formiranje radne grupe stručnjaka

koji ima za zadaću analizirati sva otvorena pitanja navedena u ovoj strategiji a koja se odnose na pravo za nadoknadu štete za imovinu koja se ne može vratiti izbjeglicama i raseljenim licima. To je aktivnost 5. i zaduženo je Ministarstvo za ljudska prava. Pa onda aktivnost 6. Analiziranje svih otvorenih pitanja navedenih u ovoj strategiji a koja se odnose na pravo za nadoknadu štete. Opet isto. Znači, ovdje imamo analiziranje, dakle kao stručnjaka neke stručne grupe, a onda to isto analizira ovo ministarstvo. Pa onda aktivnost 7. gdje će nakon datih odgovora na prethodna pitanja Ministarstvo ponovo izvršiti snimanje neophodnih podataka itd. Pa onda, na kraju, pripremiti nacrt zakona i podzakonske akte. Dakle, sve ove četiri aktivnosti su u stvari jedna aktivnost, ali evo malo ovako razvučena da se stekne dojam da će se ovdje mnogo ozbiljno na ovome raditi.

I na kraju, nije mi jasna ova aktivnost 11. Osiguranje neophodnog inicijalnog budžeta za predmete i namjeru u 2010. godini. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice u saradnji sa entitetskim ministarstvom i ... Brčko Distriktom, UNHCR-om, dakle usaglašavanje na Vijeću ministara, usvajanje na Parlamentarnoj skupštini tokom usaglašavanja i usvajanja budžeta za 2010. godinu. Pazite, ovaj budžet za 2010. godinu je davno usvojen. Nema inicijalnog budžeta za predmetne namjene ili ima, ovdje bar nije jasno. Bilo bi dobro da smo definisali da je ovaj posao završen, pa smo onda mogli kraj svake ove aktivnosti dopisati, znači s obzirom da smo ovo dodavali, naknadno dopisati aktivnost izvršena, aktivnost u toku, prema planu, kasnimo, itd., itd. Ali evo mislim da ovo je više-manje važno, ovo kad govorimo o Akcionom planu koliko je po meni suštinski važno da se definicija one nadoknade promijeni u ovoj strategiji i da bude upravo onakva kakva je u Aneksu VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Hvala vam lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Lozančić, diskusija.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani članovi Vijeća ministara, gosti, pa mi pred sobom imamo Prijedlog revidirane strategije otprilike u identičnom tekstu kakvu smo imali otprilike prije jedno godinu dana i u korekcijama u onom dijelu koje su prepoznate kao problem zbog kojih ona strategija nije usvojena. Ja neću ponavljati raspravu od tada da vas ponovo ne zamaram, ali ću reći samo da u potpunosti ostajem pri svim onim ocjenama koje sam tad izrekao o strategiji.

I evo sad nešto o ovoj strategiji. Mislim da ovu strategiju treba usvojiti. Mislim da treba dati šansu da se pokuša ubrzati proces. Ni ova strategija ni bilo koji dokument nije problem zbog kojeg povratak ide tako kako ide. Problemi su puno dublji. Ova strategija i bilo koja druga strategija neće taj problem riješiti. Znači, ona može evo ubrzati rješavanje ukoliko mi uistinu damo sve od sebe ili izmijenimo našu političku volju pa kroz svoju jaku političku volju omogućimo da u svim segmentima, u svim problemima koji su identificirani kao problemi osoba na koje se ona odnosi, damo svoj doprinos da te osobe nemaju te probleme, a oni te probleme

imaju od institucija vlasti tamo gdje se vraćaju ili gdje bi se trebali vraćati ili gdje se ne bi trebali vraćati. Ali, znači mogli bismo mi na ovu temu puno razgovarati, ja predlažem da mi danas usvojimo ovu revidiranu strategiju kako bismo, kako je već jedan broj kolega rekao, omogućili resornom ministarstvu da otkloni jedan nedostatak zbog koga možda do sada nije uspio realizirati jedan od naših bitnih zaključaka koji se tiču osiguranja značajnih materijalnih sredstava kako bi se ovaj proces, ukoliko je to moguće, ubrzao.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ:

Slavko Jovičić, diskusija.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ma vrlo kratko, inicirao me je gospodin Lozančić. I ja ću, gospodine Lozančiću, kao i Vi ostati kod diskusije one kad smo već imali ovu strategiju onda u Parlamentu. Vi znate kako je onda čitava lavina krenula kao predstavnici srpskog naroda, poslanici iz RS, oborili strategiju, nisu htjeli strategiju. Jesu ljudi htjeli da se riješi pitanje zaista jedne od najugroženijih kategorija. Ima i ugroženijih kategorija, to niko ne može licitirati sada ko je danas ugrožen, ali tada smo tražili i gospodin Novaković je tu najbolje pogodio, mi nemamo još definisan taj fond koji je bio predviđen odmah Dejtonskim sporazumom, pa onda nam je ovdje rečeno da trebala je Centralna banka dati neka inicijalna sredstva, pa trebao je ovaj, trebao je onaj. Na kraju, trebali mi i evo dočekali 2010. godinu i u svim trebovanjima ko je to šta trebao ... evo danas opet treba da raspravljamo o ovome. Naravno, ja ne mogu sad da kažem kakva je sudbina ovog. Ja bih volio da je ova davno bila usvojena. Da je dosta iz ove strategije realizovano. A moglo se realizovati. Međutim, šta se dešavalo? Moramo biti zaista otvoreni i ja tako nastupam. Dat je ogroman prioritet i, možda, neka je, samo povratak, povratak, povratak. Povratak gdje? Pod kojim uslovima? Možete mu dati tamo sve ako nema čovjek posla, ako nije zdravstveno osiguran, ako nema školstva, ako nema raznih ovih problema koje strategija upravo predviđa. Naravno i ostanak. Pa ljudsko je pravo da čovjek kaže gdje će, šta će, to ima pravo, kao i ova nadoknada imovine, a nemojte da vam sad nabrajam, neću da vas opterećujem, to sam govorio kad je prvi puta bilo. Pa ne možete, ljudi, očekivati da se čovjek vrati, a možda bi htio, kad je na njegovoj toj imovini danas skladište, napravljena nova zgrada. Ko će sad rušiti tu zgradu? Kolike bi tu trebale pare? Onda mu je bolje to kompenzovati na jedan određeni način, pa kaže, evo, ne može se vratiti. Ali ovdje nije jasno definisano kako će, čini mi se, 53 i neka pitanja koja su postavljena, ko će to riješiti. Je li to tako, nigdje ne piše kako. Je li to ovako, nigdje ne piše, ako nije onako. Da sad ja ne parafraziram i ne pravim lakrdiju. Ovo je najozbiljnija tema kojom se bavimo godinama.

I upravo je dobro što bi trebali to što prije završiti da ne kaže, evo, čekali smo mi avgust ili ne znam ni ja neku sjednicu, pa je svakome to trebalo za neke izborne, predizborne. Ovdje je sve predizborno i nemojte više da neko spominje od mojih kolega barem nekoj drugoj stranci, svi smo mi ovdje isti. A narod neka prepozna šta je to.

Dakle, ovdje ne treba gledati nacionalnost, mjesto, entitet, grad, nego poziciju nesrećnih ljudi. Tako ih možeš samo nazvati i to je ta kategorija. Ne možeš drugačije ih gledati. Dakle, tada kada sam govorio, ali mi je kasnije sve ona lavina teško pala, srpski predstavnici nisu dali, Srbi osporili, oni neće. Ljudi, jesmo htjeli ali nam je falio taj treći ravnopravni vid rješavanja pitanja izbjeglica, raseljenih lica, to je nadoknada imovine. Mora to biti na taj način, jer čovjek možda se hoće vratiti, ali nema gdje, ljudi. Ja ću nabrojati bezbroj pitanja, evo jedno – Ilijaš. Čovjek je imao ogromnu imovinu, nema danas ni kuće, nema ni štale, nema ni garaža. Danas je tamo skladište napravljeno. Ko će platiti da se skloni to skladište i da se njemu pravi opet kuća da se on vrati? Pa onda je bolje kompenzovati mu tu imovinu, pa kaže, evo ti živi gdje hoćeš, tvoje je ljudsko pravo da izabereš. I mislim da se oko toga tada da smo se dogovorili i da je bilo dobre volje, pola bi stvari iz ove strategije bilo realizovano. Zato kažem da se radi o nesrećnim ljudima kojim treba pomoći što prije, na koji način, evo neka pokuša ova strategija da riješi pa ćemo vidjeti.

Samo još jednom naglašavam, ljudi, nismo mi to osporavali, da se više prekine sa tim novinskim člancima i medijskim kako sve mi rušimo ... Nije tačno. Isti je problem Srbina povratnika i Bošnjaka i Hrvata i ostalih i svakoga, on je nesrećan čovjek.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jovičiću.
Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 24. točku dnevnog reda:

Ad. 24. Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine za razdoblje rujna – prosinac 2009. godine (materijal Odbora za žalbe građana, broj: 03-50-1-60-6-2/10 od 27. 1. 2010. godine)

NIKO LOZANČIĆ:

Odbor za žalbe građana je 29. 1. 2010. godine dostavio navedeni izvještaj radi razmatranja i usvajanja u skladu s člankom 15. stavak (1) točka f) i 19. stavak (1) točka d) Zakona o nezavisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH. Nadležno Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH Mišljenje je dostavilo 9. 3. 2010. godine.

Otvaram raspravu o ovom izvještaju.
Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo ja ću više u smislu možda i sugestija za ubuduće kad se ili formira tačka dnevnog reda ili formuliše tačka dnevnog reda ili kad se podnose izvještaji. Naime, ovdje stoji da je ovo Izvještaj o radu Odbora za žalbe, iako je ovo izvještaj o konstituisanju Odbora. Da vas podsjetim, samo u ovom izvještaju stoji da je odluka o imenovanju donesena u julu mjesecu 2009. godine. Dva mjeseca nakon toga počinje teći vrijeme od 14. 9. do 29. 12. za period dakle za koji nam Odbor podnosi izvještaj. Nakon konstituirajuće sjednice razmatrali Poslovnik, izuzetno mnogo vremena posvetili razmjeni ideja, preuzimanju aktivnosti u vezi sa oranzovanjem rada, uputili obavještenje o početku rada i radi se na uspostavljanju saradnje, naglašena potreba za održavanjem sastanaka itd.

Ja cijenim da je zaista bio kratak period za koji se moglo, između ostalog, i obogatiti Izvještaj o radu, ali mislim da ovo ne odgovara nazivu ovog izvještaja. Svakako ovo treba primiti k znanju, ali više kao izvještaj o konstituisanju i početku rada Odbora za žalbe građana.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem i ja Vama.

Samo sam dužan radi korektnosti reći da mi nemamo pravo mijenjati nazive akata koje nam dostavlja neko drugi pa ih tako uvrštavamo u dnevni red.

Nema više prijavljenih. Zaključujem 24. točku dnevnog reda.

Prelazimo na 25. točku dnevnog reda:

Ad. 25. Informacija Vijeća ministara BiH o lišavanju slobode profesora doktora Ejupa Ganića u Velikoj Britaniji na osnovu Zahtjeva Srbije za izručenje (prijedlog poslanika Šefika Džaferovića)

NIKO LOZANČIĆ:

Na prijedlog zastupnika Šefika Džaferovića uvrstili smo ovu točku u današnji dnevni red.

Otvaram raspravu.

Ima li resorni ministar informaciju? Želite li Vi da ministar podnese informaciju kakvu on ima?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Neka podnese.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi ministar pravde, gospodin Bariša Čolak.

BARIŠA ČOLAK:

Ja se ispričavam, bio sam malo sa cijenjenim zastupnikom pa nisam odmah primijetio da ste me prozvali. Nadam se da neću pogriješiti, radi se o informaciji o lišenju slobode gospodina Ganića, da je to na dnevnom redu. Hvala.

Ja ću naravno pokušati samo ono iz svog ministarstva i dotaknut ću se drugih institucija, samo toliko koliko je meni poznato. Zašto to kažem? Zato što mi nismo imali posebno raspravu na sjednici Vijeća ministara o tome da bih ja mogao sad u ime čitavog Vijeća ministara, pa utoliko ćete me shvatiti i evo ispričati.

Ovo ministarstvo je putem Interpola obaviješteno 2. 3. ove godine o lišenju slobode gospodina Ejupa Ganića u Velikoj Britaniji temeljem, kako je to navedeno nama od strane Interpola, ekstradicijskog zahtjeva dostavljenog od strane srbijanskih vlasti. U predmetnoj obavijesti sadržana je informacija da je Westminsteri sud odredio da gospodin Ejup Ganić ostane u pritvoru do 29. 3. 2010. godine, tj. do sljedećeg saslušanja, ali da on ima mogućnost da podnese zahtjev za uvjetno puštanje na slobodu uz kauciju. I to je, nadam se, svima poznato, jer ste iz medija, sigurno imate svi iz medija ovu informaciju.

Odmah po prijemu navedene obavijesti Ministarstvo pravde BiH je reagiralo i zatražilo istog dana od Interpola Sarajevo da putem Interpola London obavijesti Westminsteri sud o ovom ugovoru koji je potpisan s Republikom Srbijom, radi se o Ugovoru između BiH i Republike Srbije o izmjenama i dopunama Ugovora između BiH, Srbije i Crne Gore o pravnoj pomoći u kaznenim i građanskim stvarima, koji se primjenjuje od 26. veljače 2010. godine, a kojim su između dvije države regulirana pitanja ustupanja i preuzimanja kaznenog gonjenja u predmetima koji se odnose na kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog humanitarnog prava, između ostalog, naravno, tim sporazumom je obuhvaćeno mnogo više od toga, gdje je precizirano da će se prilikom donošenja odluke o ustupanju kaznenog gonjenja za kaznena djela protiv čovječnosti i međunarodnog humanitarnog prava posebno cijeniti državljanstvo i prebivalište osumnjičene osobe, okrivljene osobe ili optužene osobe.

Istoga dana, dakle 2. ožujka 2010. godine Ministarstvo pravde BiH obratilo se Ambasadi Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije ... i Sjeverne Irske u Sarajevu te zatražilo dostavljanje naprijed navedenog ugovora potpisanog između Republike Srbije i BiH, nakon čega je Ministarstvo pravde i prosljedilo, dakle putem Ambasade Velike Britanije, ovaj ugovor s molbom da se dostavi nadležnom sudu u Westminsteru, a to smo učinili i, hajde da kažem, duplim kolosijekom, jer smo to istog dana dostavili i putem Interpola Sarajevo.

Također, 2. ožujka 2010. godine ja sam napisao jedno pismo ministrici pravde Republike Srbije kojim sam izrazio svoje nezadovoljstvo činjenicom da je Republika Srbija uputila Velikoj Britaniji zahtjev za privremeno hapšenje gospodina Ejupa Ganića u svrhu izručenja u Republiku Srbiju te istovremeno predložio da nadležni organi Srbije u skladu s odredbama naprijed navedenog ugovora ustupe kazneni progon gospodina Ganića pravosudnim organima u BiH te da nadležne britanske vlasti obavijeste o početku primjene potpisanog ugovora i namjeri ustupanja

kaznenog gonjenja gospodina Ganića BiH, te da povuče i sve tjeralice i druge zamoljene radnje zatražene od strane Velike Britanije u odnosnom predmetu.

Istoga dana, dakle 2. ožujka 2010. godine Ministarstvo pravde BiH je zaprimilo i prijedlog Tužiteljstva BiH za podnošenje molbe za izručenje gospodina Ganića uz obrazloženje da se protiv navedene osobe i drugih osoba pred tim tužiteljstvom vodi istraga zbog više kaznenih djela protiv čovječnosti i međunarodnog humanitarnog prava.

Ministarstvo pravde BiH je postupajući po prijedlogu Tužiteljstva pripremlilo i nadležnom britanskom organu prosljedilo dana 3. ožujka ove godine putem Ministarstva vanjskih poslova BiH molbu za izručenje gospodina Ganića.

Dana 5. 3. od Tužiteljstva BiH smo zaprimili uvjerenje o bosanskohercegovačkom državljanstvu gospodina Ganića i isto smo odmah diplomatskim putem prosljedili nadležnom britanskom organu kao dopunu ekstradicijske dokumentacije.

Dana 10. 3. 2010. godine Ministarstvo pravde BiH zaprimilo je akt od strane glavnog i pomoćnog advokata gospodina Ganića u kojem je i zatražen savjet koji se tiče pitanja preporučljivosti zahtjeva BiH za izručenje gospodina Ganića. Navedeni akt je odmah prosljedjen Tužiteljstvu BiH, dakle istog dana 10. 3. ove godine, a odgovor na isti smo zaprimili dan kasnije, 11. 3. Naime, iz tog akta je vidljivo da je stavljena jedna rezerva u pogledu toga ako taj zahtjev bude uručen pravosudnim organima Velike Britanije da postoji opasnost da bi taj predmet, da kažem, izmakao jurisdikciji BiH. To obrazlažu sa nekoliko činjenica, a prije svega iz razloga što cijene da bi taj zahtjev za izručenje morao biti popraćen jednom kvalitetnijom dokumentacijom u smislu ili optužnice ili nešto slično, odnosno ozbiljne namjere u smislu progona gospodina Ganića, a ne samo puke, kako kažu, osnovne sumnje.

Naprijed navedeni akt mi smo zaprimili i putem Ministarstva vanjskih poslova i to dana 12. 3. 2010. godine gdje je zatraženo od nas izjašnjenje u pogledu mogućnosti da bude odloženo uručenje molbe britanskim organima, a iz razloga da ne bi bili ugroženi interesi BiH, kako ne bi došla u pitanje puna jurisdikcija BiH na predmetima koje vode njezini organi.

Ja sam naravno nakon što smo u Ministarstvu proučili sve to zajedno, i jedan akt i drugi i odgovor Tužiteljstva, gdje zapravo Tužiteljstvo nama ništa drugo nije kazalo nego da smo mi organ koji ćemo sve to ocijeniti pa odlučiti što ćemo napraviti, 12. 3. ove godine, nakon znači proučene ekstradicijske dokumentacije, zatražio od Ministarstva vanjskih poslova da se odgodi dostavljanje molbe za izručenje gospodina Ganića britanskim vlastima, a što ni u kom slučaju ne podrazumijeva povlačenje molbe, jer takav zahtjev naravno nisam dobio od strane Tužiteljstva BiH. I naravno o tome moramo odlučiti u ovom vremenu, a to je vrijeme koje je propisano Evropskom konvencijom o ekstradiciji, to je 40 dana od dana uhićenja.

Dana 12. 3. 2010. godine putem medija smo obaviješteni da je gospodin Ganić pušten na slobodu; nismo to dobili naravno nikakvim službenim putem. Evo, to je najkraće.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Čolaku.

Mi imamo znači evo informaciju ministra ovakvu kakvu imamo. Možemo o njoj otvoriti raspravu, a možemo se opredijeliti da ovo što smo čuli primimo k znanju, a da zatražimo informaciju Vijeća ministara i da je onda uvrstimo u dnevni red onako kako je točka i predložena.

Vidim kimanje od strane predlagatelja i mislim da znači možemo nastaviti po ranije utvrđenom dnevnom redu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Obzirom da nas je dobro krenulo, da niko ne raspravlja, da nastavimo.

Ad. 26. Informacija Savjeta ministara BiH o dopisu Ministarstva sigurnosti Ujedinjenim narodima povodom proglašavanja pojedinih organizacija iz BiH povezanim sa terorističkim organizacijama i stavljanjem van snage dokumenta koji izaziva pravnu nesigurnost građana i institucija BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ova tačka je stavljena u dnevni red na prijedlog poslanika Zlatka Lagumdžije.
Otvaram raspravu.

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nemamo informacije, ali evo izvinjavam se, ministar bezbjednosti Sadik Ahmetović o ovoj informaciji. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovani poslanici, poštovane dame i gospodo, u vezi tekstova koji su se pojavili u dnevnoj štampi od 10. 3. 2010. godine pod nazivom „Bosna i Hercegovina je poslala lažni spisak Vijeću sigurnosti UN-a“, želim da istaknem sljedeće.

Nakon objavljenog teksta kao ministar sigurnosti naložio sam da se pribave svi dokumenti koji se odnose na korespondenciju Ministarstva sigurnosti BiH preko Ministarstva

vanjskih poslova BiH a prema Vijeću sigurnosti UN-a. Međunarodna Konsolidovana lista Vijeća sigurnosti UN-a je uspostavljena 1999. godine na osnovu Rezolucije Vijeća sigurnosti broj 1267. S obzirom da se radi o međunarodnoj Konsolidovanoj listi koja obavezuje sve članice UN-a na postupanje da je redovno ažuriraju, revidiraju tako je Ministarstvo sigurnosti BiH dostavljalo tražene informacije prema Vijeću sigurnosti UN-a.

U cilju utvrđivanja svih relevantnih činjenica, naložio sam da se pribave svi dokumenti, odnosno očitovanja učesnika korespondencije između BiH i Vijeća sigurnosti. Ministarstvo sigurnosti nema s tim u vezi operativnu nadležnost, a informacije Vijeću sigurnosti prosljeđuje na osnovu dobijenih informacija od strane policijskih agencija i drugih državnih organa i grupe za borbu protiv terorizma i jačanja sposobnosti za borbu protiv terorizma koju je Vijeće ministara BiH imenovalo 26. 1. 2006. godine.

Da bismo u potpunosti imali informaciju čekamo i odgovor od strane Ministarstva vanjskih poslova BiH kojem smo uputili akt dana 15. 3. 2010. godine. U usmenoj informaciji od ministra Alkalaja koju sam dobio danas, ministar Alkalaj je ovu informaciju potpisao u toku današnjeg dana ili negdje jutros i vjerovatno će u toku dana, jer još nije došla do Ministarstva sigurnosti. Nakon prikupljenih svih informacija i pribavljanja svih relevantnih akata koji se odnose na Konsolidovanu listu Vijeća sigurnosti UN-a, bit ću u mogućnosti u potpunosti prezentovati informaciju kako je došlo do dostave podataka na Konsolidovanu listu i da li je ispoštovana procedura stavljanja pravnih i fizičkih osoba iz BiH na imenovanu listu.

Na osnovu navedenog molim poslanike da imaju razumijevanja o nedostavljanju potpune informacije, jer smo pristupili krajnje temeljito, oprezno i profesionalno u utvrđivanju kompletne izrade predmeta i korespondencije sa UN-om. Uzevši u obzir težinu problematike, predlažem da navedenu informaciju razmatra i Zajednička komisija za odbranu i sigurnost oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem ministru.
Otvaram raspravu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro, ja ne kažem da tako neće završiti, ako se niko ne javi. Ali se javio uvaženi poslanik Slavko Jovičić i traži riječ. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, poštovani predsjedavajući.

Pa mislim da bi dobro bilo kao što je maloprije gospodin Lozančić predložio za prethodnu tačku da dobijemo cjelovitu informaciju od Savjeta ministara, jer ovo možemo primiti samo k znanju, jer sad nemamo cjelovite informacije. Voditi raspravu neku gdje nećemo ništa saznati novo nego što smo saznali od gospodina ministra, nego sačekati taj dopunski izvještaj ili dodatni izvještaj Ministarstva inostranih poslova i ministra Alkalaja, pa kad dobijete cjelovitu informaciju, kao isti slučaj kao za Vas, gospodine ministre pravde, kad dobijete cjelovitu informaciju oko svega toga i to Savjeta ministara, Savjet ministara da je usvoji na svojoj sjednici, a onda da vi kao resorni ministri to ovdje predložite Parlamentu i predočite kako je to bilo, ono kako je Savjet ministara vidio, a onda da mi vodimo raspravu. Ovako sad mislim da samo primimo k znanju, nema potrebe da nešto posebno govorimo.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma evo da se i ja javim formalno iako sam rekao što sam već imao da kažem, doduše neformalno.

Mi smo u pogledu 25. tačke dnevnog reda se odlučili da sačekamo potpunu informaciju Vijeća ministara kao što i glasi tačka dnevnog reda 'Informacija Vijeća ministara', ali nismo htjeli da povrijedimo ministra koji je došao ovdje, ukazao poštovanje ovome domu, i iznio ono informacija što on kao ministar ima. I ja to poštujem i zahvaljujem. I onda smo se složili da to primimo na znanje, a da sačekamo informaciju Vijeća ministara i da onda o tome raspravljamo.

Mislim da i ova tačka dnevnog reda zaslužuje isti takav tretman jer ima i isti naziv. Ja nisam predlagač, kolega Lagumdžija je predlagač, ali mislim, ako smo krenuli jednim putem, onda mislim da treba tako da idemo, pogotovo što je ministar sigurnosti ovdje i sam kazao da je to potpuna informacija, jer ovo je pitanje kojim ćemo se mi baviti u BiH sasvim sigurno. Mislim, došlo je vrijeme da se na pravi način počnemo baviti ovim pitanjem i, ali evo, da ne otvaram dalje diskusiju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja se isto slažem sa Vama i smatram da to trebamo tako raditi, ali to mi ne daje za pravo da ostalima ne dam riječ i da kažu šta misle, pogotovo ako su predlagači ove tačke dnevnog reda.

Uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Prvo, ja se zahvaljujem ministru sigurnosti koji je našao za shodno da nam se obrati, ne da nam da informaciju nego da nam se obrati i smatram zaista korektno s njegove strane kao vjerovatno i drugi da je pokazao respekt prema ovom domu, u krajnjem slučaju, u kojem je do juče i sam sjedio, pa i ako ništa zbog toga ima obavezu.

Nažalost, ... ja se izvinjavam jer ja danas imam nažalost predavanja koja su mi od ranije na rasporedu i samo sam izašao praktično zbog ovoga da se ne bi ova tačka pretvorila ... gdje sam ja kad sam je predložio. Dakle, ako sam dobro ministra razumio, danas je ministar vanjskih poslova njemu rekao da je potpisao odgovarajuću informaciju koju je proslijedio prema ministru, da bi on proslijedio nama koju ministar još nije dobio.

Prema Savjetu ministara.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Prema Savjetu ministara. Sasvim svejedno, mislim, uz puno uvažavanje kad već nismo došli do cjelovite informacije, meni je žao i ja se iskreno nadam da će možda Perković iz Ministarstva vanjskih poslova pošto ga vidim ovdje, ne znam da li sjedi po ovoj tački, ali ono što je za mene ključno u ovom trenutku: može li nam neko reći da li je u UN-a ušla bilo kakva informacija koju je poslala bilo koja institucija, bilo koji organ ove zemlje sa podacima o tome da određene organizacije predstavljaju terorističku opasnost za bilo koga.

U krajnjoj konsekvenci, nemojte me pogrešno shvatiti, ali požar je u toku, mi ćemo kad nam ministar sigurnosti, odnosno, kad nam Vijeće ministara da informaciju, vidjeti ko je podmetnuo požar, kako je do toga došlo. Međutim, trenutno kuća gori. Trenutno, da nam samo neko iz Ministarstva vanjskih poslova kaže da li je otišlo bilo šta i da li je to što je otišlo da li se nalazi u zvaničnim dokumentima i unutrašnjim bazama podataka Savjeta za bezbjednost kad je u pitanju terorizam. Ne mislim ja da to što je otišlo, šta god da je otišlo, da će napraviti neku dramu tamo. Sasvim je prirodno ako tamo na onom spisku stoji nepostojeća iranska tajna obavještajna služba da neće ljudi nju zabraniti i, u krajnjem slučaju, to nije naš problem. Dakle, to samo po sebi nije toliki problem. Ali postoje tamo institucije i pojedinci koji postoje u ovoj zemlji i koji su vezani za ovu zemlju.

Dakle ja bih zamolio, u iščekivanju te informacije, da nam se samo da odgovor na pitanje da li je bilo što otišlo i ukoliko je otišlo da zadužimo nadležne institucije iz domena međunarodnih odnosa da to jednostavno ... da ga zaustave, da storniraju u Savjetu bezbjednosti dok se ove stvari u našoj zemlji ne raščiste. Ja to govorim zbog toga, ljudi, što ova sama informacija ima mnogo stvari oko nje koje su se dešavale i koje su vrijedne istrage. Što je ovo

urađeno, s kojom namjerom, kakva je šteta nanescena, koje su institucije zloupotrijebljene ovdje, itd.? I to je nešto o čemu cjelovita informacija treba. I to je to traženje piromana ko je podmetnuo požar, gdje još možda požar tinja. Ali dozvolite da u ovom trenutku treba ovo jednostavno povući ukoliko je bilo šta. Dati nalog ambasadoru UN-a, nemam pojma kome, ne znam ni šta ste uradili.

Drugim riječima, šteta je napravljena. Ja vas molim, predložiti ću i zaključak ukoliko hoćete, da danas u iščekivanju onoga što je stvarno širi kontekst da donesemo neki zaključak da se ono što je evidentno ovdje poslano sa državnim štambiljima da se stornira tamo da ne bi neko bio skidan iz aviona zato što ima karticu BBI banke i poslove „Preporod“ da priča na temu „Žene ženama“ i da ga zaustave na aerodromu u Frankfurtu i da onda poslije se o toj osobi niko ne brine zato što nije bila šef države, zato što nije iz Tuzle, zato što nije obični građanin ove zemlje, nego neobični građanin u jednoj vrlo običnoj misiji koja je uobičajena ovdje.

Dakle, eto, ja bih samo zamolio odgovor na to da bi mogao uopšte relevantno diskutovati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika, uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Šteta je što ova sala nema prozora da ove gluposti izađu jer ne možemo otvoriti ni jedan u ovom momentu i ovako nešto da moramo slušati. Znači, ostajemo pri onom prvom dijelu da se ova informacija dopuni. Na tome ostajemo. A ovaj idiotizam da neko nosi na sebi natpis 'ja sam terorista' pa će ga prepoznati svugdje, ja nisam čuo za teroristu koji nosi na sebi natpis nigdje. Stotine službenika i agenata, specijalaca tragaju. Ovakav neozbiljan pristup ovoj priči kao neko već zna da tu nema ništa, ima li ili nema, rekli smo kada vidimo kompletnu informaciju, pa će neko kazati da su možda tu stavljene institucije, možda, kojima nije mjesto, a možda će neko kazati da neke fale. Ali o tom potom. Ali o toj priči, ovo je neozbiljno, ovo je, neko se, ne znam, šalio, to je sve lijepo, to je sve dobro, treba da svi putuju, da svi hodaju, i ne znam ni ja, neko će imati problema, jer svi drugi su obilježeni znate širom svijeta, širom aerodroma idu sa velikom natpisom pa ih vide sa kilometara.

Dakle mislim da se ne smijemo sa ovim igrati i ja ću ovdje stati čekajući informaciju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović ima repliku. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pa ne vidim da, u stvari, nisam čuo nikakvih gluposti ovdje, gospodine Kalabiću, ovo su vrlo ozbiljne i opasne stvari. Obilježiti Air Bosnu i BBI i Preporod da su terorističke

organizacije, plus da to kola i da to truje okolo po svijetu, to nisu nikakvi anonimni teroristi koje neko treba sad da prepoznaje. Dakle, iz Ministarstva, u kojem je ministar naš dojučerašnji kolega, je otišlo pismo u kojem se kaže da ima 45 organizacija koje se mogu povezati sa terorizmom, a onda smo vidjeli neki spisak u medijima tih 45. Evo, mi pitamo danas ministra da li je u svom ministarstvu pitao čovjeka koji je to potpisao o čemu se radi. Da li je to zaista tih 45, evo ja ga sad ponovo pitam ovdje i molim ga da nam makar tu stvar raščisti danas. Da li je sa svojim zamjenikom, pomoćnikom tu stvar raščistio? Čovjek je tamo poslao, to nisu nikakve gluposti, gospodine Kalabiću, nego vrlo opasne stvari da u Bosni ima 45 organizacija koje se daju povezati sa terorizmom. Dakle, zvanično iz ovoga ministarstva je ta stvar otišla. Ja pitam sad ministra da li je tu stvar raščistio. Kojih 45? Zna li njegov zamjenik, odnosno pomoćnik, o čemu se radi, na koga je on mislio, ciljao?

I ovo što kaže profesor Lagumdžija nije nimalo nerealna stvar da se desi da negdje neko zaglavi na nekom aerodromu, da ima jednu vrlo ružnu situaciju u životu.

Eto, ja Vas molim, ministre, da nam bar ovaj detalj raščistite za danas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, ja vas podsjećam da treći put nastavljamo sjednicu.

Prema prijavljenim očekujem da se ovdje rasprava odvede i da počnemo da upotrebljavamo riječi koje će nas možda dovesti da i četvrti put prekinemo ovu sjednicu. Ja vas molim, namjera je bila Kolegijuma da danas završimo rad ove sjednice i po mogućnosti da počnemo novu.

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Namjera je Kolegijuma koji smo htjeli sa vama da podijelimo i da vas zamolimo da u tom pravcu završimo sjednicu. Međutim, ako ste željni međusobne rasprave, ja ću je dopustiti, ali želim da se sa uvažavanjem jedni prema drugima odnosite.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Nije replika nego jedna vrsta upozorenja, gospodine Kalabiću, Vama.

Ja sam prošli put, odnosno, pretprošli put ovdje se složio s Kolegijumom da gospodin Lagumdžija upotrebljava riječi koje ne priliče ovom parlamentu. Međutim, Vi ste danas dva puta to uradili, diskusiju ste nazvali idiotizmom i glupostima. Ja Vas stvarno molim za fer-plej odnos.

Ako tražite da od drugih također to zahtijevamo, ja Vas sada molim da se suzdržite od takvih kvalifikacija, ne morate se složiti, ali te riječi idiotizam i gluposti nisu fer.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja ne mogu da razumijem da smo počeli da vodimo raspravu, a da nemamo nikakvu informaciju. Evo ja ne mogu da razumijem ni gospodina Lagumdžiju da je predložio tačku dnevnog reda a da nema nikakvu informaciju. Pa je on tražio informaciju, pa sad ljudi rekli da ne mogu dati sad informaciju nego će na sljedećoj sjednici Savjet ministara dostaviti informaciju. Ja mislim da je to sasvim korektno i dovoljno da danas završimo sa ovom raspravom i sačekamo tu informaciju. Ja ne znam, neki očito ljudi imaju dobre veze sa ovim obavještajnim službama, pa onda oni odmah znaju sve informacije i koje jesu i koje nisu. Ja nemam nikakve veze sa tim obavještajnim službama, pa ne bih bez informacije da raspravljamo. I ne znam koji su krivi i koji nisu krivi, ima li i jednog tamo da je ili nije. I ne želim uopšte da se bavim time sve dotle dok ne dobijem informaciju.

Ja vas molim, zaista kolege, da ako ćemo raspravljati na bazi nekih paušalnih natpisa u novinama, na bazi svega onoga što smo ovih dana mogli čuti i vidjeti na televiziji, onda sam ja siguran da će ta rasprava biti veoma plodonosna kao i mnoge koje smo ovdje vodili kad smo imali pred sobom informaciju kakvu imamo, evo sada.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dajem riječ ministru, gospodinu Ahmetoviću Sadiku. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Mislim da nema potrebe da pravimo, da repliciramo, da dižemo bilo kakvu vrstu tenzija. Ja vas uvjeravam, zbog ozbiljnosti ove problematike da je Ministarstvo i da sam ja lično pristupili veoma ozbiljno i temeljito da se ovo sve stavi na sto. Imat ćete dakle kompletnu informaciju sigurno, možda i sljedeće sedmice, koja je vrlo obimna informacija, i to od svih relevantnih institucija koje su imale veze sa ovim ili koje su je dostavile. Dakle, već se sada može reći da se nazire ono što jeste prava istina. Ja bih bio neozbiljan da bez informacije od Ministarstva vanjskih poslova koje je jedino ovlašteno da vrši korespondenciju sa našom misijom u UN-u, a vjerujem da je informacija iz Ministarstva vanjskih poslova kasnila zbog ove korespondencije koju su imali sa našom misijom u UN-u, jer su morali dobiti i povratnu informaciju, vjerovatno iz UN-a, da i oni odgovore šta su dobili iz Ministarstva vanjskih poslova.

U ovoj dokumentaciji koja je obimna ima i dokumenata koji su označeni kao „tajne“, „vrlo tajne“ itd., itd. Stoga nisam džaba predložio da kada dobijemo kompletnu ovu informaciju,

kada dobijem informaciju od Ministarstva vanjskih poslova, da ovo razmatra ovaj Odbor za odbranu i sigurnost, dakle gdje ću evo i ja biti prisutan, bit će prisutan i zamjenik ministra i da odredimo ako treba cijeli dan i da ovo pitanje, koje je sigurno narušilo kredibilitet različitih organizacija u BiH, dakle bude potpuno i da oko toga ne pravimo više nikakve špekulacije.

Ja vas molim, dakle evo to je nekakav moj prijedlog, ukoliko je to moguće. Naravno, možemo danas otvarati neku ovdje priču koja na kraju ne može rezultirati jer je vrlo obiman materijal i kad vidite taj materijal onda ćemo svi sigurno drugačije pričati. Utvrđene su neke stvari, ono sve što sam ja do sada vidio, ali mislim da trebamo sačekati konačno dakle ovu informaciju od ministra Alkalaja.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja mislim da je stav ministra bio sasvim jasan i da je vodio ka rešenju ove tačke dnevnog reda. Ja molim sve one koji nemaju potrebu da diskutuju nakon svih ovih pojašnjenja da se odjave. Al evo, daću mogućnost za repliku.

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sefer Halilović, izvolite. I Vi, Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Vidite, predsjedavajući, ja Vas molim da me ne prekinete jer ću ja nešto govoriti kratko, što nema veze sa dnevnim redom.

Prije dvije sedmice ovaj je parlament pri temperaturi od 40° u ovoj sali, jer su ove dvije teme bile izuzetno aktuelne, izglasao da se ovo uvrsti u dnevni red. Ja ovo govorim samo iz razloga kako ćemo se ponašati ubuduće, ne sporeći specifičnu težinu tema koje je predložio kolega Lagumdžija. Međutim, kako smo mi reagovali? Mi smo odmah to uvrstili u dnevni red pod tačkom 'Informacija Vijeća ministara'. I naravno, sad je temperatura splasnula, prošlo je 13 dana od tada i mi ćemo i dalje čekati od Vijeća ministara informaciju. Ovo hoću samo da skrenem pažnju, tačno je, kolega Novakoviću, kako ste Vi govorili, nećemo mi raspravljati na osnovu nekih paušalnih novinskih izvještaja, ali na osnovu tih izvještaja smo mi i uvrstili to u dnevni red. Hajmo se mi upitati nad nama kako mi uvrstavamo tačke dnevnog reda. Ja hoću da skrenem pažnju više za ubuduće. Zaista, evo ja ne sporim da treba reagovati na neke aktuelne događaje, ali nemojte da mi odmah to uvrstimo u dnevni red, hajmo tražiti prvo informaciju u roku nekom od strane Vijeća ministara pa da onda uvrstimo tu tačku kao tačku dnevnog reda. Jer

ovo nije prvi put, predsjedavajući, da mi ovako bez dokumenta, bez pratećeg materijala nešto uvrstimo u dnevni red rukovodeći se specifičnom težinom teme, a onda nemamo podloge za raspravu, nećemo raspravljati, a izgubimo sat vremena. Izvinjavam se, ali malo se upitajmo svi nad sobom.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem i apsolutno se slažem s tim, imate podršku od mene u vezi sa time.
Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izaberite: diskusija, replika.

MIRKO OKOLIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prelazimo na 27. tačku dnevnog reda:

Ad. 27. Informacija o sankcionisanju izvršilaca verbalnih i fizičkih nasrtaja na novinare u Bosni i Hercegovini i Predlog mjera (materijal Ministarstva bezbjednosti BiH, akt broj: 01-6-50-632-1/10 od 2. 2. 2010. godine)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ministarstvo bezbjednosti BiH je 9. 2. dostavilo Informaciju u skladu sa zaključcima Doma, usvojenim na 55. sjednici, i našom urgencijom za realizaciju istih. Nadležna Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost Mišljenje je dostavila 9. 3. i predlaže Domu da usvoji sljedeći zaključak:

'Predstavnički dom traži od Ministarstva bezbjednosti BiH da sačini konkretan i precizan prijedlog mjera, s obzirom da je dati prijedlog mjera uopšten i neprecizan.'

Otvaram raspravu o Informaciji.
Uvaženi poslanik Denis Bećirović, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Izvolite.

Ja predlažem da kao Dom podržimo Mišljenje Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH. Neću ponavljati ni trošiti vrijeme šta smo mi tražili, a svjesni smo šta smo dobili. Dakle, nismo dobili ono što smo tražili, ovaj materijal koji imamo nije ono šta je tražio Predstavnički dom.

Stoga, čini mi se da je jedini mogući zaključak da podržimo ovaj zaključak Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost, a on glasi, prije svega, da Domu, dakle 'da Ministarstvo sigurnosti sačini konkretan i precizan prijedlog mjera, s obzirom da je dati prijedlog mjera uopćen i neprecizan.' Evo da ne širim dalje, mislim da u ovom trenutku može donijeti takav jedan zaključak i zatražiti zaista cjelovitu informaciju o ovoj temi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Evo i ja žurim da što manje vremena gubimo. Slažem se s ovim o čemu Denis govori, odnosno slažem se sa stavom ove komisije. Međutim, i sam obrađivač u ovoj informaciji kaže da podaci koje je on pripremio nisu potpuni, da bi trebalo to kompletirati sa podacima od drugih institucija, RAK-a, Vijeća za štampu itd.

Dakle, ova informacija ovakva kakva je došla i zbog čega je naša komisija izrazila rezervu, odnosno na neki način predložila taj stav ... i prema ovoj informaciji je zbog toga što ova informacija nije potpuna. Dakle, ako bismo podržali stav naše komisije i zatražili operativnije, konkretnije mjere, onda bismo trebali uputiti i zahtjev, inicijativu da informacija kada se traži, ako nema resorno ministarstvo te podatke, neka se potruđi, neka komunicira sa ostalim institucijama i neka je onda učini kompletnom. Ja mislim da to nije zabranjeno.

I jedna rečenica u vezi ovoga što je poslanik Azra Hadžiahmetović govorila, dakle zašto ne reći, dakle i mi pojedinci moramo izdržati taj pritisak, tu dnevno-političku akciju. Dakle, pod cijenu da sutra budemo napadnuti od novinara što nismo podržali inicijative ad hok podnešene ovdje koje nemaju izgleda. Dakle, ubuduće Klub poslanika SBiH sigurno kada procijeni bez obzira na aktuelnosti i važnost trenutka više podlijegati pritiscima neće. Dakle, kada procijenimo da rezultat krajnji će biti gola nula, kako se ono kaže u novinama, mi nećemo to više podržavati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž ima repliku, izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Nije replika, nego trebalo bi napraviti analizu kako se ko od kluba postavljao kad su ove točke bile na dnevnom redu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih.

Prelazimo na 28. tačku dnevnog reda. Zahvaljujem se ministru.

Ad. 28. Informacija Ministarstva inostranih poslova Bosne i Hercegovine povodom otvaranja predstavništava Republike Srpske u inostranstvu (predlog za uvrštavanje u dnevni red: Komisija za spoljne poslove), akt broj: 01/2a-50-1-2-59/10 od 3.2. i 19.2.2010. godine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Komisija za spoljne poslove je 3. 2. dostavila zaključke, (nema potrebe da čitam zaključke, ima), dobili ste Izvještaj. Kolegijum Doma je na 123. sjednici održanoj 16. 2. zatražio od Komisije da dostavi materijal koji bi poslužio za raspravu i jasno precizira tačku dnevnog reda kako bi Kolegijum uvrstio u dnevni red sjednice. Komisija je 19. 2. dostavila predlog za uvrštenje ove tačke u dnevni red sjednice Doma kao i potreban materijal.

Otvaram raspravu o Informaciji.
Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Krenulo ga je, izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja nemam nešto posebno dodati kad je riječ o stavu ove nadležne komisije. I teško je pored nekih očiglednih namjera argumentirano dokazivati nešto u nekim situacijama i moram se složiti da je vrhovni autoritet za ocjenu ustavnosti ovog pitanja Ustavni sud. I u tom pravcu smo mi i poduzeli odgovarajuće korake i ponovno smo zatražili ocjenu ustavnosti, ovaj put sa nekim drugim argumentima. Ali ima jedno vrlo interesantno pitanje, mi ćemo pokušati da dođemo do odgovora na njega.

Kakvi su ekonomski efekti svih tih predstavništava i u RS, eventualno i u Federaciji? Dakle, bilo bi vrlo zanimljivo za javnost BiH, dakle, ako tvrdimo ekonomske su naravi i promocija biznisa, pribavljanje poslova, da dođemo do podataka koji su to ekonomski efekti ovakvih struktura koje se uspostavljaju Evo, samo ipak da se nešto kaže, dakle kad je riječ o

ustavnosti ići ćemo prema, otišli smo ponovno prema Ustavnom sudu, ali ćemo pokušati doći i do podataka koje ekonomske efekte postižu ova predstavništva u svijetu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa ne vjerujem da je ova tačka se našla na dnevnom redu da sad iznosimo šta je ko uradio ili šta će ko uraditi, to je mogao uraditi i bez ove tačke dnevnog reda. Moram reći da nije uobičajeno da se na dnevnom redu nalaze ovakve tačke dnevnog reda na ovakav način. Mi smo, pazite, ovdje tačka glasi 'Informacija Ministarstva inostranih poslova BiH povodom otvaranja predstavništava RS u inostranstvu, prijedlog za uvrštavanje u dnevni red: Komisija za vanjske poslove, odnosno spoljne poslove, akt broj ...' itd.

Ova informacija nije bila na Savjetu ministara, koliko je znam, ili jeste bila, znači volio bih znati da li je ova Komisija za spoljne poslove tražila od Savjeta ministara informaciju ili od Ministarstva spoljnih poslova. Da bi informacija imala težinu mora doći od Savjeta ministara, a ne od Ministarstva spoljnih poslova. Mora imati potpuno jasan stav Savjeta ministara po ovom pitanju. Pazite, ovo je jedna improvizacija od strane ove komisije, ne znam sa kojom namjerom i na znam kakav je cilj uopšte da ovo dođe na dnevni red i onda ovdje dobijemo odgovor Ministarstva vanjskih poslova, dakle ne dobijemo informaciju nego dobijemo odgovor Ministarstva inostranih poslova na upit ove komisije. I ja mislim da je Komisija ovaj posao trebala završiti na svojoj sjednici. Ako je Komisija za spoljne poslove mislila da to uputi Parlamentu, onda je morala mnogo ozbiljnije da se pozabavi ovim pitanjem. Dakle, mnogo ozbiljnije nego što je to uradila. Ovakva informacija mogla je doći od Savjeta ministara, a ne od naše komisije i zbog toga ja neću niti želim uopšte ulaziti u detalje ove informacije. Znači, ne interesuje me uopšte šta u njoj piše, jer ne mislim da je došla na način kako je to uobičajeno ovdje u ovaj parlament, odnosno na sjednicu ovog doma.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Husein Nanić, diskusija. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, mi imamo ovu informaciju na dnevnom redu današnje sjednice. I pripremajući se za raspravu po ovoj informaciji ja sam malo potražio neke podatke, potražio sam na web stranici Vlade RS, potražio sam na web stranicama tih predstavništava osnovne informacije. I još od nekih institucija pokušao sam doći do podataka i mislim da na osnovu i tih podataka oni

pokazuju da treba određeni red uvesti u oblast koja se tretira u ovoj informaciji. Iz ove informacije se može vidjeti da privrednih predstavništava RS ima pet, plus dva koja namjerava otvoriti. Međutim, iz svih informacija koje sam ja pokušao da dobijem jeste ključna stvar da vanjska politika je u isključivoj nadležnosti države BiH, a ne njenih entiteta.

Vezano s tim i druga stvar, a to je da su vanjska trgovina i ekonomski odnosi sa inostranstvom također ustavna nadležnost države BiH. Nigdje nisam mogao vidjeti da je na bilo koji način u otvaranje ili rad ovih predstavništava bilo uključeno Ministarstvo vanjskih poslova, niti Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa sa inostranstvom.

I treća stvar, nigdje iz ovih informacija se nije moglo vidjeti da je ovdje bila uključena Vanjskotrgovinska komora BiH. Kada otvorite web stanicu Ureda u Briselu, da ne znate pismo koje piše, vi ne bi ni na kakav način mogli prepoznati ... da je to predstavništvo iz BiH, ni na kakav način.

Sljedeća stvar, iz ove informacije se vidi da način na koji se imenuju direktori tih predstavništava i dokument koji se zove Ukaz predsjednika RS je zaista neuobičajen, neprilagođen i mislim da ne može opravdati svoj naziv za imenovanja direktora privrednih predstavništava.

I sljedeća stvar je da ta neka od privrednih predstavništava, evo npr. Privredno predstavništvo u Štuttgartu, mi, BiH u Saveznoj Republici Njemačkoj, odnosno u Njemačkoj ima ambasadu i tri konzulata, u istom gradu znači u Štuttgartu ima konzulat i ima to privredno predstavništvo. I interesantna je stvar da po mojim saznanjima apsolutno nema nikakve komunikacije između našeg konzulata i tih predstavništava između aktivnosti koje rade ta predstavništva i naših ambasada u državama koje ima u Izraelu, u Moskvi, u još nekim, u ovih pet mjesta. I interesantno je to kakva je to privredna aktivnost BiH u Izraelu i kakva je to privredna aktivnost BiH u Vašingtonu, odnosno RS.

Ja želim reći da podržavam način na koji je inače uobičajeno u svijetu da regije određene otvaraju svoja privredna predstavništva i da dajem podršku tome. Međutim ono što se dešava u ovoj oblasti i iz informacije koju smo dobili od Ministarstva pokazuje da su tu neke druge namjere, da se tu rade određeni poslovi koji ne pripadaju privrednim predstavništvima, da su zaobidene institucije koje bi trebale da budu uključene u te aktivnosti. I iz tog razloga mislim da je to stvar koja je opravdano danas i na ovoj današnjoj sjednici i da mi možemo i da se treba raspravljati o njoj.

Zbog tog ja bih evo i predložio jedan možda konkretan zaključak, s obzirom na ovu šarolikost koja postoji i potrebu da regije koje iskažu svoj interes da imaju ta predstavništva: da mi pozovemo Predsjedništvo BiH da u skladu sa Ustavom, ustavnim nadležnostima u vođenju vanjske politike i vanjskotrgovinske politike utvrdi procedure za otvaranje predstavništava iz BiH u inostranstvu, koja nemaju karakter diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Znači da na jedinstven način jer po informacijama koje ja imam: kada druga država, primjera radi, Austrija otvara takvo predstavništvo bilo koje regije u BiH, postoji određena nota te države kao legitimacija da je to to. Da se ne pojavi sutra pet predstavništava, da se ne pojave

različita tumačenja, zloupotrebe itd. U tom smislu, evo ja ću predložiti ovaj zaključak, znači, i zamolio bih kolege poslanike da ga podrže.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Matić, izvolite.

SLAVKO MATIĆ:

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju.

Ovo je očito još jedna u nizu tema zgodnih za politiziranje i političko sukobljavanje, osobno ne bih volio da to bude tako i pokušat ću da kroz svoju raspravu ne pridonosem u tom smjeru.

Povjerenstvo za vanjske poslove je na svojoj jednoj od prethodnih sjednica usvojilo zaključak 'da zatraži informaciju od Ministarstva vanjskih poslova'. Povod za traživanje te informacije je bila spoznaja da su otvorena određena predstavništva Vlade RS na pojedinim destinacijama u evropskim zemljama i Izraelu. U tom zaključku mi smo zatražili i informaciju i od Predsjedništva povodom tog čina otvaranja takvih predstavništava. Tu drugu informaciju nismo dobili, dobili smo samo ovu informaciju od Ministarstva vanjskih poslova i ovo je odgovor i kolegi Novakoviću, uistinu, mi smo se rukovodili i imali na raspolaganju samo ovu informaciju Ministarstva vanjskih poslova. Mislim da ta informacija u svom sadržaju koliko god je možda kratka i da je i korektno napisana i osobno podržavam prije svega zadnji stav iz te informacije – da o samoj zakonitosti, ustavnosti osnivanja ovakvih predstavništava svoju riječ treba dati Ustavni sud BiH, a niko drugi očito u tom smjeru nije nadležan.

A za kvalitetniju, objektivniju ocjenu o svrsi, cilju, pa i zakonitosti, ako hoćete, ustavnosti otvaranja ovih predstavništava mogli bi svi skupa dati ako bi imali i informaciju Predsjedništva, kao ustavno nadležne institucije za vođenje vanjskih poslova, ali i informaciju od strane Vlade RS, kao organa i tijela koje je donijelo odluku o osnivanju ovakvih predstavništava na pojedinim destinacijama. I jednu i drugu danas nemamo. To je jedan od mogućih izlaza u današnjoj raspravi da Zastupnički dom zaključi da sve ove informacije pribavimo. Da ova informacija koju smo dobili od Ministarstva vanjskih poslova doživi svoje preispitivanje na sjednici Vijeća ministara kao takva ili proširena ili u drugom obliku i da dodatno zatražimo informacije od Predsjedništva, odnosno Vlade RS o ovom pitanju.

Ukoliko bi sve to dobili, vjerojatno bi mogli sa puno više argumenata razgovarati o ovom problemu. I dalje mislim da Ministarstvo vanjskih poslova nije ovdje otišlo ni preširoko, ni preduboko u ocjenama otvaranja ovih predstavništava. Navelo je i mogućnost da to nije nikakav presedan u svijetu, što je kolega Nanić već pomenuo, da u ekonomskom, gospodarskom smislu, prije svega, regije u okviru EU nalaze svoje mjesto u otvaranju ovakvih predstavništava u sjedištu EU u Briselu, što je uradio i Kanton Sarajevo. Ali je ovdje temeljno pitanje da li su ova predstavništva RS gospodarskog karaktera ili nekog drugog. Međutim, iz ove štute informacije

Ministarstva vanjskih poslova nema dovoljno podataka i argumenata da se zaključi jedno ili drugo. Mislim da je temeljni nedostatak da Predsjedništvo, koliko god mi je poznato, da će tu biti i da ima problema oko zauzimanja stava i oko ovog slučaja, ali je nužno očitovanje Predsjedništva kao jedinog ustavnog nadležnog tijela za vođenje vanjskih poslova pa makar to prema Parlamentu bilo i pojedinačno određenje svakog člana Predsjedništva, a mi nemamo ni to. I moram reći da je ovo postala praksa, jedna loša praksa da na sve dosadašnje zahtjeve Povjerenstva za vanjske poslove Predsjedništvo nije odgovorilo ni na koji način, ni potvrdno, ni negativno, ni da se s nečim slaže ili ne slaže. Jednostavno smo doživjeli ignoriranje i prešućivanje svakog našeg zahtjeva od ranijih problema oko DKP mreže, zatvaranja pojedinih konzulata i veleposlanstava, preko smjene i imenovanja novih itd. Na sve te naše zahtjeve i povjerenstva, a mislim da je i ovaj uvaženi dom u nekoliko navrata tražio informacije po istim pitanjima, nikada odgovor nismo dobili od strane Predsjedništva.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž, izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Evo sad smo čuli od predsjedatelja Povjerenstva za vanjske poslove našeg doma da je zatraženo od Predsjedništva mišljenje o ovome. I to je vrlo važna informacija, jer jedino je Predsjedništvo BiH ovlašteno utvrđivati smjernice i voditi vanjsku politiku po Ustavu ove zemlje, to je članak III. točka 1., to su nadležnosti institucija. Zašto Predsjedništvo u više navrata ne odgovara na zahtjeve Zastupničkog doma ili Parlamentarne skupštine, to je sad drugo pitanje. Meni to slično na onu, meni osobno i ne tražim ni od kog potvrdu, po onoj narodnoj *selo gori a baba se češlja*. Znači, nemoguće je ne imati jedan odgovor za javnost i za Parlament o ovom. Kakav će to biti odgovor, ja ne ulazim u to, ... zaista mislim da nema opravdanja da nemamo jednu informaciju od strane Predsjedništva. I mislim da minimalno što mi danas možemo uraditi da ne polemiziramo puno oko ovoga jeste da to zaključkom Doma.

Zašto, zašto sam se javio za riječ? Manje-više mi smo svi imali priliku putovati u zemlje, bilo u regiji, bilo u Evropi, i ono što me fasciniralo kad sam bio u Njemačkoj bio je način na koji su oni uskladili interese pokrajina i savezne države. Onda imate mogućnost da Bavarska ili North Westfalia imaju svoje predstavništvo u Berlinu, znači u saveznoj državi. I ne samo to, imaju svoje predstavništvo u Briselu, pored toga u EU. Ali sve se to rješava u okviru onog što je dogovor na nivou države. I nema parcijalnog interesa koji je izvan državnog interesa. Imamo li ovdje odgovor? Ako imamo to, onda smo za regionalnu suradnju i podržavanje otvaranja i komunikacije i mislim da se u tom pravcu trebamo usmjeravati na neka najbolja iskustva ... i dobiti uvjerenja da stvari i otvaranje tih predstavništva ima smisla samo u tom kontekstu. U svakom drugom kontekstu o kome ja ne želim govoriti, jer nemam dovoljno informacija, trebamo dobiti ocjenu od onih koji su mjerodavni da donose tu ocjenu u političkom smislu.

Drugo je pitanje Ustavnog suda. Pustite, Ustavni sud je Ustavni sud, on cijeni ustavnost određenih stvari, ali ovo je pitanje odgovornosti za vođenje vanjske politike koje je u isključivoj nadležnosti Predsjedništva BiH. I ja mislim da vrlo brzo mi trebamo dobiti jednu informaciju, insistirati na njoj u kontinuitetu na svakoj sjednici, da ne bi ušli u neke neodgovarajuće ocjene, prosudbe koje mogu dovesti u pitanje sutra jednu novu dimenziju predstavljanja BiH, njenih entiteta i svega ostalog, što je logično da se može odvijati multidisciplinarno na više načina, sa više instrumenata, a da može sve biti u funkciji jednog zajedničkog cilja, a to je promocija interesa ove zemlje, pa i nekih njenih djelova u smislu povoljnijeg i kvalitetnijeg predstavljanja, ali da se ne ugrozi ono što je ustavni interes i ustavna kategorija. I evo moj prijedlog zaključka će ići u zahtjev da se to uputi Predsjedništvu BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Željko Kuzmanović, replika. Izvolite.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, kratko ću replicirati kolegi Ragužu. Niko ovdje ne spori, pogotovo iz RS da je vanjska politika u nadležnosti Predsjedništva BiH, međutim ne može se u nadležnost Predsjedništva dovoditi i ekonomska politika jednog entiteta. Takođe, poznato je da ... u sklopu Vlade RS postoji i Ministarstvo za ekonomske odnose sa inostranstvom u okviru kojeg i rade ova ekonomska predstavništva.

S druge strane, moram ... podsjetiti, gospodine Raguž, kad ste već govorili o parcijalnim interesima pojedinih njemačkih pokrajina, imali smo klasičan primjer parcijalnog interesa gospodina Štojbera, kao predstavnika Bavorske, prilikom sklapanja Ugovora o kupovini Hypo Alpe Adria Banke u Hrvatskoj gdje je koristeći svoj položaj pokušavao da realizuje kupovinu ... Hypo Alpe Adria Banke od strane Bayer ... banke. ... gdje su razgovori vođeni i sa vrhom hrvatske politike, toliko da nije bilo parcijalnih interesa i drugih strana.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Martin Raguž, replika.

MARTIN RAGUŽ:

Pa evo, ja mislim da apsolutno nisam dao povod za ovo što ste vi, gospodine Kuzmanoviću, rekli. Ja nisam osporio pravo otvaranja, ni jednom rečenicom. Nego naprotiv, istakao sam primjere Njemačke kako je to moguće i na koji način.

/nije uključen mikrofon/

MARTIN RAGUŽ:

Pa znači uopće nisam osporavao to pravo, a Vi ste meni imputirali da sam ja osporavao to pravo i tako je bila interpretirana Vaša replika. Ja sam samo zahtijevao da dobijemo informaciju kako i na koji način kolektivni šef ove države vidi tu situaciju, jer je on jedini mjerodavan po Ustavu, ne isključujući mogućnost da se otvaraju ta predstavništva. Naprotiv, rekao sam kako ja mislim da se ona mogu otvarati, a to jest mogu se otvarati ali usklađeno sa onim ko vodi vanjsku politiku i da imaju funkciju osim parcijalne da su u funkciji zajedničkog interesa. Samo sam to rekao.

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro, dobro.

MARTIN RAGUŽ:

Ne, ne, mislim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znam. Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Prvo treba konstatovati ovo o čemu je govorio i kolega Matić, da je na 59. sjednici Komisije za vanjske poslove 2. februara o ovome vođena široka rasprava na sjednici Komisije za vanjske poslove. Tom prilikom Komisija za vanjske poslove u prisustvu i ovlaštenih predstavnika Ministarstva vanjskih poslova usvojila je i dva zaključka, jedan od tih zaključaka je da o ovome progovorimo i na sjednici Predstavničkog doma. I ja mislim lično da je ovo vrlo ozbiljna tema o kojoj treba ozbiljno razgovarati i da već kasnimo sa razgovorom na ovu temu.

Kad je riječ o ovim predstavništvima RS, ima nekoliko otvorenih pitanja koja moramo postaviti danas na sjednici Predstavničkog doma, i ne samo ovdje već i na drugim nadležnim adresama da ih do kraja razjasnimo o čemu je riječ. Prvo treba razjasniti ime. Dakle ime koje se daje tim predstavništvima su 'Predstavništvo RS', dakle ne postoji nikakvo privredno ime ili neki drugi naziv, što je dominantno i obaveza sa aspekta diplomatske prakse i onoga šta stoji u svjetskim diplomatskim enciklopedijama.

Drugo otvoreno pitanje o kojem bi mi trebali dati vrlo jasan odgovor je imenovanje direktora predstavništava, koja se obavljaju 'Ukazom predsjednika RS', što također zabrinjava.

Treće otvoreno pitanje je što se kadrovi koji rade u tim predstavništvima regrutuju iz diplomatskih kadrova pa i onih koji su bili u Ministarstvu vanjskih poslova.

I četvrto otvoreno pitanje koje mi kao državni poslanici moramo postaviti, s obzirom da smo i mi dijelom u tome učestvovali, Ministarstvo vanjskih poslova i Vijeće ministara intenzivno

razvija ovu strategiju ekonomske diplomatije. Koliko je meni poznato, napravljena je i određena strategija na tom planu. Zar sva ova predstavništva ne bi mogla da rade putem naših diplomatsko-konzularnih predstavništava? Zar to ne bi bilo vjerovatno i efikasnije, a sasvim sigurno i jeftinije? Na takva pitanja mi moramo dati odgovor.

Ova predstavništva kada tražite podatke, o tome je govorio i kolega Nanić, vrlo malo ćete dobiti podataka pravih o njihovom radu itd. Dio podataka se nalazi na web stranici Vlade RS. Interesantno je da na svim tim web stranicama se isključivo govori o RS, njenim geopolitičkim, ekonomskim, turističkim potencijalima itd., a da uopšte se ne spominje država BiH i da je RS sastavni dio države BiH. I to je pitanje koje treba vrlo ozbiljno sagledati.

Do sada je RS otvorila pet predstavništava: Belgija, Izrael, Ruska Federacija, Srbija i SR Njemačka. Kada pogledate ko su ljudi koji predstavljaju ta diplomatska predstavništva, odmah ćete doći do zaključka da je potpuno narušena konstitutivnost naroda u tom entitetu i u Ustavu RS vrlo jasno piše da su ravnopravni i Bošnjaci i Srbi i Hrvati i ostali. Po ovim imenima nema nikakve ravnopravnosti, ovo je potpuno gotovo jednonacionalni sastav. Kada tražite informaciju kakav je budžet, koliko sredstava su ova predstavništva potrošila, a kakvi su efekti, onda nećete doći gotovo ni do kakvih podataka, iako ima indicija da se mnogo više ulaže u fiktivno postojanje tih predstavništava nego što ona ostvare bilo kakav, pogotovo ekonomski efekat.

Na koncu treba reći i činjenicu da mi imamo zvanično ocjene od ministra vanjskih poslova, dakle od Ministarstva, koje su vrlo ozbiljne i tjeraju nas na razmišljanje. U Informaciji koju smo dobili doslovice stoji: 'Analiza otvaranja i uspostave predstavništava RS ukazuje da koncept njihovog formiranja, odsustvo odrednice privredni, imenovanje direktora Ukazom predsjednika RS, regrutovanje prvih ljudi predstavništava često iz diplomatije stvara jednu percepciju i u domaćoj i u međunarodnoj javnosti da se ova predstavništva sve više pokušavaju predstaviti kao paralelna diplomatija RS'. E, sad bi to bila teška ocjena da mi jučer javno nismo čuli premijera RS u kom pravcu on želi da ide. Čovjek je jučer javno rekao da je njegov koncept i vizija 'da pokuša da razdruži', kako je on rekao. Na stranu, što je to apsolutno nemoguće ali on teži ka tome. Ako tu izjavu uzmemo imalo ozbiljno i ako uzmemo u obzir da je ovo isključiva nadležnost države BiH i da, kako stoji u ovoj informaciji Ministarstva vanjskih poslova, riječ je o pokušaju stvaranja paralelne diplomatije i urušavanje države, onda zaista imamo ozbiljan problem, i to više se ne može stavljati pod tepih.

Dalje, također stoji ocjena da ovakva predstavništva ne doprinose koheziji napora koji se čine na nivou BiH u smislu stvaranja političke stabilnosti, efikasne i racionalne države. Stoga mislim da danas nikako nećemo zatvoriti ovu raspravu, već ja mislim da je treba najozbiljnije otvoriti, a u prilog tome ja predlažem i sljedeće zaključke.

Da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH jasno danas konstatuje i da taj zaključak proslijedi i entitetima i kantonima u ovoj zemlji:

- '1. Predstavništva RS, ali i druga predstavništva u ovoj zemlji ... njihov mandat, misija, procedure osnivanja i uspostavljanja, moraju biti usklađena sa Ustavom BiH i ustavnim nadležnostima Predsjedništva BiH.

2. Da Predstavnički dom u vezi sa ovom informacijom traži očitovanje i dodatne informacije od Vijeća ministara BiH u cjelini i Predsjedništva BiH.'

Treći zaključak koji po meni bi imao itekako smisla:

- '3. Da zatražimo i stav OHR-a u vezi sa ovom problematikom, s obzirom da je vanjska politika u isključivoj nadležnosti države BiH.'

BERIZ BELKIĆ:

Gospodin Živković, krivi navod.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Najmanje su tri kriva navoda, jedan je krivi navod da u imenu predstavništava RS ne stoji prefiks *privredno*. Vi ste se pozvali na sajt Vlade RS i ja vjerujem da ste ga pročitali. Ali mi nije jasno zašto onda tako govorite kad na sajtu Vlade RS doslovno stoji Privredno predstavništvo RS u Briselu, Kraljevini Belgiji, Privredno predstavništvo RS u Izraelu, Privredno predstavništvo RS u Ruskoj Federaciji i dalje da ne navodim. Ako niste upoznati sa pismom koje je ovdje navedeno, imate i u engleskoj verziji. I nije mi jasno zašto to govorite kad ste to pročitali.

Istovremeno, kada ste otvorili taj sajt vidjeli ste i da u Privrednom predstavništvu RS u Izraelu je gospodin Arijel Ibnej, i on nije Srbin. I nisu svi predstavnici jednog naroda. I to vam je netačan navod i ne znam bespotrebno zašto ste to navodili, kada je to tako.

I treći navod netačan je da ste uzeli i pročitali Informaciju koja je došla od Ministarstva spoljnih poslova. Vidjeli ste, ustvari, ovo ministar nije ni vidio. Jer se već dešavalo da smo dobijali od Ministarstva za spoljne poslove akte koje ministar nije dobio. Spomenuću akt koji je došao do Zajedničkog kolegijuma gdje se navodi da prevod Dejtonskog sporazuma treba da uradi Francuska, a ne BiH. I kad sam sa njim razgovarao on je rekao da nije ni vidio taj dokument. Očigledno da nije vidio ni ovaj dokument i da je tu samo njegov potpis i onda trebate malo da provjerite kad čitate dokumente i nije mi jasno zašto to radite.

Jasno je svima da je RS imala pravo da otvara privredna predstavništva, da ta privredna predstavništva nisu u nadležnosti ovog parlamenta da određuje da li su efikasna, nisu efikasna, koliko su potrošili para i kakve su imali ekonomske razloge. Da to će i dalje RS raditi kao što je uradio i Kanton Sarajevo, kao što je uradila Vojvodina, kao što može da radi Unsko-sanski kanton, svi ovdje koji žele da sa nekom zemljom imaju privredne kontakte i razvoj.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ne znam kad prije kolega Novaković je izvršio ovaj salto mortale gore na tabli, al' dobro, nije bitno. Treba reći sljedeće. Prvo, kolega Živkoviću, vjerovatno Vam je poznato da je i sam ministar vanjskih poslova na traženje Komisije za vanjske poslove, ovdje je i predsjednik Komisije za vanjske poslove tražio od nadležnih entitetskih institucija da nam dostave svoje mišljenje u vezi s ovom informacijom. I oni se čak nisu udostojili ni da dostave ni mišljenje, ni bilo kakvu informaciju. Toliko o tome koliko je to isključiva nadležnost države BiH, čak nisu bili u stanju ni da iskoordiniraju ove aktivnosti.

A druga stvar za ove dvije-tri teze koje ste naveli. Ma ne znam zašto se trudite da to opravdate kad predsjednik Vaše stranke javno kaže sinoć u kom pravcu čovjek želi da ide, jedan od vidova djelatnosti na tom planu je i ova paralelna diplomatija. I to je sada barem jasno, čovjek je to priznao, nema više šta da se pretpostavlja. Sada je jedino pitanje kako će odgovoriti ovaj parlament, Vijeće ministara, OHR, međunarodna zajednica i svi drugi nadležni organi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro, šta da Vam kažem na to.
Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Moram reći da bih ja sve ovo što su kolege rekle prihvatio kad bi oni imali bilo kakve indicije da ova predstavništva djeluju na način na koji oni sada govore da djeluju. Ja bih rekao ok, evo ja sam protiv, ne mogu ta predsjedništva voditi vanjsku politiku BiH, jer to nije njihova ustavna nadležnost. Ali, napraviti takvu kovanicu iz Informacije Ministarstva? Kome je vrlo sumnjivo regrutovanje ljudi iz diplomatije? Zamislite da je vrlo sumnjivo što tamo idu ljudi koji znaju jezike! Valjda bi trebalo da idu koji ništa ne znaju, tako da su u stilu da to predstavništvo ustvari pretvore u nešto sasvim drugo. Pazite, ne možete vjerovati kad čovjek sebi postavi neki cilj, kakve sve argumente može naći da bi taj cilj izgledao, odnosno, da bi to što je sebi planirao, izgledalo realno.

Ja zaista nisam mislio o ovome ozbiljno, nisam htio ni da čitam ovo, jer ni ne mislim da je ovo ozbiljno. Prvo, ne mislim da je ozbiljno to o čemu govori kolega Bećirović, jer predsjednik stranke gospodina Živkovića jedne sedmice kaže da nije na dnevnom redu otcjepljenje, druge sedmice kaže da ćemo se otcjepiti, treće da ćemo se razdružiti, a četvrte, sve zavisi od toga kad on to kaže i ko ga je isprovocirao da to kaže.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ali sigurno nije danas na dnevnom redu.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

I to nije danas na dnevnom redu. Prema tome, ja mislim da mi ovo trebamo završiti na način da ovo ostavimo, da ovo ovako uzmemo i ostavimo i da se ovim ne bavimo, jer to nije naša briga. Ima jedno selo tamo kod mene, Kalabe se zove. Znače, oni su uvijek glasali za komuniste i dan-dans glasaju za komuniste. I valjda neće drugačije nikad ni glasati. I kad je Rusija ušla u Češku, onda su se oni sastali i osudili upad Rusije u Češku i zatražili da se Rusija povuče u roku od 24 sata. I kad je neko ustao i rekao - a šta ćemo ako se ne povuče? Kaže, sastaćemo se opet. Dakle, evo ja predlažem da ovi iz predstavništva RS ovo sve vrate. Ako ne htjednu vratiti na početnu tačku, da se mi opet sastanemo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro. Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Uvaženi kolega Bećiroviću, samo da ste vodili račun i o jednoj činjenici. A zaista me čudi da vi kao iskusan političar koji ima budućnost, perspektivu, jednu ste činjenicu koja je najvažnija u svemu zaboravili. Pa vi ste danas ponizili te države koje su dale mogućnost da se otvori predstavništva. A te države priznale suverenitet BiH. Kako vam to nije jasno? Zar bi Njemačka dala da se otvori predstavništvo koje bi bilo protiv BiH? Zar bi ona dozvolila? Evo Rusi, naša braća nas čekaju. Dajte otvorite, sve ćemo vam dati. Ali Njemačka, Brisel, molim vas Brisel dao! Pa iz Brisela pritisak ako iko doživljava, doživljava RS. Pa da se bilo čime bave ta predstavništva, izdaju vize, pasoše pa, i ja bih rekao, ljudi, čekajte, polako. Ni ovi što trebaju da rade, to ne rade kako treba, a ne vi. Nego radi se o privrednim predstavništvima i te države znaju, daju maksimalnu podršku, ne možemo da živimo od predstavnika iz tih država koliko vrše pritisak na BiH i uvijek uzimaju suverenitet ... jedan, ne smijete narušavati, i vi danas kažete da se ta predstavništva mogu baviti nečim drugim. Kako? Bave se onim, te su države dozvolile.

Gospodine Novakoviću, predsjednik, tačno je to kaže.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nije na dnevnom redu.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Nego, moramo ... pa nije uredu, vi ste dozvolili. Ja bih volio da se nikad ne pominje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Otkud sam znao šta će reći, ali nije danas na dnevnom redu.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, molim vas vi ste dozvolili da se ovo kaže, dozvolite da i ja dvije rečenice. Ovdje ne treba se pominjati te partije, nije član Parlamenta.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nisam znao šta će reći, a znam šta ćete Vi reći.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ne znate uopšte. Nemojte se plašiti. Predsjednik Dodik je rekao sinoć, rekao - uvijek o svemu se da i može razgovarati - i nije ništa uradio što bi danas ovaj parlament trebao svi umjesto mene da stoje na nogama. Ja stojim na nogama jer govorim. Ostali sjedite bezbrižno i mirno i ne uzbuđujte narod. Predsjednik je jednostavno rekao da o svemu možemo razgovarati. Pa je li problem u razgovorima? Nije.

Gospodine Bećiroviću, je li sad uredu? Ne bojte se za ta predstavništva. Kad Njemačka i Brisel daju saglasnost, znači da regularno rade.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naglasak je na mirno.
Husein Nanić, replika. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Replika se odnosi na izlaganje gospodina Novakovića koji kaže da se navedu bilo kakve indicije koje su ovdje iznesene po pitanju preuzimanja nadležnosti od strane države u vođenju vanjske politike ali ja sam u svom izlaganju potcrtao da je u isključivoj nadležnosti države i ekonomski odnosi sa inostranstvom, privredne aktivnosti sa inostranstvom, uvoz, izvoz, investicije, finansije itd. I zbog toga se postavlja pitanje koja je uloga državnog ministarstva koji je evo iz reda ove stranke koja otvara ova predstavništva, odnosno ne otvara stranka predstavništva, uglavnom, o kojoj je mogao reći svoj stav. Znači, ima ovdje zaista elemenata preuzimanja nadležnosti onih koja nisu u nadležnosti tih institucija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Samo jedna rečenica. Iz Informacije koju je dostavilo Ministarstvo vanjskih poslova u zaključnim razmatranjima stoji: 'Analiza otvaranja i uspostave predstavništava RS ukazuju da koncept njihovog formiranja, odsustvo odrednice privrednih, pogotovo imenovanje direktora ukazom predsjednika RS' itd. Ja u sklopu ovoga zaključka što je predložio poslanik Husein Nanić, ako on pristaje da se uz ovaj njegov zaključak ... doda još jedan zaključak pa da bude cjelina, ovo što bi išlo prema Predsjedništvu BiH. Dakle, u stavu (2) ovog zaključka bi moglo da stoji ovako: 'Predstavnički dom traži od Predsjedništva BiH da dostavi informaciju i stav o do sada otvorenim predstavništvima u inostranstvu.' Dakle, u ovom prvom

zaključku što traži Nanić 'da se utvrde procedure za otvaranje predstavništava u inostranstvu', a onda uz to 'da Predsjedništvo dostavi informaciju i stav o do sada otvorenim predstavništvima u inostranstvu', da to bude jedna cjelina i da takav zaključak podijeljen u dva dijela ide prema Predsjedništvu BiH. Ako bi on prihvatio ovo da bude tako jedna nova vrsta zaključka, onda bi... Ako ne, onda bih ja to izdvojio i predložio kao poseban svoj zaključak.

MILORAD ŽIVKOVIĆ :

Da, a sigurno ćemo dobiti odgovor.
Uvaženi poslanik Mirko Okolić, izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Iz ove diskusije po ovoj tački dnevnog reda može se zaključiti da smo mi otprilike ovakvi kako ću ja sad navesti primjer. Tri naroda, odnosno tri naroda iz tri države kažnjena zbog nekog djela i kuvaju se u loncu u vreloj vodi, a kraj dva lonca ili kazana, kako hoćete, stoje dva stražara s kopljima i vrata onoga ko hoće da pobjegne ili da izađe iz tog lonca ili kazana. Kraj jednog nema niko. I neko pita, da ne kažem sad ko, šta je ovo ovdje, nema čuvara, a niko ne izlazi. Pa kaže, ne treba njima čuvar zato što oni sami sebe vuku dole. Ko počne da izlazi, oni njega strmoglave, i još ga stave dole na dno da mu bude toplije. E tako izgleda i ovo naše ovdje u ovom parlamentu i BiH. Mi sad postavljamo nekakva pitanja koja zaista, odnosno neki ovdje postavljaju, a ne ja, ja ne postavljam, koja zaista nemaju potrebe da se postavljaju. A sad ću to da dokažem. Kaže, treba tražiti podatke o radu predstavništava. Ja bih te koji kažu da treba tražiti podatke o radu zamolio da oni traže informacije od tog predstavništva može li se još dodatno uraditi za ovu BiH preko tog predstavništva. Može li se neka firma iz Federacije BiH naći u tom poslu itd. To bi trebalo da bude suština itd.

Dalje, gdje je šteta po bilo kom osnovu otvaranjem ovih predstavništava? Pa ja bih volio, gospodo draga, da vi iz Federacije imate u svakom gradu svake države, ustvari, u svakoj državi u po jednom gradu predstavništvo kakvo je ovo predstavništvo. Jer to bi bila korist za BiH. U tom predstavništvu sigurno ako se obrati neko iz drugog entiteta neće biti odbijen, a ako bude odbijen, onda je to razlog da mi ovdje raspravljamo ili je napravljena šteta za BiH. Ovo je čisto političko pitanje u svemu ovome što mi kao danas i ovih dana i proteklih dana radimo, pa daj malo da se sada relaksiramo sa ovim temama, da jedni drugima pokušamo da stavimo ovakvu, hajde da kažem, tačku dnevnog reda, koja zaista nije potrebna uopšte u ovom momentu u ovom vremenu. Mene interesuju ovakve tačke koje su zaista beskorisne, koje uopšte neće doprinijeti liberalizaciji viznog režima, niti bilo čemu drugom što nas vodi ka Evropi ... budu na dnevnom redu, ali evo šta je tu je.

Znači, ja ne vidim uopšte tu štetu. Ako ima te štete, dajte to argumentovano, i onda ćemo raspravljati gdje je ta šteta i kakva je. Iz ovoga svega se vidi da bi mi sutra, odnosno da bi pojedini zabranili i bratimljenje gradova. I to bi trebalo ići preko nečega, a u bratimljenju gradova obično stoji da vrše saradnju između tih gradova po svim osnovama, i privrednim, i kulturnim, i sportskim, i prosvetnim itd. E hajmo sad i to ukinuti, vjerovatno smo mi nešto pametniji od bijeloga svijeta, jer neću reći da postoji samo u Evropi nego postoji u čitavom svijetu da se gradovi širom svijeta bratime sa gradovima iz

nekim drugim zemalja, što je praksa i što imamo i mi danas u BiH, sad bi to vjerovatno trebalo da bude zabranjeno.

Gospodin Nanić reče koja je onda uloga Ministarstva koje je iz reda ove stranke? Šta to znači, meni nije jasno? Znači, Ministarstvo iz reda ove stranke, njegove je li stranke.

/nije uključen mikrofon/

MIRKO OKOLIĆ:

Aha, sad važi to, je li, ja nisam čuo da ste to, možda sam bio preokupiran ovamo bilješkama. Ako ste to, je li, dobro. To je meni baš bilo čudno, ja sam tražio samo pojašnjenje da mi pojasnite, obzirom da ste sad rekli da ste povukli, to bi bilo, jah, i predlažem na kraju da uopšte više oko ovoga se ne baccemo. Čak za mene ovo nije sporno i da ovu informaciju uopšte niti prihvatamo niti ne prihvatamo, ona ništa pomoći neće, niti će odmoći. Ona je kao neka travka koja niti pomaže niti odmaže.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Eh, to ste trebali kao poslovničku intervenciju na početku reći, a ne nakon diskusija svih i vaše posebno.

Uvaženi poslanik Željko Kuzmanović, replika. Izvolite.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ja ću kratko.

Ne mogu da istrpim a da ne repliciram kolegi Naniću koji kaže da su ekonomski odnosi isključivo u nadležnosti države. Dakle, to znači da bi vjerovatno se trebao pozvati na ustavnost postojanja Ministarstva ekonomskih odnosa sa inostranstvom Vlade RS. Kaže da su investicije u nadležnosti države, to znači da bi vjerovatno i trebalo pozvati na ustavnost posjetu predsjednika Vlade RS gospodina Milorada Dodika nedavno Ruskoj Federaciji gdje su dogovorene nove investicije. Pretpostavljam da i to nije ustavno, tako da ja predlažem gospodinu Naniću i ostalim da naprave spisak koje sve stvari trebaju ići na ustavnost. Pretpostavljam da će posljednja biti i ustavnost samog postojanja RS.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, nije vas pomenuo, je li?

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hajte slobodno ako ste. Niste. Dobro.
Milica Marković. Izvolite, Milice.

MILICA MARKOVIĆ:

Javila sam se da kažem nekoliko riječi u vezi sa ovom informacijom kao član Komisije za vanjske poslove. I, moram da kažem na početku ove diskusije da je ova tačka kao tačka dnevnog reda dospjela na ovaj dnevni red inicijativom gospodina Bećirovića kao člana te komisije, jer je on na pomenutoj sjednici ... tražio o svim informaciju o svim ovim predstavništvima. Pa sam mu ja tada kao kleginica sugerisala da postavi poslaničko pitanje i da dobije bilo od Vlade RS ili Ministarstva inostranih poslova, ali da ne dovodi nas kao komisiju i cijeli Parlament evo sad da se bavimo time.

A usput da kažem, pričao o tome Denis Bećirović ili ne pričao, ova predstavništva će postojati kao ekonomska i privredna predstavništva RS. I da ispravim one koji su danas govorili da ih ima pet, nije pet nego 11: dva u Italiji, dva u Ruskoj Federaciji i ostala sva koja postoje. I da nisu ove godine izbori i da se ne moramo baviti kampanjom i trošiti vrijeme i energiju na to, do kraja godine bi ih sigurno bilo 20-tak., tako da Vlada RS ozbiljno radi na tome i efekti uspostavljanja tih predstavništava se ozbiljno primijete u RS. Ja vjerujem da je nekima teško da prihvate činjenicu da se benefiti postojanja tih predstavništava ne osjete u cijeloj BiH i oni koji spotiču RS da ova predstavništva predstavljaju BiH, nemojte biti u zabludi, uopšte nije namjera ni cilj da oni predstavljaju BiH niti imaju tu namjeru i cilj. Ova predstavništva predstavljaju ekonomske i privredne potencijale RS i tako će biti i ubuduće i sa svim novim, naravno, koja će biti osnovana.

A da je ova informacija koja je dostavljena ovakva, mi bi kao članovi Komisije za vanjske poslove bili mnogo srećniji da nam je barem ovakvu kao što je ova, ali nije ni ovakva informacija došla o diplomatsko-konzularnoj mreži BiH, zašta je Ministarstvo inostranih poslova direktno odgovorno i nadležno da kaže kakvo je stanje. A mi, neki poslanici znaju i članovi te komisije da stanje nije dobro u diplomatsko-konzularnoj mreži BiH i da tu ekonomsku misiju koju, kao što kažete, treba da vrše diplomatsko-konzularna predstavništva BiH, da ona to rade u svijetu, onda bi se efekti takvog diplomatskog i ekonomskog predstavljanja BiH osjetili u ovoj državi. Ali se, nažalost, ne osjete. Pa je naravno onda gospodin Dodik našao za shodno, ako to ne rade zvanične institucije, radiće regionalna predstavništva, na šta RS ima pravo i napraviće još takvih predstavništava. Uprkos tome što Denis Bećirović kad spomene RS i gospodina Dodika, moram da kažem da me podsjeća ... ali on vjerovatno nije gledao taj film *Balkanski špijun* (čovjek koji u svemu i sve što je oko njega, i blizu i dalje, on smatra da su to njegovi neprijatelji, u svom paranoičnom istupanju, a onda na kraju on završi kao paranoik, a drugi ... ljudi koje je ni krive ni dužne optuživao i osumnjičio – ljudi završe i nastave normalan život da žive).

Elem, da se vi ne biste puno sekirali oko toga koliko ih ima, za sada, da znate da ih ima 11, a ako ne ove, ako Bog da, iduće godine radićemo da ih bude bar još toliko koliko je sada.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, predsjedavajući, dozvolite na početku da se zahvalim kolegici Milici Marković na ovakvom predavljanju tih predstavništava, a i ovih informacija. Izvinjavam se, predsjedavajući, pomenula sam, između ostalog, i ove informacije, jer evo s pažnjom sam recimo registrovala na predzadnjoj strani ove informacije 'da se predstavništva ovakve vrste otvaraju u pravilu ako dvije zemlje nemaju diplomatske odnose'. Pa ako je ova informacija dobra, onda pretpostavljam da su i ta predstavništva u zemljama s kojima imamo diplomatske odnose – fula. Ovo govorim iz jednog razloga, načina na koji se danas diskutuje o jednoj temi koja je stvarno mogla biti ozbiljna tema i ozbiljna rasprava. Ali nažalost, moram reći da ovde nemamo baš tako ozbiljan materijal za ozbiljnu raspravu, bez obzira što imamo jednu informaciju koja može poslužiti kao osnova, ali mi ne možemo ovde govoriti o ekonomskoj diplomatiji, ako se informacija svodi na to da će se u ... 2009. godini utrošiti 2,646 miliona KM iz entitetskog budžeta. Nije to ekonomski efekat, niti možemo govoriti o efektima, je li, ovakve ekonomske diplomatije.

A za sve one koji evo ovu informaciju smatraju cjelovitom ili možda relevantnom za ocjene koje su ovdje iznesene, ja ću vas podsjetiti da 2,6 miliona KM iz entitetskog budžeta nije mogao odobriti neko bez unaprijed usvojenog budžeta, nijedan pojedinac u bilo kom entitetu. Dakle, ovaj budžet je usvojen u skupštinskoj proceduri itd., u kome je vjerovatno postojala i neka stavka ovakve vrste.

Međutim, ima nešto drugo. To je priča o nečem što je zaista top tema i ovde se prelamaju. Ja moram korigovati i kolegu Nanića, nije 'Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa sa inostranstvom', nego se ovo ministarstvo zove Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, ne pretendujuć da su svi ekonomski odnosi sa inostranstvom u nadležnosti Ministarstva vanjske trgovine, a jednako tako ne pretendujuć ni entitetima da su ekonomski odnosi sa inostranstvom njihova nadležnost. Ako se već borimo sa ... bez obzira što postoji to ministarstvo, ali mi savršeno dobro znamo šta ko radi. Recimo, u nadležnosti ovog ministarstva jeste i Registar stranih investicija, između ostalog. Dakle, postoje određene nadležnosti kada su upitanju investicije, pa makar to bio i Registar stranih investicija ili promjena strukture kapitala itd. Međutim, mislim da je priča potpuno pogrešna.

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Mi možemo, evo završit ću vrlo brzo, ovde na neki način prebacivati loptice tamo-ovamo, pričati o nekom razduživanju kao da je bilo udruživanja itd. Ali priča povodom ovog slučaja, ozbiljna priča u Parlamentu bi trebala da bude otvorena o modalitetima razvoja ekonomske diplomatije u BiH. Je li u tom

kontekstu? Nemojte mi reći da Parlament ove države nije nadležan za to, jer ekonomska diplomatija je dio diplomatije koja je sastavni dio vanjske politike. I u tom smislu iniciram zaista da se priča ovakve vrste možda sa nekom informacijom, pa onda i inicijativama prema nadležnim institucijama u BiH da možda donesu odgovarajuća dokumenta, obavi u jednoj sasvim drugačijoj atmosferi nego što je to na današnjoj sjednici, jer ovo nije nažalost ni informacija za pohvaliti, niti predstavništva takve vrste za hvaliti itd., jer evo pročitajte malo i uporedite ono o čemu je danas bilo priče, ono što piše ovde i ono što jeste stvarnost, mi smo danas poprilično izgubili mnogo vremena, a ni za šta.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Bez obzira što su neki pokušavali da diskusiju skrenu s glavnog kolosijeka ove teme, danas niko nije odgovorio – uključujući evo nema nikog ni iz Vijeća ministara, iz Ministarstva vanjskih poslova – na jedno ozbiljno pitanje, pa ni oni koji su replicirali nisu odgovorili na jedno ozbiljno pitanje. A to je, Ministarstvo vanjskih poslova i ova država razvijaju koncept ekonomske diplomatije. Usvojili su Strategiju razvoja ekonomske diplomatije. Zar se ova predstavništva nisu mogla uklopiti u tu Strategiju razvoja ekonomske diplomatije i zar to nije trebao raditi na takav način, u skladu sa nadležnostima države BiH? Na to pitanje i na tu konstataciju ovde nema odgovora. I to pitanje sasvim sigurno ostaje otvoreno.

Umjesto toga, čuli smo stare otrcane teze tipa kao što su sada pojedinci iznosili: ministar ne radi svoj posao, ministar nije čitao materijale, ministar je potpisivao, nije znao šta je potpisivao itd. I to govore ljudi koji su također glasali za tog ministra. Kakva je to logika, to je sad drugo pitanje.

Mi ovde imamo kakvu-takvu informaciju Ministarstva vanjskih poslova. I ovde iz ovog se ne može tek tako izvući. Ovde mogu biti samo dva izlaza. Prvi je da pokrenemo inicijativu za smjenu ministra vanjskih poslova, jer je dostavio pogrešne podatke, ili drugi da najozbiljnije shvatimo ovo šta je dostavljeno u ovoj skraćenoj informaciji Ministarstva vanjskih poslova. Ja lično mislim da u ovom slučaju kada je riječ o ovoj temi ovo treba zaista ozbiljno shvatiti. Bojim se da će nekoga glava zaboliti za godinu, dvije, tri ili četiri zbog ovoga. Bojim se također da će neko čitati i stenogram sa ove sjednice i gledati kako smo reagovali na ove stvari. Mene više ništa ne može iznenaditi. Sada govorim u svoje lično ime. Ovde smo govorili o pet, kolegica Marković, zahvaljujem se, dopunila je, ne pet već 11 predstavništava. Neće me iznenaditi ako za koji mjesec bude i 15, a neće me iznenaditi ako za recimo osam mjeseci Vlada RS pokuša da imenuje i nekog koordinadora unutar tih predstavništava, a neće me iznenaditi ako on slučajno bude Aleksa Buha.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Replika je uvaženoj poslanici, gospođi Azri, koja je rekla da je RS određen iznos sredstava utrošila u opremanje ili konstituisanje, ili kako već hoće, ovih predstavništava u svijetu.

Ja bih nju jedino zamolio da to prepusti nama, to ćemo mi razriješiti unutar RS i nemojte nam uzimati, to je predizborni materijal, nećemo mi poslije moći, da znate, jah.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa vidite, nije baš da se ne tiče nas šta se događa sa budžetima u entitetu, jer ja ću vas samo podsjetiti, mi dogovaramo i stendbaj-aranžman sa MMF-om koji koordinira i budžete u entitetu. Ali moja priča je išla u sasvim drugom pravcu. Mnogi su digli ruke za takav budžet u kome je bila stavka i morala biti ova stavka, jer 2,5 miliona nisu mogla biti onako iz nečijeg džepa.

Međutim, zaboravila sam na samom početku ... izvinjavam se zaista na reakciji kada sam se zahvalila kolegici Milici, kad je već sve tako divno i krasno, htjela bih da predložim da malo više informacija dobijemo i o ekonomskim efektima, jer možda je to uspješan model po kome ćemo ubuduće kada budemo razmišljali o predstavništvima nekim, izgradnji ili razgradnji naše ekonomske diplomatije, možda moći koncipirati neke stvari.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja sam mislio da se ne javljam za riječ. Međutim, nakon kompletne ove diskusije, pogotovo diskusije dakle kolegice Milice Marković, tad sam odlučio da kažem, odlučio da ustanem i kažem nekoliko rečenica evo koliko traje ova replika možda, a možda i kraće.

Dakle, kolegice Marković i poštovane kolegice i kolege, potpuno je jasna stvar da je ovo pokušaj da se razvije paralelan sistem diplomatije. Mi nismo budale, vidimo šta se dešava. Sve ovo što je kazano, jasno ukazuje da je to moguće napraviti kroz institucije BiH. Moguće je da se RS i svi oni koji to

žele putem institucija BiH predstave na odgovarajući način i treba da se predstave i u ekonomskom smislu i u svakom drugom smislu. Dakle, ne treba zabijati glavu u pijesak. Treba otvoreno ovdje kazati da je ta stvar prepoznata kao pokušaj da se razvije paralelna diplomatija u BiH i da se možda priprema teren za nešto što možda neko ima u svojoj projekciji, a ovih dana o tome govorimo.

Ali, vjerujte mi da je to uzaludan posao. To je Sizifov posao. Od toga nema ništa. I ja mislim da što prije shvatimo svi u BiH da se trebamo okrenuti onakvoj BiH kakva je projektovana u Dejtonu, kakvu danas imamo BiH, dok drugačije ne odlučimo da to bude, da će nam biti najbolje u BiH. Trebamo se okrenuti da zajedno radimo, između ostalog, i na ovoj temi o kojoj danas raspravljamo, kao i o svim drugim temama.

Imao sam potrebu da ustanem i da ovo kažem jer bi inače ostalo tako, eto između ostalog, dobrim dijelom i na šali. Ovo su samo uzalud bačene pare, jer imao sam priliku da razgovaram a znam sigurno kakav je odnos svijeta. Oni koji pokušavaju na ovaj način da razbijaju ili stvaraju ili uspostavljaju paralelnu diplomatsku mrežu, neka znaju da sami ispadaju čudni u očima onih ljudi kod čijih kuća to rade i u čijim dvorištima to rade. Savremeni svijet je takav, prihvatimo BiH kao svoju zemlju i hajmo je svi razvijati.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Remzija Kadrić. Replika.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, ovo samo da pomognem poslaniku Okoliću, kada je u pitanju ova informacija oko utroška i ovo da stvar dovedemo do kraja. Dakle, kako stoji u ovoj informaciji da RS samo u ovoj godini planira da utroši 2,646 miliona maraka iz entitetskog budžeta, dakle, mi ćemo građane RS obavijestiti o tome da Vlada RS planira da u ovoj godini potroši 2,646 miliona maraka za predstavništva u inostranstvu, nezaposlene, penzionere, borce, povratnike, u što se između ostalog pare iz Budžeta RS koriste.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvažena zastupnica Milica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Moram prvo da kažem da mene raduje ovakva izjava kolege Remzije Kadrića koji vidim da ima ozbiljne strahove kako će RS preživjeti ekonomski, ali to je i normalno da tako kažete jer i vi ste poslanik iz RS. To je jedno.

A drugo, gospodine Džaferoviću, bilo je šale i s moje strane, reći ću, ... malo na ovu tačku dnevnog reda, zato što zaista nečije paranoične izjave ovde i posmatranje RS ne mogu ništa drugo da

proizvedu u čovjeku nego da se nasmijete na to i da probate da malo relaksirate situaciju u ukupnom tom strahu koji se u pojedinim izjavama iznosi u tolikoj mjeri da sam prosto i ja kao poslanik koji dolazi iz RS i dođe mi u trenutku da se pitam: zar ljudi zaista toliko moćno, jako i snažno sagledavaju RS. Mi je smatramo samo kao jednim entitetom u okviru BiH i ne mogu da vjerujem da toliko pojedini poslanici i pojedine partije u Parlamentu toliko vide da je RS, u neku ruku me to i raduje, ali moram vam iskreno reći da nije tolika baš moć i snaga kako vi to sad gledate, odnosno živite u tom paranoičnom svijetu od RS.

A s druge strane, kada je riječ o odnosu RS – BiH, moram da vam kažem da postupci, gospodine Džaferoviću, pojedinih partija pa i vašeg poslaničkog kluba se ponašaju tako u posljednje vrijeme, naročito posljednju godinu dana, da što mi više pokušavamo, da kažem, Srbi u BiH što više pokušavaju da se zadrže i da kažu 'BiH je i naša država i pustite, dajte da i mi opušteno i normalno živimo u toj državi', vi ovakvim postupcima, ovakvim izjavama, ovakvim nastupima prosto gurate jedan narod od sebe i gurate ga od ove države. Vi nemate pravo na to, jer BiH je i naša država, i mi smo se ovdje rodili i školovali i ovdje žive naše porodice. I nemojte takvim paranoičnim istupima i takvim svojim nekakvim imaginarnim, iracionalnim zamislima u odnosu na RS stvarati atmosferu i ambijent da ... BiH nije ugrožena od dva naroda, a od jednog naroda je potpuno ugrožena, i evo u svojim izjavama govorite da tu treba nešto preduzeti, treba naći ko je tu neprijatelj, ko je tu kriva strana. Mislim, nemojte praviti konfuziju i težu situaciju nego što ona zaista jeste. A teška je i bremenita prevashodno socijalnim i ekonomskim pitanjima u ovoj zemlji, to mi svi vrlo dobro znamo.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Replika gospodinu Kadriću. Nije treća, ma ne brinite biće čovjek polaskan, ne brinite, u odnosu na gospođu Arzu. Znači, pod navodnicima, gospodin Remzija Kadrić, uvaženi kolega, ima pravo da priča o onome što je pričao, jer on je građanin RS, interesuje ga stanje u RS, zalaže se za interes RS, jer odatle je i došao i hoće da dokaže da ja danas nisam bio u pravu kada sam rekao da poslanici iz RS iz bošnjačkog naroda uglavnom glasaju kako glasaju i poslanici entiteta RS. Pa zato je čovjek danas dva-tri puta odustao od replika, od diskusija, jer mu je bilo teško demantovati sebe šta da radi, da li da prikloni se poslanicima iz entiteta a da radi protiv svog entiteta, ili da jednostavno odustane od diskusije. Ja njega razumijem i on ima potpuno i legitimno i legalno pravo da o utrošku sredstava RS razgovara, u odnosu na neke druge koji,

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

MIRKO OKOLIĆ:

Ne, ne pod navodnicima ... rodna, je li, dobro.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Sljedeća replika je uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Koleginice Marković, BiH je multietnička država tri konstitutivna naroda, Bošnjaka, Srba, Hrvata, ostalih i građana ove zemlje i tako će biti uvijek i tako će biti uvijek na svakom njenom pedlju. Dakle, i u RS, bez obzira što ona ima takav naziv, i u Federaciji BiH, i u Brčko Distriktu, i u svakoj općini. Niko ne može imati etnički ekskluzivitet ni na jednom dijelu BiH. Ona je zajednička i svih nas u ovoj zemlji.

A ja sam ustao – dakle čija je BiH. Ali to zahtijeva i odgovornost svih nas spram BiH. A ja sam ustao da vama kažem da je potpuno jasno da niko ovdje nije lud, da je prepoznato šta znače predstavništva koja imenuje predsjednik RS-a svojim ukazom, gdje su monoetničke strukture predstavništava i sve ovo što je napisano u ovom izvještaju. Mi to vidimo, mi to znamo. Nije to nepoznato ..., kažem, kanite se tog posla. Mislim, to je čorav posao, nema od toga ništa. Džaba trošite pare.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeću repliku ima uvažena zastupnica Azra Alajbegović.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja sam samo htjela da zamolim kolegicu Marković da ubuduće u terminologiji ukoliko može, kad se obraća kolegama i kolegicama u Zastupničkom domu, ovaj termin *paranoičan* zamijeni terminom *paranoidan*. To bi bilo mnogo adekvatnije, da ja ne bih sad ovdje držala predavanje kako neki zastupnici imaju često običaj da o meni kažu, ja sam spremna kasnije da joj objasnim razliku.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeća replika uvaženi zastupnik Slavko Jovičić.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Kod mene nema termina ni ovih psiholoških ni psihičkih, ni naučnih, ni ekspertskih, narodskim jezikom maloprije rekao, ljudi, pa zar bi te države gdje su otvorena predstavništva dozvolile da RS otvara, recimo, ambasadu u Bonu ili u Štutgardu. A vi danas već o tim predstavništvima ste napravili ambasade. Već su one ambasade, ja ne znam da li izdaju pasoše, možda nemaju biometrijske, ... tamo još nije stigla tehnika. Pa nemojte stvarno komplikovati tamo gdje nije potrebno. Ako to nije dokaz da Brisel nikada ne bi dozvolio da se otvora ambasada neka RS kada je to nemoguće, ljudi. Ja neću da vas uvjeravam u to. I

mi smo majstori da iskomplikujemo situaciju koja uopšte nije potrebna. A kada govorite o ekonomskoj diplomatiji, e, baš ću potražiti stenogram 2008. godine, kada sam tražio ovdje i javno rekao da prvi ambasador BiH bez obzira iz kojeg naroda u kojoj je destinaciji – kad dovede stranog investitora ovdje da ga Predsjedništvo BiH odlikuje najvećim ordenom koji ova zemlja ima. Pa ako nema, da posudi od Amerike, oni su naši prijatelji. Tačno sam tada to rekao. I sad vam je pala 2010. godine ekonomska diplomatija, kad se ovaj naš mandat završava, i stvarno nam sad treba ekonomska diplomatija, pa ćemo mi reći, evo kroz ovu diplomatiju mi se borimo, a vi narode opet vidite šta ćete.

Dakle, što strahujete od nečega što ne postoji? Rekao ovaj, rekao onaj. Pazite, vi izjave gospodina Denisa Bećirovića, on misli ovo; gospodine Bećiroviću, kamo sreće da Jelena Buha, profesorica i doktorica, najveći ekspert za marketing,

/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

... neću ja sad BiH, isključiću ja, za ekonomski marketing Jelena Buha, vaša kolegica, ... zapravo međunarodni marketing, sad zamislite to je njegova supruga, njegova supruga, pa valjda će ona ići s njim u tu ambasadu tamo, neće je on ostaviti i razvesti se, ako je to ambasada kako vi mislite. I kamo sreće da ta žena se uključi pa da sve te impute za tu ekonomsku diplomatiju ili privredna predstavništva, kako je gospodin uvaženi rekao, da ne bi ga iznenadilo da to Buha vodi. Otkud mu samo on pade, mada smo danas izujedani svim buhama ovde i u strahu nekom, pa se svako češe bez ikakvih razloga. Ako je to bila ta asocijacija, ja prihvatam. Ali nemojte strahovati, ljudi, pa maloprije je gospođa Marković rekla, priznamo, sto puta rekli: je li vama priznanje što smo mi ovdje Srbi predstavnici u Parlamentu da je ovo jedinstvena zemlja. Ako vam to nije priznanje, onda me danas preimenujte u koje hoćete. I šta god hoćete nazovite me. Ali dok sjedim ovdje, a sjediću i u narednom mandatu, i onda vam je to najveća

NIKO LOZANČIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

garancija da je ovo jedinstvena zemlja. Šta strahujete više? Šta ćete strahovati? Je li uredu? Hvala lijepo.

/zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi zastupnik. Možda neko od vas da dođe da sjedne ovamo da nastavi voditi sjednicu. Vidim da ste nadahnuti svi, pa da malo poštedite nas neke.

Uvaženi zastupnik Branko Dokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kad je već toliko slano, dozvolite da i ja malo dosolim. Replika je kolegi Džaferoviću, da ne bi bilo kao što sam prošli put replicirao generalno, pa se onda prozvao onaj ko nije bio prozvan, a Džaferović zato što ja mislim da nema više pravo na replike.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ima diskusija.

BRANKO DOKIĆ:

Nema potrebe. Kolega Džaferoviću, nije bilo potrebe da naglašavate da ova predstavništva nisu srpski ekskluzivitet, ovo su predstavništva Vlade RS, a u Vladi RS sjedi pet Bošnjaka i tri Hrvata, između ostalog, jedan potpredsjednik Vlade RS je Bošnjak, a jedan je Hrvat. Toliko oko toga.

Više sam se javio zbog sljedeće ozbiljne konsultacije. U nekim normalnim odnosima u parlamentima pred izbore pozicija bi na ovu slogu pozicije trebala da zadovoljno trlja ruke i jedva čeka da se ti izbori dese. Međutim, s obzirom na naše okolnosti, opoziciju, zajedno sa mnom čuvajmo sve ove ovako demonstrirane sloge pozicije.

NIKO LOZANČIĆ:

Je li rasprava?

Uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Odmah da Vam kažem da nije rasprava, jer sam imala dvije replike a nisam raspravu pa zbog toga.

Kolega Dokić, vrlo je fino čuti to poziciju opozicije kad ste u Klubu poslanika SNSD-a, evo da ponovim ono što sam Vam maloprije rekla. To je jedno.

A drugo kolegi Jovičiću, gospođa Buha ne bi mogla raditi ovo jer nije stručnjak za međunarodni marketing, ona je doktorirala u oblasti Evropske ekonomske zajednice, predavala je političku ekonomiju itd., a svakako ne bi mogla raditi na pitanjima BiH zato što je državljanin Srbije i rođena je u Srbiji itd.

Toliko, hvala. A, ako mi ne vjerujete, pitajte gospodina Košutića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nema više prijavljenih.

Ima li potrebe ko iz ovog ministarstva da obrazlaže ovo? Nema. Dobro.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 29. tačku dnevnog reda:

Ad. 29. Predlog mjera za poboljšavanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine (akt Savjeta ministara BiH, akt broj: 05-28-21/10 od 8. 1. 2010. godine)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara BiH 8. 1. je dostavio Prijedlog mjera u skladu sa zaključkom Predstavničkog doma sa 61. sjednice i Doma naroda sa 37. sjednice. Nadležna Komisija za spoljnu trgovinu i carine dostavila je Mišljenje 22. 2. 2010. godine, s usvojenim zaključkom koji glasi: 'Obavezuje se Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH da dva puta godišnje dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH informaciju o odnosima bilansa potrebe i stanja koje uključuju spoljnotrgovinske bilanse za proizvode iz tačke 1. i 2. *Prijedloga mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine.* Komisija predlaže Domu da usvoji Prijedlog mjera sa zaključkom.'

Otvaram raspravu.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Moram da kažem da sam evo prvi puta zadovoljan što smo dobili neke mjere iz područja poljoprivrede i pridružujem se zaključku ove komisije. Ali ako pogledate ovaj Prijedlog mjera, vidjet ćete da je skoro 80% rokova već prošao. Znači svega pet zaključaka još ima terminski rok, a znači 80% ovih mjera je već prošao, pa zato predlažem samo uz zaključak ove komisije da stoji zaključak: 'Rokove iz Prijedloga mjera treba uskladiti sa vremenom prihvatanja mišljenja ove komisije.' Ništa više.

/nije uključen mikrofon/

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa jeste, već je prošao u prošloj godini.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nadam se da ćemo završiti večeras ovu sjednicu, samo polako.
Husein Nanić, diskusija. I nemojte uopšte misliti da sam se smrkao, slobodno diskutujte koliko god imate vremena. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.
Želim da pohvalim Vaš način vođenja sjednice. Ono što sam ja htio reći po pitanju ove tačke dnevnog reda i pripremajući se za ovu tačku dnevnog reda jeste sljedeće. Mi smo dobili Prijedlog mjera u 25 tačaka na naš zahtjev. Prošle godine smo imali dokument koji nosi naziv 'Izveštaj iz oblasti poljoprivrede za BiH za 2008. godinu'. Ne vidim ovdje da li je neko iz ovog ministarstva ovdje prisutan i htio bih dati komentar na tih 25 mjera na sljedeći način: da neke od njih bih komentarisao kao i ona poglavlja koja nisu obuhvaćena i ona koja su obuhvaćena i nisu dovoljno obuhvaćena ovim mjerama.

Pod broj 1. – ovih 25 mjera, kao prvo, mislim da se može konstatirati da one nisu usaglašene sa Zakonom o poljoprivredi, prehrani i rularnom razvoju u BiH. Šta s tim hoću da kažem? Da se u navedenom članu 5. tog zakona govori o mjerama politike za potporu poljoprivrednog tržišta, mjerama politike rularnog razvoja i da te dvije mjere nisu usaglašene iz ovog zakona sa ovim mjerama.

Druga stvar koju bih ovdje problematizirao jeste da vrlo bitna mjera koja nije uključena u predloženi set od 25 mjera jeste formiranje 'Ureda za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja'. Znači, nije predviđeno uopšte, a to je jedan od uslova EU iz dokumenta Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i ostalih dokumenata koje imamo. Jer, zbog nesinhroziranosti poljoprivrednih politika RS i Federacije, u RS postoji Agencija za plaćanje u poljoprivredi, dok u Federaciji te iste nema. Želim naglasiti da su ovdje konsultirani zaista vrhunski stručnjaci i ljudi na terenu koji rade na ovim poslovima i zato mislim da su ove mjere, ova dopuna o kojoj ja govorim jako ozbiljna i zasnovana na kvalitetnim podacima i mišljenjima stručnjaka.

Također, u 25 predloženih mjera nigdje nema niti jedne mjere vezane za poboljšanje stanja u prehrambenoj industriji, iako dokument nosi naziv 'Poboljšanje mjera u poljoprivredi i prehrambenoj industriji'. Znači, što se tiče izvoznih garancija, kreditne politike, kapitalnih investicija, podsticajnih mjera za unapređenje i organiziranje kooperantske proizvodnje, mjera tržišno cjelovite politike, itd, znači, nema ni jedne mjere koja govori o industriji.

Također, u Prijedlogu mjera nisu navedene necarinske mjere zaštite domaće proizvodnje. Nema niti jedne necarinske mjere zaštite domaće proizvodnje.

Također, institucije koje su planirane da budu uključene u realizaciju ovih mjera, 4., 5., 6. i dalje, 'zadužuje se Ministarstvo i Vanjskotrgovinska komora' ... a nije predviđeno uključivanje asocijacija poljoprivrednika i naučnoistraživačkih institucija, zavoda i slično. Smatram da bi bilo neophodno da i te institucije budu uključene u te mjere.

Također, mjere nisu usaglašene sa entitetskim mjerama, niti donesenim strategijama razvoja poljoprivrednog sektora u Federaciji i RS. Ovo ne znači da je priča o prenošenju nadležnosti, nego jednostavno potreba da se određene stvari koordiniraju radi efikasnijeg provođenja tih politika.

Također, želim da istaknem, znači da su na nivou BiH doneseni određeni zakonski i podzakonski akti koji se praktično ne provode, koji su potrebni za realizaciju ovih mjera, kao što su Odluka o mjerama zaštite domaće proizvodnje i prekomjernog uvoza, Zakon o zaštiti domaće proizvodnje u okviru Sporazuma CEFTA.

Također, evidentno je da ovi mnogi rokovi, ovo što je gospodin Bešlagić rekao, da su prošli, zadnji rok negdje u aprilu mjesecu u ovim mjerama, a većina, 90% mjera vezano je za rok do marta mjeseca, tako da ih treba uskladiti sa ovim mjerama.

Također, ne vidi se ovdje ključna mjera koju ja mogu vidjeti da je nema, a to je mjera formiranja ministarstva poljoprivrede na nivou BiH. Ja mislim da je to ključna mjera, odnosno ključni strateški cilj i dugoročni cilj koji bi trebalo ovdje provesti.

Ono što na kraju mogu dati komentar vezano za stav naše komisije jeste da se dostavljaju u određenim rokovima informacije i vezano za 1. i 2. mjeru, odnosno 1. mjera vezano za izradu bilansa, jedna je zaista poražavajuća činjenica da ovo ministarstvo koje je obrađivač ovog, jedno od tri ministarstva koje je prvo formirano u Vijeću ministara BiH, nema bilanse, da do sada nakon evo 10 godina od uspostave ovog ministarstva da nema bilanse po pitanju onih koji su ovdje navedeni. Ja zaista to postavljam kao veliki problem i ne vidim razlog, jer kad danas otvorite web stranicu Vanjskotrgovinske komore u njoj ćete vidjeti te bilanse. Kad otvorite stranicu Centralne banke BiH, imali smo ovaj izvještaj Centralne banke BiH i platni promet sa inostranstvom i kad vidite ove određene podatke, mogli ste također, Centralna banka, Vanjskotrgovinska komora ima te bilanse, njih treba vjerovatno i doraditi, ali je nedopustivo da nadležno ministarstvo, da Vijeće ministara do danas nema te bilanse i zbog tog ovaj zaključak, mislim da je malo, on je potreban, ali zaista možemo konstatirati da ta situacija nimalo nije uredu.

Ono što želim reći sa terena otkud ja dolazim, znači Unsko-sanski kanton, upravo ove mjere i koji je nedostatak mjera u prehrambenoj industriji. Da li vam je poznato da 3.200 tona krastavaca u Unsko-sanskom kantonu kooperanti prikupe, 5 miliona litara mlijeka, 300 tona jagodičarskog voća, 160 tona pečuraka, 200 tona šumskih plodova. To bi obezbijedilo i to je sve izvoz, gotovo možemo reći sirovine, to bi obezbijedilo po nekim procjenama negdje oko 200 radnih mjesta da se obezbijedi znači prerada u BiH. To je znači nedostatak ovih mjera koje bi trebale u samoj industriji.

Ja bih, s obzirom da je ovaj prijedlog mjera određen od strane samog ministarstva, odnosno Vijeća ministara, predložio bih znači dopunu tih mjera uz ove zaključke koje je naša komisija dostavila u pet tačaka.

Prva je tačka: formiranje ministarstva poljoprivrede i rularnog razvoja kao dugoročna mjera.

Druga je tačka: formiranje ureda za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja.

Treća tačka: predložiti mjere za poboljšanje stanja u prehrambenoj industriji.

Četvrta tačka: predložiti necarinske mjere zaštite domaće proizvodnje.

I peta tačka: u navedenim mjerama 4., 5., 6. itd. uključiti asocijacije poljoprivrednika, naučne institucije i zavode.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, diskusija. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja ću vrlo kratko. Moram reći da su me iznenadile dvije stvari. Prvo da kolega Jovičić nije ustao odmah na početku i hvalio ministra i drugo da nisam uspio naći ovdje nigdje šećera.

Naime, analizirao sam evo ovdje ovako sve ove proizvode, dakle sve robe, i moram reći da sam uspio naći med, ali šećer nisam. Vidite, sad malo da uozbiljimo stvar, imamo Prijedlog mjera za poboljšanje koji je naša komisija razmatrala na kraju januara mjeseca, znači 20. i nekog januara, jel tako. Već tada kada je naša komisija razmatrala ovaj izvještaj, više od jedne trećine programa mjera je isteklo, odnosno rokovi za realizaciju, više od jedne trećine programa mjera su već bili istekli. Ono što je sasvim logično bilo je da je ova komisija na svojoj sjednici te mjere gdje su rokovi istekli analizirala jesu li one realizovane ili nisu i u ovom izvještaju obavijestila Parlament da su od mjera čiji su rokovi istekli ove realizovane ove nisu realizovane, ili je u toku realizacija itd. Znači, to je najmanje što se moglo očekivati od ove komisije, naravno, uz ovo što je ova komisija i napisala, što ja ne sporim da je potrebno uraditi.

Takođe je bilo za očekivati da ova komisija napravi analizu onih mjera koje dospijevaju, a većina dospijeva u martu, u kojoj su fazi realizacije. I da sad ne pretvorim ovu raspravu u kritiku rada ove komisije, jer mi to nije namjera. Namjera mi je nešto drugo, a to je da kažem da imamo dokument koji treba vratiti, po meni, predlagaču da ažurira rokove, znači koji su već istekli a mjere nisu realizovane, i da nam dostavi informaciju sa tim danom koje od predloženih mjera su u kojoj fazi. Ja sam takav zaključak dao već da se dostavi svim poslanicima, ne ulazeći sada dublje u suštinu ovoga šta su rekle pojedine grupacije poljoprivrednika kad sam im dao ovaj materijal. Dakle, oni sa kojima je trebalo usaglašavati ove programe mjere, oni na koje se ove mjere direktno odnose i, naravno, oni koji, evo ako ništa, bar od jednog broja nas bolje poznaju ovu problematiku. Ali ja neću tako diskutovati sada jer računam da ukoliko se prihvati ovaj zaključak, da se materijal vrati predlagaču da predlagač ažurira materijal, da ćemo onda imati priliku da otvorimo raspravu o pojedinačnim mjerama na način kao što je to ili uradio gospodin Nanić ili neke druge kolege i da ćemo tada moći gledati efekte tih mjera, realnu procjenu efekata

tih mjera, ponavljam, na mišljenje onih na koje se one odnose, dakle domaće proizvođače, prerađivače i prije svega poljoprivredne proizvođače.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika, uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Kada je bilo ovo na Komisiji prvo smo pohvalili ovo što je ovo prvi puta u sazivu ovog parlamenta da se uopšte dobije ovakav jedan dokument. Naravno, članovi Komisije su imali slična razmišljanja ili identična, zavisi šta je bilo, oko ovih rokova i svega, ali ova komisija je upravo iz tih razloga i zatražila da se svako pola godine izvještava Parlament o efektima tih mjera. Dakle, pod efektima se podrazumijevalo da se tačno zna o ovim bilansima o kojima je neko govorio, da se zna koliko je tih kvota uvoznih i svega što to tretira ovaj dokument. I naravno da nije se u zaključku Komisije i prijedlogu moglo sve napisati, ali je jasno bilo da je naša intencija bila u Komisiji da se Ministarstvo prvi puta, ponavljam, odvažilo, nije ovo da ja hvalim ministra, hvalim ne znam koga, ali prvi put smo imali mi pred sobom, a baš sam se raspitivao, ovakav jedan dokument. Dakle prije ga nije bilo nikako.

E sad, kad je on tu ovakav kakav je, naravno svaki akt je podložan kritici, i ja jesam da se kritikuje i da se dopuni, ali sve u cilju da se pokažu efekti za ovu zemlju.

A samo vrlo kratko, gospodine Novakoviću, pa ako je iko bio protiv šećera, ja sam im zagorčao život, ne znam kako, i u kafi ga izbjegavam, a ne smeta mi. I zna se kako je to sve urađeno i zbog čega. Ali ono što moram da kažem, ja vas kao prvo prijatelja i uvaženog kolegu, čovjeka sa iskustvom koji sve prati, nisam tako razumio da je to aluzija na moje neko ime da sam ja zasladio, ali moram zbog javnosti koja ovo sluša, ni dan-danas ne znam gdje se ta fabrika nalazi i ni ko je direktor, moram da to objasnim, niti me je ko zvao, niti mi je ko dao marku, niti mi je pokušao niti smije meni ponuditi.

E sad, pošto sam na šećeru, kolege dobacuju i cigare, dobra je to kombinacija, sve štetno. Šećer bijeli štetan i trebali bi uvesti žuti. Cigare štetne, sve štetno, a najviše uvozimo. E pa, kad vi donesete odluku bez mene i bez ove komisije - zabranjen uvoz cigareta i šećera - ja dižem prvi ruku odmah i dolazim ovdje dva dana unaprijed da mi ne bi neko zauzeo stolicu da to podržim što ćete vi predložiti.

Dakle dokument, da se vratimo, možemo uraditi to što ste vi predložili, da vratimo da vidimo, ali je on prvi put ovakav kakav je došao ovdje, jedino njegovo donošenje ili usvajanje ili prihvatanje k znanju: osporiću ovaj prijedlog prvi gospodina Nanića koji zadire u ustavnu materiju. Ne može ministarstvo za poljoprivredu biti ovim aktom predviđeno.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih poslanika, ali iz ovog ministarstva ima potrebu da se obrazloži Prijedlog mjera.

Gospodin Nešković, pomoćnik ministra. Izvolite.

DUŠAN NEŠKOVIĆ:

Poštovano predsjedništvo, uvaženi poslanici, moram da vam kažem da je ovaj Prijedlog mjera za poboljšanje uslova izašao u saradnji nakon devet sastanaka sa udruženjima poljoprivrednika u BiH, jedne javne rasprave koja je održana ovdje u ovom parlamentu, u ovoj sali, jednog velikog skupa koji smo održali u Ljubuškom, tako da je ovih 25 mjera praktično rezultat tog zajedničkog rada. Dakle, svi su bili uključeni.

U periodu kad smo mi predali ovaj materijal na razmatranje i Vijeću ministara, ali i Parlamentarnoj skupštini, mogu da vam kažem da do tad smo odradili već određene stvari, određene poslove. Ako uzmete mjere, ako imate pred sobom mogu da vam kažem da su potpuno završene i urađene do sada mjere broj 1., broj 2., 4., 8. i 21., a posebno ću da apostrofiram mjeru 16. koja ima za cilj pravljenje tima, znači monitoring, ... odnosno praćenje i ocjenjivanje, čiji je zadatak da praktično prati cijelo vrijeme implementaciju ovih mjera. Znači i tačka 16. je završena. Djelimično su odrađene mjere tačkaka 5., 6., 12., 13., 15. i tačka 22.

Ono što je najvažnije što sam ovdje čuo par naznaka jesu bilansi, proizvodno potrošački bilansi. Oni su urađeni temeljito na osnovu zvaničnih statistika, ali takođe i modaliteta koji su u svijetu važni i opšteprihvaćeni, 'full modaliteta'. Dalje, ono što mogu da kažem jeste da zaista imamo dobru saradnju sa Unsko-sanskim kantonom, sa gospodinom Smajom Toromanovićem, jednim izvrsnim poznavaoцем ove problematike. Znamo za proizvodnju koju imate u Unsko-sanskom kantonu. Evo da vam saopštim iz dijela vezanog za bilanse jeste da smo u proizvodnji krastavaca već postigli samo zadovoljnost. Dakle proizvodimo u BiH dovoljnu količinu krastavaca, ne moramo da uvozimo ni jedan. Jedan od tih rezultata jeste i rad Unsko-sanskog kantona.

Ono što bih želio takođe da kažem jeste da je Kancelarija za harmonizaciju sistema plaćanja osnovana. Vijeće ministara je donijelo odluku prošle godine u junu. Dakle, ta mjera je osnovana i nije ni trebala da se stavi ovdje kao takva zato što je završena.

Takođe, kad govorimo koliko su ovdje uključeni planovi entiteta, strateški plan harmonizacije sektora poljoprivrede uključio je apsolutno sve ono što je rađeno u entitetima. Na osnovu toga je donesen Operativni program do 2011. godine, to je Vijeće ministara usvojilo i naložilo državnom nivou da postupi po tom programu, odnosno po aktivnostima kako su poredane. U isto vrijeme su urađena dva operativna programa, odnosno tri za obadva entiteta i za Brčko Distrikt i, nažalost, ni jedan od njih nije usvojio svoje operativne programe, da bi njihove aktivnosti bile usklađene i harmonizovane sa aktivnostima državnog nivoa.

Dakle, mislim da sam s ovim mogao da dam par odgovora, odnosno ap-to-deit. U zadnje vrijeme, u zadnja tri mjeseca otkako su ovi prijedlozi otišli na Vijeće ministara negdje u decembru i do danas do kraja marta da je rađeno ... i da imamo tim koji će da prati realizaciju ovih mjera i redovno nas izvještava, dakle svakih šest mjeseci.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujemo raspravu i prelazimo na 30. tačku dnevnog reda:

Ad. 30. Predlog zaključka Komisije za saobraćaj i komunikacije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u vezi sa Informacijom o dosadašnjim aktivnostima na digitalizaciji javnih radiotelevizijskih servisa BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Komisija za saobraćaj i komunikacije nam je 22. 2. dostavila na usvajanje zaključak koji glasi: 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Savjeta ministara BiH da se raspoloživa sredstva akumuliranog viška prihoda nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije BiH za 2008. i 2009. godinu u cijelosti usmjere na realizaciju Projekta digitalizacije prenosnog sistema RTV sistema BiH.'

Otvaram raspravu o ovom zaključku.

Ministar, jeste li imali potrebu? Ministar Rudo Vidović. Izvolite.

/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ministre, je li dopuštate da poslanici?

Izvolite. Uvaženi poslanik Branko Dokić u ime ove komisije.

BRANKO DOKIĆ:

Dakle, ja se sad javljam u ime Komisije, a u ličnom svojstvu. Nadam se da ću imati pravo i poslije da diskutujem ukoliko bude potrebe, a mislim da neće biti potrebe.

Komisija za komunikacije i transport je imala dvije sjednice posvećene ovom pitanju i mogu da kažem da su rasprave bile cjelovite. Na prvoj sjednici je bilo pet, šest, a možda i više ministrovih savjetnika, pomoćnika, referenata. Bili su i predstavnici Upravnog odbora RTVBiH, a imali smo još jednu sjednicu samo sa ministrom. Mislim da je ta sjednica, ja se nadam, rasvijetlila mnoga pitanja koja su visila na neki način, rasprava je bila u nekim trenucima i žučna,

ali profesionalno vrlo korektna i ja vjerujem i korisna. Na osnovu toga proizišla je i jedna dopuna, na sugestiju ministra. Dakle, ta dopuna bi onda bila nastavak na ovu rečenicu koju je predsjedavajući već pročitao 'da se sva sredstva ostvarenog viška nad rashodima Regulatorne agencije za komunikacije BiH za 2008. i 2009. godinu u potpunosti usmjere na realizaciju Projekta digitalizacije prenosnog sistema Javnog RTV sistema BiH' i ta dopuna je: dakle briše se tačka 'i za tri digitalna predajnika koji će biti instalisani na području Sarajeva, Banja Luke i Mostara'.

Ovo je bila ministrova sugestija poslije ovog našeg zajedničkog sastanka koju je juče Komisija na neki način prihvatila i ja je zaista podržavam zato što ima osnova. Uz digitalizaciju prenosnog sistema sa ova tri predajnika, biće pokrivena populacija BiH od nešto između 1.200.000,00 i 1.400.000,00 stanovnika. Ovo ima i opravdanja sa te tačke gledišta što se može uklopiti u drugu fazu realizacije prenosnog sistema. Ja hoću da vas podsjetim da je Ministarstvu komunikacija i transporta dostavljen Projekat digitalizacije prenosnog sistema Javnog RTV sistema BiH, ja mislim, negdje u aprilu. Dakle za ovo imamo ovaj projekat i ukoliko postoje sredstva u narednih 15 dana mogu se stvoriti uslovi za raspisivanje tendera za prvu fazu realizacije ovog prenosnog sistema za koju će biti prema procjenama tima koji su činili stručnjaci sva tri javna radiotelevizijska servisa BiH ... taman negdje onoliko para koliko je ostalo neutrošenih iz viška od 2008. godine. To je prema našoj računici, prema podacima koje smo dobili iz Savjeta ministara, negdje oko 7.500.000,00 maraka.

U drugu fazu se može ući sa sredstvima iz 2009. godine, još ne znamo kolika su, ali očekujemo da ona mogu pokriti i drugu fazu prenosnog sistema i vjerovatno dobar dio, ako ne i sve za ova tri predajnika.

Ukoliko bi svi odgovorno i ozbiljno shvatili ovaj posao uz ova sredstva, ja sam optimista da možemo sustići ono zakašnjenje koje smo ostvarili u prethodnom periodu i ući evo na kraju ove godine u fazu digitalizacije koja može da obećava da ćemo ispuniti rok iz Strategije digitalizacije koju je usvojio Savjet ministara polovinom prošle godine. Ako ne u potpunosti, ono sa zakašnjenjem koje se može tolerisati i koje je, hajde tako da kažem, tolerantno, ne samo u Evropi nego i u ovom našem okruženju.

Moja sugestija da evo čak danas ne vodimo neku veliku raspravu, ne zbog toga što smo pri kraju radnog dana već i zbog toga što u ovim materijalima imate evo tri izvještaja po ovom pitanju. Imate Izvještaj Ministarstva, imate Izvještaj Upravnog odbora RTVBiH i imate Informaciju ekspertne grupe za praćenje realizacije Projekta digitalizacije. Ekspertna grupa je Savjeta ministara i ja sam njen koordinator i u ime ovog parlamenta sam u toj ekspertnoj grupi gdje su i taksativno navedene one aktivnosti koje su bile. Ne ulazeći sad zašto one nisu realizovane, moja je preporuka da krenemo pozitivistički da evo sada učinimo sve da do ove realizacije dođe što prije, a ja mogu Parlamentu obećati da će ova komisija vrlo brzo – evo za mjesec ili mjesec i po dana, mjesec nije neki veliki period – izići pred Parlament sa informacijom da li se krenulo dalje, dokle se stiglo, da li postoji tender i sl.

Naravno, uz ovu našu preporuku mi nismo napisali, a ono podrazumijeva da Ministarstvo komunikacija i transporta i Savjet ministara nađe način da se obezbijedi ili da se osigura da sredstva namijenjena za digitalizaciju budu upravo za digitalizaciju, a ne slučajno pokrivanje

nekih dubioza i troškova koje imaju javni servisi i mislim da ministar već ima pripremljeno rješenje u tom kontekstu. Evo, to je u ime ove komisije, a ako bude potrebno uzeću za pravo ponovo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Greška.

NIKO LOZANČIĆ:

Hvala.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja sam već dao, evo vidim da je i gospodin Dokić istog raspoloženja vezano za dopunu ovog zaključka koji smo mi imali na ovoj komisiji. On se malo razlikuje u samom terminološkom nazivu, ali vjerujem da smo na istom, da mislimo znači pored ovih prenosnog sistema, znači, da se misli i na odašiljače, da se u procesu digitalizacije sredstva ova obezbijede. U tom smislu imao sam potrebu da se javim, znači sa dopunom ovog zaključka.

I sljedeća stvar, zamolio bih ministra kada bude izašao za govornicu da odgovori na dva pitanja. Prvo je pitanje: Da li ima Ministarstvo procjenu koliko je ukupno sredstava potrebno za proces digitalizacije? I drugo pitanje: Koji pravni subjekt će biti nosioc tih aktivnosti? Da li je to, s obzirom da vidimo koje probleme imamo sa ovom korporacijom, može li to ovo ministarstvo raditi, može li to raditi BHRT ili na koji način misli taj problem riješiti?

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Evo pošto se javio, a nema više zastupnika, riječ ima uvaženi ministar Rudo Vidović.

RUDO VIDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Poštovane dame i gospodo zastupnici, uvažavajući dakle evo višesatni rad i ovo kasnije vrijeme, ja ću uvažiti promišljanje predsjedatelja ove komisije da danas ne vodimo predugačke rasprave, ali dopustit ćete mi ipak da kažem par riječi i odgovorim na postavljena pitanja. S obzirom da se radi o procesu važnom za BiH u kome Ministarstvo komunikacija i prometa i

Vijeće ministara ima svoju ulogu, ali evo dobro je što se ova rasprava odvija i u Parlamentu, s ciljem da postanemo efikasniji u odnosu na vrijeme koje je prije nas bilo.

Dakle, evo ova komisija je, rekao bih, učinkovito na svoje dvije sjednice razmatrala ovo pitanje i predstavnici Ministarstva su sudjelovali u raspravama i drago mi je što se ... zapravo sa zadnjeg našeg sastanka Komisija opredijelila za dopunu i korekciju ovog svog prijedloga zaključka, s obzirom da za to ima i potrebe, o tome je govorio uvaženi zastupnik Dokić, a ja ću samo par riječi u tom smislu, dakle dopuniti.

Zapravo, od onog trenutka kad se evo Ministarstvo komunikacija i prometa sa entitetskim ministarstvima odlučilo da se uredi politika emitiranja računajući na zakone, Zakon o Javnom RTV servisu i Zakon o Javnom RTV sustavu BiH, tad je planirano formiranje Korporacije koja je imala za funkciju upravljanje prenosnim sustavom, ja mislim, onom odašiljačkom mrežom kao i obvezu uvođenja novih tehnologija, a o problemima nezaživljavanja Korporacije ne bih danas govorio, poznat je svima. Ali, od tog dakle trenutka kad je definirana strategija prelaska na digitalnu televiziju pa do danas vodilo se niz aktivnosti i evo pri kraju smo da zapravo najvažniji dio, kad postoje akumulirana sredstva za 2008. godinu odlukama, dakle prema Vijeću ministara stavimo u operativni dio, dakle da mogu biti pokrenuti postupci raspisivanja tendera i naravno realizacije, rekao bih, inicijalnih sredstava za početak digitalizacije u BiH, digitalizacije televizije. Ali još uvijek nemamo potpuno definiranog nositelja aktivnosti i ja sam predložio u odluci prema Vijeću ministara jedan model koji bi u ovom trenutku mogao, po meni, naravno Vijeće ministara će kazati svoje, dakle radi se o mješovitom povjerenstvu sastavljenom od Ministarstva komunikacija i prometa, Ministarstva financija i javnih RTV emitera koje bi bilo dužno podnositi izvješće Vijeću ministara u smislu praćenja zajedno sa ekspertnom skupinom ... realizacije akumuliranih sredstava koja su u ovom trenutku oporeziva i poznata za 2008. godinu, a za 2009. godinu nemamo još dakle iznos, možemo pretpostaviti da je to isto blizu nekih 7 miliona KM, zašto mi smatramo da bi u prvoj fazi blagodati digitalne televizije realizacijom u prvoj fazi većih gradova moglo preko milion i nešto stanovnika gledati i, naravno, paralelno raditi drugu fazu koja podrazumijeva digitaliziranje prenosnih sustava i odašiljača.

Slažem se sa razmišljanjem da u zadnjoj fazi ima smisla i potrebe i to je obveza strategije: osigurati dakle dovoljan poticaj za redovne platiše RTV takse u smislu kupnje set top boksova i da to može biti dakle u narednim fazama u narednoj odluci.

Međutim, rekao sam, dakle problem nositelja aktivnosti ispred javnih RTV servisa. S obzirom da nije zaživjela Korporacija koja je zadužena Zakonom o Javnom RTV sustavu, treba taj dio posla uraditi, možda, dakle ne sugeriram zaključak. Da li je to danas ili možda na narednoj sjednici, možda bi imalo smisla zajedno sa ovim povjerenstvom zadužiti dok ne zaživi Korporacija da tu funkciju ali isključivo za proces digitalizacije privremeno obavlja BHRT, s obzirom da je Javni RTV servis odgovoran za nacionanu BH mrežu i zapravo vlasnik je sadašnjeg analognog mikrovalnog sustava koji pokriva veći dio teritorije BiH, a dakle, za razliku od entitetskih koji prije svega u ovom trenutku imaju ulogu pokrivanja prostora entiteta RTRS i RTV Federacije BiH, dakle prostor Federacije, a namjera je da se digitalizira kompletan sustav na prostoru BiH.

Koliko je potrebno sredstava? Dakle ovo je sad odgovor na pitanje uvaženog zastupnika gospodina Nanića. Mi nemamo još dakle detaljan financijski plan, ali procjene su dakle ljudi iz Ministarstva zajedno sa predstavnicima DTT Foruma koji aktivno radi i iz nekih razgovara sa predstavnicima BHRT da bi za digitalizaciju ukupnog sustava, računajući i na kupnju set top boksova, u završnoj fazi trebalo negdje oko 60 miliona KM, računajući da dio sredstava poticajnih od RAK-a mogu biti poticajna, a u konačnici naravno će trebati zatražiti pomoć od IPA fondova ili eventualno povoljnih kredita. I u tom smislu je i namjera moja bila da na sastancima sa predstavnicima javnih emitera, dakle u ovom trenutku i s njima u razgovorima, dakle dođemo do saznanja koliko su javni emiteri spremni svojim sredstvima ili mogućim drugim varijantama digitalizirati svoju produkcijsku opremu. Dakle, mislim na kamere, montaže, mastere itd., i to treba digitalizirati. I očekivati je da ćemo i od njih dobiti prijedlog za DTT Forum, s obzirom da zajedno sa ekspertnom grupom i DTT Forumom imaju svoje predstavnike i tad bi imali konačni iznos. U ovom trenutku možemo govoriti da je to oko 60 miliona maraka.

I drugo pitanje: Ko će biti nositelj aktivnosti? Dakle, u ovom trenutku je isključivo obveza Korporacije, dakle Javnog RTV servisa koje nema, ali evo možda u ovom vremenu prelaznom, odnosno, privremeno rješenje je mješovito povjerenstvo sa mogućim, rekao bih, ... privremenim zaduženjem, dakle BHRT. Na taj način bi po mišljenju ovog ministarstva se mogao definirati nositelj aktivnosti, dok evo ovo sve skupa ne bude po zakonu završeno.

Evo, hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom ministru Rudi Vidoviću.
Replika, uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja sam s pažnjom pogledala papire koji su nam dostavljeni ovdje i koji su pristizali tokom sjednice i ne mogu se oteti jednom utisku koji, iako ovo predstavlja materiju koja je visoko ekspertna, ali ne mogu se oteti jednom utisku visokog stepena subjektivnosti u radu i papirima koji su pred nama.

Dozvolite da vam skrenem pažnju. Predsjedavajući Komisije, gospodin Branko Dokić, na sastanku ove komisije kojom rukovodi, od Vijeća ministara, odnosno resornog ministarstva traži informaciju o dosadašnjim aktivnostima na digitalizaciji. Resorno ministarstvo dostavlja ovu informaciju, u prilogu je stav Upravnog odbora i u prilogu je stav ekspertne grupe za praćenje realizacije Projekta digitalizacije koja bi trebala biti objektivna, nezavisna, čiji je koordinator doktor Branko Dokić. Uz sve ovo, na Prijedlog zaključaka koje je dostavio u parlamentarnu proceduru gospodin Nanić koristi poslaničku mogućnost i u parlamentarnu proceduru nam dostavlja još dopunu Prijedloga zaključaka.

Dakle, ja vas lijepo molim, dajte da nađemo iz ovog izlaz. Previše je ovdje, uz puno uvažavanje bilo kog od nas ovdje, previše je ovdje slučajnosti. Predsjednik Komisije, bivši ministar resornog ministarstva, koordinator ekspertne grupe i poslanik Branko Dokić, ja vas lijepo molim stvarno da nađemo iz ovog izlaz.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Mnogo pominjani uvaženi Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Pa ja sam prvo mislio da se javim kroz repliku, pa sam onda odustao jer u suštini prethodno što sam htio da kažem ne bi bila replika, javio sam se za diskusiju, ali sada je prevashodno ovo replika kolegici Azri.

Kao prvo, zahtjev za podnošenje izvještaja je inicijalno od Upravnog odbora RTVBiH upućen, između ostalog, i našoj komisiji, odnosno upućen Kolegijumu a od Kolegijuma proslijeđen našoj komisiji. Tragom tog zahtjeva mi smo uputili Informaciju Ministarstvu, zamolili Ministarstvo da podnese jedan izvještaj koji smo raspravljali. Uz taj izvještaj koji smo dobili od Ministarstva, koji imate pred sobom, ja bih vas molio da vrlo pažljivo slušate, vrlo pažljivo, jer mi je zaista dosta raznoraznih improvizacija i podmetanja za one stvari za šta bih u nekim drugim okolnostima trebao neko da kaže hvala.

Dakle, tragom toga mi smo zatražili informacije i, kao što vidite, dobili i od Ministarstva i dobili jednu punu informaciju šta je radio Upravni odbor jer smo i od njih tražili. Pošto sam u ovoj komisiji, a zašto sam predsjednik – to pitajte članove ove komisije da li je logično ili nije i to procijenite, ne samo zato što sam bio ministar, a pogotovo kad je ovo pitanje na dnevnom redu. Evo ova tačka dnevnog reda, da budem toliko neskroman, nešto znam od ovoga i iz svoje profesije, i to ne od juče da znam nego od prije 39 godina, koliko ima otkako sam završio fakultet i polagao ove predmete, između ostalog.

Pošto je bilo riječi i o radu ekspertnog tima, onda bila je prva varijanta članova ove komisije da se zatraži informacija ekspertnog tima. Ja sam rekao u ime ekspertnog tima. Ja sam potpisao jednu informaciju koja se zove i uputio je predsjedavajućem Savjeta ministara i dostavio ministru, po dogovoru ekspertnog tima, a ta informacija se zove *Informacija o provođenju zaključaka i odluka Savjeta ministara BiH iz oblasti digitalizacije*.

Ja bih molio pokretače ovog sada pitanja da se osvrnu konkretno na ovu informaciju. I ja sam spreman do sutra odgovarati na svaku tačku. Ako ovdje ima zamjerki i primjedbi na ekspertni tim i na njenog koordinatora, najmanji je problem promijeniti člana ekspertnog tima u ime Parlamenta. Nećete čekati da me mijenjate, ja sam otvoreno rekao na sastanku pred ministrom i pred svim članovima ove komisije, od kojih sam dobio zdušnu i jednoglasnu podršku - ukoliko se poslije ove sjednice Parlamenta na kojoj se raspravlja ova tačka ne pokrene

s mrtve tačke, ja izlazim iz ekspertnog tima a vjerovatno podnosim i ostavku i na članstvo u ovoj komisiji.

Ja ne znam šta vi hoćete. Imate jednu situaciju gdje evo niko po pitanju digitalizacije ni iz Federacije BiH ni iz RS ne osporava niti nadležnost, niti potrebu zajedničke akcije, i onda dođe postavljanje jednog ovakvog pitanja od uvažene kolegice i predsjednice jednog kluba koje moram da priznam da me je profesionalno uvrijedilo. Svako ima pravo na svoju sujetu, dozvolite da i ja imam pravo na svoju sujetu.

Moja je sugestija bila sa početka diskusije da idemo u pravcu onog što je pozitivno da deblokiramo cijelu stvar koja je mogla ići brže, da kažem, da smo konačno, čini mi se, na istoj talasnoj dužini i ova komisija koja je, još jednom da kažem, jednoglasna po ovom pitanju i Ministarstvo, ili da budem precizan, koristan razgovor je bio sa ministrom jer je i ministar vidio kud su stvari neke išle i ja mislim da smo postigli potpuni konsenzus. Sada najednom niz nekih slučajnosti, nekih uticaja i pojave nekih imena. E zaista, nekad sam i u šali reagovao na neke replike, a zaista sada kažem, ako je i od uvažene osobe, zaista je dara prevršila mjeru.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvažena zastupnica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, gospodine Dokiću, ni jednom rečenicom, riječju ni primisli nisam osporavala Vaša znanja u ovoj oblasti. Ja sam samo rekla da imamo pred sobom papire koji, da bismo zaista išli u pravcu korak naprijed, nemojte da dovedemo bilo šta u postupku cijelom ovom ovo u pitanje.

Vi maloprije kažete da je Upravni odbor inicirao posredstvom ove komisije jednu ovakvu aktivnost, odnosno informaciju, da bi Komisija tražila od Upravnog odbora mišljenje koje ste nam dostavili. Dakle, malo kontradiktorna objašnjenja i od Vas. Drugo, Vi ste predsjednik ove komisije, Vi ste koordinator ekspertne grupe, da je ovo divno i krasno ja se uopšte u sadržinu ne razumijem, previše je ovdje jednog imena, makar bio i uvaženi gospodin Branko Dokić.

Ja stoga ću predložiti da bez obzira na hitnost cijelog ovog postupka da sve ove papire koje smo dobili i prijedloge zaključaka i ovaj prijedlog zaključka od gospodina Dokića i mišljenje ove komisije sa potpisom gospodina Dokića i informaciju ekspertne grupe koordinatora gospodina Dokića dostavimo resornom ministarstvu i da nam za narednu sjednicu naprave informaciju koja će biti podlogom, predmetom za usvajanje bilo kakvih zaključaka.

Ovo govorim u najboljoj namjeri. Bilo koje ime da je ovdje, ovdje je previše slučajnosti, da se ne bi moglo pripisati subjektivnosti.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi zastupnik Selim Bešliagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja moram da se izvinem gospođi Azri, ali stvarno me čudi da nešto što je podržano od svih članova ove komisije, što je podržano od ovog ministarstva, da se stavlja zato što je Branko Dokić. On je član ove komisije, on je predsjednik Komisije za saobraćaj i komunikacije. Evo ja sad mogu da kažem da ćemo jedno smanjiti. Branko, dozvoli da ja budem podnosilac ovog amandmana koji si ti sada dao i da smanjimo.

Ja bih vas zamolio, o digitalizaciji se radi kao nečemu što je, ja bih rekao, nužna potreba i gdje kasnimo već četiri godine. I zbog toga nemojte slati Ministarstvu, jer se Ministarstvo i složilo i s njegovim izlaganjima, Dajte evo ako treba da se smanji broj, ali ne mogu ja Branka sada smijeniti sa mjesta predsjednika ove komisije i predsjednika stručne komisije. Evo, ja ću ga smijeniti u ovom smislu, ako se slažeš kao amandman, nije Branko Dokić, gore ćemo napisati Selim Bešliagić da smanjimo to pitanje. Evo da preuzmem dio odgovornosti jer se radi o stvarima gdje mi se čini da smo stvarno postigli nešto što se zove pokretanje ovog pitanja sa mrtve tačke koje je već trebalo da se riješi u velikom, ja bih rekao, koraku.

Nemam ništa protiv toga da u sljedećim stvarima gledamo kad se negdje neko bira pa da možda bolje rasporedimo neke stvari, ali evo. Ja mislim da je ovo stvarno stvar koja je po stručnom dijelu, po konsezusu postignuta i ja bih vas zamolio da evo u tom dijelu ja prihvatim ovaj dio da budem predlagač amandmana koje je gospodin Branko rekao. Ili Nanić, može i Nanić da bude, jer mislim da se to odnosi na isto.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, prije nego što dam replike Huseinu Naniću i Mirku Okoliću, mi smo imali repliku između dva člana Parlamenta, oni su rekli jedno. Drugo, ja sad ne znam, evo odosmo dalje. Dakle imali smo dijalog između dvoje ljudi, ali evo ako osjećate potrebu, gospodine Naniću i Okoliću, izvolite.

Izvolite, Husein Nanić.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Ja želim zaista da evo iskažem svoje iznenađenje ovakvom vrstom diskusije od gospođe Azre iz razloga što smo mi zaista, ovo što je rekao gospodin Bešliagić, postigli maksimalan konsenzus na ovoj komisiji nakon dugo i više sjednica i dugo sati rada po ovom pitanju i, na kraju, prisustva ministra, vraćanja nazad, dok nismo obezbijedili prisustvo ministra na samoj

sjednici ove komisije i postigli smo maksimalno konsenzus svih članova ove komisije kod ovog zaključka. I uz ovu dopunu, evo ja predlažem kolegi Dokiću možda da povuče svoj zaključak da ide moj jer isto tretira. Mislim da mi ovdje imamo vremena da otvorimo priču o tom zašto to kasni, zašto su procedure tako spore od Ministarstva, zašto to stoji u Vijeću ministara, onda bi otišli daleko i mislim da nemamo vremena za to. Možda je potrebno i o tome pričati, međutim mislim da nemamo vremena više gubiti na ovom procesu, da trebamo otvoriti mogućnosti. I ovdje svi oni koji su bili do sada uključeni u ove aktivnosti su postigli maksimalnu saglasnost kod ovog i mislim da trebamo dati sljedeći korak u procesu ovom da ova stvar bude završena.

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite, gospodine Okoliću, replika.

MIRKO OKOLIĆ:

Veoma ću kratko, zato što sam sad u nedoumici, pa je replika gospođi Azri sa jednim više pitanjem nego replika. Ja sam mislio da je ovo sve uredu, čuo sam od kolega članova ove komisije koji su rekli da su, ovo što je gospodin Nanić rekao, da ne ponavljam, dosta mukotrpnog rada itd. Čuo sam znači i od predstavnika svih klubova itd.

Sad me je iznenadilo ovo što gospođa Azra kaže da tu nešto ne štima jer je previše jednog imena i možda se iza toga nešto krije, možda ću i ja biti u zabludi ako ovo podržim. Ako nešto zna više o ovome, bilo bi korektno i dobro da nam to prenese i da možemo zauzeti nekakav drugačiji stav. Ja ništa drugo ne znam niti vidim osim onoga što sam pročitao ovdje i što sam čuo od uvaženih kolega članova ove komisije i predsjedavajućeg ove komisije, a volio bih i ja nešto da znam pa da možda promijenim svoje mišljenje ukoliko je potrebno.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Ja sam maločas rekao, evo već imamo jedno iznenađenje, pa jedno pitanje, maločas sam rekao da smo imali razmjenu mišljenja između dva poslanika, ali evo očigledno želite svi da učestvujete.

Izvolite, gospodine Dokiću.

BRANKO DOKIĆ:

Kolega predsjedavajući, ja odustajem od svog amandmana i dajem ga kolegi Bešlagiću. To je u suštini isto ovo što je kolega Nanić rekao, samo je preciznije da se kaže da se odnosi na tri predajnika, Mostar, Sarajevo i Banja Luka, zbog velike populacije koju obuhvata i zbog toga što prva faza realizacije digitalnog prenosnog sistema upravo pokriva povezivanje ova tri mjesta.

Eto, ja se izvinjavam što nešto znam iz ovoga.

BERIZ BELKIĆ:

Sve je uredu. Imate vremena se dogovoriti kakav ćete prijedlog zaključka napraviti. Idemo mi dalje.

Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Ma evo kratko, gospodine predsjedatelju.

Koliko sam ja razumio ovo šta se dešava sad ovdje između važnih aktera, znači Ministarstva, Komisije, Doma, ljudi od struke, jeste činjenica da mi kasnimo u ovom procesu digitalizacije, ako sam dobro razumio. I da ovdje sad imamo prijedloge ovog povjerenstva kako da se to ubrza. I da imamo mišljenje kompetentnog ministra kako ovo ministarstvo vidi kako je to moguće. I ne vidim da treba vraćati to, dalje negdje vraćati, nego mislim da danas trebamo usvojiti zaključke, ako ih treba dopuniti, a koliko se ja razumijem ne bi se to trebalo odnositi ta implementacija tih sredstava samo na prijenosni sistem nego i na odašiljače. I drugo, da vidimo ko je nositelj tih poslova? Imamo problem objektivno sa tim zbog nepostojanja Korporacije.

Mislim da su ovi prijedlozi koji su dati u jednoj mješovitoj komisiji, povjerenstvu, sasvim razumni i koordinacija i ovdje i izvješća. I mislim da danas ne odgađamo nego da uz ove dopune ovog izvješća prihvatimo ovo izvješće, a kako će ko unutar tog procesa određivati, to je dio odgovornosti subjektivne svakog, da li kao ekspert, da li kao zastupnik, da li kao predsjednik komisije, da li kao ministar. I da ne ulazimo u tu vrstu rasprave, mislim da ne možemo više odlagati odluke po ovom pitanju, trpimo financijski, trpimo što se tiče čitave situacije vezano za javne i RTV servise i sustave i mislim da danas možemo ovo uz ove dopune i amandmane prihvatiti uz ovaj prijedlog koji je uputio ministar – ko bi bio nositelj projekta, odnosno odgovoran za koordinaciju u tom procesu.

BERIZ BELKIĆ:

Sve što predložite po proceduri kao zaključak, o tome ćemo se izjasniti. Prema tome, svi, čak i razmišljanja da se odgodi, ako bude prijedloga zaključka izjasnit ćemo se. Dakle, sve će biti tretirano glasanjem, jel.

Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Ne trebate me podsjećati na to, gospodine predsjedatelju.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se izvinjavam.

MARTIN RAGUŽ:

Bio sam i sam predsjedatelj, a i sam predlažem zaključke o kojima tražim glasovanje.

BERIZ BELKIĆ:

Pa dobro, kad dostavite zaključke glasat ćemo, naravno.
Idemo dalje. Ima li prijavljenih još o ovoj tački dnevnog reda? Nema.
Zaključujem raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Prelazimo na sljedeću tačku, dakle radi se o tački 31.

Ad. 31. Razmatranje Zaključka Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku sa 18. sjednice, održane 5. 2. 2009. godine, koji glasi: 'Traži se od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da pokrene inicijativu prema Kancelariji visokog predstavnika za preispitivanje svih odluka Visokog predstavnika kojima su smijenjene određene osobe ili da Visoki predstavnik donese odluku kojom će tu ovlast prenijeti na Instituciju ombudsmena BiH ili neku drugu instituciju'

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, Zajednička komisija je usvojila navedeni zaključak. Ovo je pitanje razmatrano na sjednici Zajedničkog kolegijuma. Kako nije postignut konsenzus, odlučeno je da se domovi pojedinačno izjasne o prijedlogu Zajedničkog kolegijuma oba doma Parlamentarne skupštine BiH da se Kolegijum obrati Visokom predstavniku BiH radi davanja mišljenja o ovom zaključku Zajedničke komisije. Nakon dobijanja odgovora od Visokog predstavnika domovi će se izjasniti o Zaključku Zajedničke komisije. Na 55. sjednici Doma, održanoj 10. juna 2009. godine, Dom je prihvatio prijedlog Zajedničkog kolegijuma oba doma. 7. 8. 2009. godine dobili smo odgovor od OHR-a. Također je i Dom naroda na 43. sjednici usvojio ovaj zaključak.

Otvaram raspravu o ovom zaključku.
Nema prijavljenih. Zatvaram raspravu.

Prelazimo na tačku 32.

Ad. 32. Tražim od Zajedničkog kolegija oba doma da odmah objasne zašto su zabranili održavanje svečane sjednice povodom Dana nezavisnosti BiH Foruma parlamentaraca u Velikoj sali PSBiH, na mjestu gdje je donijeta odluka o održavanju referenduma za suverenost i nezavisnost BiH. Posebno naglašavam da toga dana ti isti poslanici, vaše bivše kolege, nisu donijeli tu odluku, mi sada ne bismo ovdje sjedili, a većina ne bi ni primala lijepe sume novca za svoj rad ili nerad

BERIZ BELKIĆ:

Ova tačka je na prijedlog Ekrema Ajanovića uvrštena na dnevni red. Nažalost, mi nismo uspjeli obezbijediti pisanu informaciju usaglašenu na oba kolegija i, nažalost, sumnjam da možemo danas voditi kvalitetnu raspravu o ovome. Dakle, jednostavno kao i u ranijim slučajevima nemamo još uvijek potpune informacije.

Izvolite, otvaram raspravu.
Gospodine Okolić, izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Gospodine predsjedavajući, hvala za datu riječ.
Ja moram pročitati ovu tačku kako se zove.

Sad je pročitana.

MIRKO OKOLIĆ:

Ne, pa moram i ja pročitati. Ja moram pročitati zbog diskusije. Kaže: 'Tražim od Zajedničkog kolegijuma oba doma da objasne odmah zašto su zabranili održavanje svečane sjednice povodom Dana nezavisnosti BiH Forumu parlamentaraca u Velikoj sali Skupštine na mjestu gdje je donijeta odluka o održavanju referenduma za suverenost i nezavisnost BiH.'

BERIZ BELKIĆ:

Molim vas malo pažnje da privedemo ovo kraju, molim vas.

MIRKO OKOLIĆ:

Posebno naglašavam 'da taj dan ti isti poslanici, vaše bivše kolege, nisu donijeli tu odluku, mi sad ne bi sjedili ovdje, a većina ne bi primala lijepe sume novca za svoj rad ili nerad.'

BERIZ BELKIĆ:

Gospodine Okoliću, ovaj dom je takav prijedlog dnevnog reda usvojio.

MIRKO OKOLIĆ:

Ja vas ništa ne kritikujem, takav je Dom. Međutim, ja sad predlažem.

BERIZ BELKIĆ:

Hoćete li još jednom da pročitate, izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Ne treba. Ja sad predlažem, da ne bi sad o ovome raspravljali, ne sad nego ni sljedeći puta kako je predloženo da nemamo sad osnova da raspravljamo nego na nekoj drugoj sjednici. Nema potrebe da mi uopšte o ovome, mi možemo zaključiti da nema potrebe da ovo danas raspravljamo niti bilo kad zato što gospodin predlagač ove tačke gospodin Ajanović, jel tako Vi ste, nije tražio da Kolegij da informaciju ovom parlamentu nego je tražio da se da njemu informacija i da odmah objasni.

Ja predlažem da Vi negdje sjednete, popijete kafu sa gospodinom Ajanovićem, ako hoćete, objasnite čovjeku zašto je i ko zabranio itd. Nema potrebe da nas ovdje ono što mi nismo tražili neko opterećuje, a ne vidi se u tački dnevnog reda da smo mi za to glasali i da i mi moramo dobiti tu informaciju. Da skratimo vrijeme, mislim da ne trebamo raspravljati o tome ni danas ni sutra a naravno nemamo nikakav ni pisani materijal.

Eto, hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Vi ste ga već oduzeli, a Vi ostavite nama na koji način ćemo raditi. Mi radimo po Poslovniku.

Gospodine Ajanoviću, ja rekoh da nemamo materijala, ali evo izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Ja ću biti vrlo kratak.

Prvo, da kažem ovom mom prethodniku. U ovoj skupštinskoj sali se glasalo za ovu tačku, prema tome, to ja jesam tražio ali i Vi ste glasali da ona bude. Prema tome, pošto Kolegij nije se udostojio da se sastane i da da odgovor, ja zato neću mnogo da diskutujem o rezultatima Kolegija, nego predlažem jedan zaključak povodom ove tačke: 'Osuđuje se onemogućavanje održavanja svečane sjednice povodom Dana nezavisnosti BiH Forumu parlamentaraca Republike BiH u Velikoj sali Parlamentarne skupštine BiH.' Znači, da se izjasnimo o ovom zaključku, ne treba više.

BERIZ BELKIĆ:

Replika, Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Može, mislio sam na diskusiju, ali dobro.

Znači, ja ne sporim ...

BERIZ BELKIĆ:

Oprostite, jeste li htjeli diskusiju ili repliku?

MIRKO OKOLIĆ:

Jesam li na redu za diskusiju?
Diskusija, ako sam na redu.

BERIZ BELKIĆ:

Izvolite što želite.

MIRKO OKOLIĆ:

Mislim, nije replika upućena prema gospodinu Ajanoviću samo u tom smislu, nego sam nešto drugo.

Znači, ne sporim da sam i ja podržao tačku zato što moja identična tačka u prijedlogu sa nekim malim nijansama nije prihvaćena, ja sam htio da bude prihvaćena ova tačka, i to nije sporno. Međutim, ja imam pravo na diskusiju o ovome i predlažem ovaj zaključak - da danas donesemo zaključak koji ću sada ja u pismenoj formi dati da ovaj dom ne vodi dalje diskusiju nego da gospodinu Ajanoviću vi iz Kolegija ukoliko nađete za shodno objasnite, jer je tako on tražio. Znači, ja sam već otvorio raspravu i to predložio s ovim zaključkom.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ:

Obojica pripremite pismene zaključke, izjasnit ćemo se.
Dakle nemamo više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Idemo na tačku 33.

Ad. 33. Imenovanje tri člana iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju oba doma za usaglašavanje teksta Zakona o duhanu Bosne i Hercegovine

BERIZ BELKIĆ:

Zakon o duhanu BiH je usvojen u različitom tekstu u domovima Parlamentarne skupštine pa je potrebno izvršiti usaglašavanje identičnog teksta. Mi danas imenujemo naša tri člana. Prijedlog je: Velimir Jukić, Slavko Jovičić i Mehmed Suljkanović.

Ima li drugih prijedloga? Nema.
Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 34.

Ad. 34. Zahtjev Istražne komisije Predstavničkog doma za provjeru navoda o raspodjeli CEMT dozvola za produženje roka za dostavu izvještaja do 31. 3. 2010. godine

BERIZ BELKIĆ:

Zahtjev smo dobili još 24. 2. Praktično, rok se približava kraju.

Otvaram raspravu o Zahtjevu.
Imam prijavljenog gospodina Novakovića.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Ja predlažem da rok ovoj komisiji damo dokle god ona hoće, znači do kraja mandata, pa ako neki uđu u sljedeći mandat da opet nastave, a da dopunimo sa onim poslije koji će doći, pošto je ovo toliko važna stvar da ja zaista ne vidim da ova komisija to može završiti do 31. 3.

Ja ne mogu da vjerujem da smo mi već nekoliko puta produžavali rokove ovoj komisiji, a da pri tome institucije koje su nadležne da se ovim bave ozbiljno, ovim pitanjem, procesuirali ovo pitanje, ljude odgovorne za ovo pitanje, hajde da ne kažem, pritvarali i pritvorili itd., i sad se naša komisija, zamislite, bavi se tim pitanjem. U međuvremenu se sjeti Dom naroda da su se i oni mogli malo baviti sa tim pitanjem, odnosno dvoje kolega iz iste stranke se utrkuju ko će biti nosilac aktivnosti na razotkrivanju kriminala oko izdavanja CEMT dozvola.

Ja predlažem evo da ovaj rok sa 31. 3. bude neograničen.

BERIZ BELKIĆ:

Dostavite prijedlog zaključka. Idemo dalje.
Remzija Kadrić.

REMZIJA KADRIĆ:

Samo, dakle o ovome, u sklopu ovoga što je Novaković rekao, da i ja kažem. Vidite, u jednom ovom izvještaju, u ovom zahtjevu stoji između ostalog: 'Prva zajednička sjednica Istražne komisije Doma naroda i Istražne komisije Predstavničkog doma održana je 18. 2. kada je zaključeno da će komisije raditi zajedno, a da će se prilikom donošenja odluka istražnih komisija izjašnjavati odvojeno.

BERIZ BELKIĆ:

Dobro. Remzija, dostavi zaključak.

Idemo dalje. Ima li prijavljenih?
Zaključujem ovu tačku dnevnog reda.

Idemo na tačku 35.

Ad. 35. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) **Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kuvajtskog fonda za arapski ekonomski razvoj – Projekt Autoputa Kakanj – Donja Gračanica,**
- b) **Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Savjeta ministara BiH i Vlade Arapske Republike Egipat,**
- c) **Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Savjeta ministara BiH i Vlade Sirijske Arapske Republike,**
- d) **Sporazuma između Savjeta ministara BiH i Vlade Republike Moldavije o uzajamnom ukidanju viznog režima za nosioce diplomatskih i službenih pasoša.**

BERIZ BELKIĆ:

Mišljenje Komisije za spoljne poslove ste dobili.

Otvaram raspravu.

Nema prijavljenih za raspravu.

Zaključujem i ovu posljednju 35. tačku dnevnog reda ove sjednice.

E sad da vidimo kada ćemo glasati.

Ja dajem pauzu 15 minuta da se skupimo, ako ništa da se skupimo. Znači, glasat ćemo u 19,45 časova.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da zauzmete svoja mjesta i da pokušamo da se skoncentrišemo na glasanje. Imamo puno tačaka dnevnog reda, puno glasanja i puno zaključaka.

Glasamo o tački **1. Usvajanje Zapisnika sa 72. sjednice Predstavničkog doma.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 34, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zapisnik.

Prelazimo na tačku **4. Predlog Zakona o protivminskom djelovanju u BiH, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01, 02-02-8-54/09 od 3. 6. 2009. godine.**

Glasamo o amandmanima poslanice **Lejle Klokić**. Glasanje o Amandmanu I. Ja bih se usudio reći II i III, ako se slažete. Ima li neko protiv takvog načina glasanja? Nema.

Molim vas, pripremite se za glasanje o **Amandmanu I, II i III.**

Možete glasati, sad!

„Za“ je glasalo 28, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ četiri.

Konstatujem da smo usvojili sva tri amandmana.

Sada glasamo o **Predlogu zakona u drugom čitanju, zajedno sa usvojenim amandmanima.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 31, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ tri.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **5. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na cestama u BiH, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-3-8/10 od 19. 1. 2010. godine (drugo čitanje).** Zakon je u drugom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 32, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u drugom čitanju.

Tačka **6. Predlog zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-3-2/10 od 8. 1. 2010. godine.** Glasamo o Predlogu zakona u drugom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 32, „protiv“ nije bilo, „uzdržan“ jedan.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na glasanje o tački **7. Predlog zakona o izmjenama Zakona o klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-7-121/09 od 23. 12. 2009. godine.** Glasamo o Predlogu zakona u drugom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 31, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **8. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-1/10 od 6. 1. 2010. godine (drugo čitanje).** Glasamo o Predlogu zakona u drugom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ je 22, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ 12.
 Nedovoljna entitetska većina. Parlament će biti naknadno upoznat sa usaglašavanjem u Kolegijumu.

Prelazimo na tačku **9. Predlog zakona o dopuni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, predlagač: poslanik Denis Bećirović, zakon broj: 01-02-5-100/09 od 30. 10. 2009. godine (drugo čitanje)**. Zakon je u drugom čitanju.

Glasamo o **amandmanima poslanika Momčila Novakovića**.
 Glasanje o **Amandmanu I**. Ima li potrebe da čitam Amandman? Zahvaljujem.
 Molim vas, pripremite se za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ je 11, „protiv“ 20, „uzdržanih“ tri.
 Nedovoljna podrška Amandmanu I.

Glasamo o Amandmanu II.
 Molim vas, pripremite se za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ je 11, „protiv“ 19, „uzdržanih“ tri.
 Ni ovaj amandman nije dobio podršku.

Glasamo o Predlogu zakona u drugom čitanju.
 Molim vas, pripremite se za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ je 23, „protiv“ devet, „uzdržanih“ dva.
 Nedovoljna podrška iz RS. Kolegij se nije usaglasio.

Idemo u drugi krug glasanja.
 Molim vas, pripremite se za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ je 23, „protiv“ 10, „uzdržanih“ nije bilo.
 Konstatujem da ovaj zakon nije dobio potrebnu većinu.

Prelazimo na glasanje o **Zaključku poslanika Huseina Nanića** koji je u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda predložio 'da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zaduži Vijeće ministara BiH i u parlamentarnu proceduru uputi *Zakon o lustraciji BiH*'.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete da glasate. Poslovnička intervencija.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ovaj zaključak nema blage veze s ovim zakonom. I to je praksa koju bi trebali ...

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, već smo prešli u poziciju glasanja, radilo se o Krivičnom zakonu. U Krivičnom zakonu može da se raspravlja i o lustraciji.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa znači mogli smo o poljoprivrednom razvoju amandman ili zaključak o atomskoj fizici.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete da glasate, sad!
„Za“ je 27, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ pet.
Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na tačku **10. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, predlagač: poslanik Sefer Halilović, zakon broj: 01-02-8-22/10 od 16. 2. 2010. godine, s Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednosti BiH**

Glasamo o **Mišljenju Zajedničke komisije**. Ono je negativno. Molim vas da imate to u vidu. Ako izglasamo Mišljenje ove komisije, zakon pada; ako ne izglasamo, zakon se vraća u komisijisku fazu ponovo za pravljenje drugog mišljenja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 16, „protiv“ 18, „uzdržanih“ nije bilo.
Konstatujem da nema opštu većinu ovaj izvještaj i da on nije prihvaćen i da je ovaj zakon vraćen u komisijisku fazu.

Sada glasamo o **usaglašenom Zaključku poslanika Momčila Novakovića, Zlatka Lagumdžije i Nike Lozančića koji glasi: 'Zadužuje se Savjet ministara BiH da u roku od sedam dana Predstavničkom domu dostavi Predlog izmjena i dopuna Zakona o službi u Oružanim snagama BiH i predlog drugih mjera kojima će se trajno riješiti status sadašnjih vojnika Armije BiH, HVO i Vojske RS Oružanih snaga BiH, koji zbog godina starosti ne mogu ostati u Oružanim snagama BiH već od 1. 1. 2010. godine'**.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!
 „Za“ je 34, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.
 Konstatujem da smo usvojili ovaj usaglašeni zaključak.

I naknadno smo dobili Zaključak Kluba poslanika SDA. Jeste li dobili te zaključke? Ima li potrebe da ih pročitam?

'Zadužuje se ministar odbrane BiH da u okviru postojećeg Zakona o službi u Oružanim snagama BiH svim vojnicima koji su službu otpočeli u periodu '92. – '95. godina produži profesionalnu službu u Oružanim snagama BiH do 40-te godine života. Zadužuje se Savjet ministara BiH da izradi Akcioni plan zbrinjavanja vojnika kojima je istekao Ugovor o profesionalnom angažmanu u Oružanim snagama BiH i predložimo da ovaj akcioni plan obavezno predvidi osiguranje budžetskih sredstava kojima bi se stimulisali novi poslodavci ovih lica plaćanjem poreza i doprinosa na platu u periodu od dvije godine od dana zaposlenja.'

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pa, bilo bi dobro da ovaj zaključak ide Komisiji, ako se Dom slaže sa time, pa da Komisija razmotri taj zaključak.

Poslovnička intervencija, uvaženi poslanik Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC:

Prema članu Poslovnika koji regulira situacije kad se odbije, odnosno kad se prihvati negativno mišljenje komisije (u ovom slučaju dakle odbijeno je Mišljenje Komisije), Dom utvrđuje nove smjernice i rok u kome će komisija dati novo mišljenje. Predlažemo da za novo mišljenje ove komisije ovo budu smjernice, jedne od smjernica, imajući u vidu cjelokupnu raspravu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da li se slaže Dom sa tim?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Slaže.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hoćete li da glasamo oko toga?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Hajde ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro. Znači glasamo o **Predlogu zaključka SDA** koji se upućuje našoj komisiji da budu smjernice za izradu novog mišljenja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 24, „protiv“ dva, „uzdržanih“ četiri.

Konstatujem da smo usvojili Predlog zaključka koji se upućuje Zajedničkoj komisiji radi novih smjernica.

Prelazimo na tačku **11. Predlog zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-3-18/10 od 3. 2. 2010. godine (prvo čitanje)**

Molim vas, pripremite se za glasanje. Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 31, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

Tačka **12. Predlog zakona o zaštiti topografije integrisanog kola, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-16/10 od 3. 2. 2010. godine (prvo čitanje)**. Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 32, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **13. Predlog zakona o industrijskom dizajnu, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-15/10 od 3. 2. 2010. godine (prvo čitanje)**. Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 33, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

Tačka **14. Predlog zakona o žigu, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-14/10 od 3. 2. 2010. godine (prvo čitanje)**. Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 33, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.
Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

Tačka 15. Predlog zakona o patentu, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-17/10 od 3. 2. 2010. godine (prvo čitanje). Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 33, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.
Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku **16. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-8-19/10 od 4. 2. 2010. godine (prvo čitanje).** Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 31, „protiv“ nije bilo, „uzdržan“ jedan.
Konstatujem da smo usvojili i ovaj zakon.

Tačka 17. Predlog zakona o promociji malih i srednjih preduzeća i preduzetništva u BiH, predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-4-12/10 od 28. 1. 2010. godine (prvo čitanje). Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 33, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.
Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

Glasamo o **Zaključku poslanice Nermine Zaimović-Uzunović, koji glasi: 'Potrebno je organizovati javnu raspravu o predloženom tekstu zakona.'**

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!

BRANKO DOKIĆ:

Predsjedavajući, može li poslovnička intervencija?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslovnička intervencija, izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Koliko ja znam, a o tome smo diskutovali kad smo imali Zakon o bezbjednosti saobraćaja, rečeno je da Parlament ne odlučuje hoće li se organizovati javna rasprava, već resorna komisija o tome odlučuje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Parlament ima pravo zaključke uputiti i Zajedničkoj komisiji koja na osnovu tih zaključaka i u skladu sa Poslovníkom može da organizuje raspravu. To smo već nekoliko puta radili.

Ja se nadam da ne tražite ponavljanje glasanja
„Za“ je 23, „protiv“ sedam, „uzdržanih“ tri.
Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Tačka 18. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, predlagači: poslanici Milorad Živković, Niko Lozančić i Šefik Džaferović, zakon broj: 01-02-9-20/10 od 10. 2. 2010. godine (prvo čitanje). Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 25, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ šest.
Konstatujem da je ovaj zakon dobio podršku u prvom čitanju.

Glasamo o **Zaključku Komisije za ravnopravnost polova**. To je zaključak koji je obrazlagao gospodin Zorić i s obzirom da je ovo zaključak koji se odnosi na čitavu komisiju, da zaključak striktno navodi da je ovo iznimka, a ne pravilo, mi smo u Kolegiju odlučili da stavimo ovaj zaključak na glasanje, što ne znači da smo spremni i da ga prihvatimo, ali ćemo ga staviti na glasanje.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je osam, „protiv“ 22, „uzdržanih“ dva.
Konstatujem da ovaj zaključak nije dobio podršku.

Prelazimo na **Predlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine, predlagač: poslanik Denis Bećirović, zakon broj: 01-02-9-13/10 od 2. 2. 2010. godine (prvo čitanje).** Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 20, „protiv“ tri, „uzdržanih“ 10.
Nedovoljna entitetska većina. Nemamo saglasnost u Kolegijumu.

Idemo u **drugi krug glasanja**.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 20, „protiv“ tri, „uzdržanih“ 10.

Konstatujem da je bez dovoljne ... dvije trećine „protiv“ ovaj zakon dobio podršku.

Imamo ovaj zaključak uvaženog poslanika Mirka Okolića. Ja predlažem da ovaj zaključak ostavite kada budemo se izjašnjavali o amandmanima iz zakona u drugom čitanju. Ako ne bi prošao onda zaključak, ima smisla da se formira neka interesorna radna grupa, pa zadržite ovaj zaključak za raspravu u drugom čitanju.

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ok. I Dokić. Naravno, slažete se sa tim prijedlogom. Zahvaljujem.

Prelazimo na tačku **20. Predlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama BiH, predlagač: Ustavnopravna komisija, zakon broj: 01-02-4-21/10 od 16. 2. 2010. godine (prvo čitanje)**. Glasamo o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 31, „protiv“ nije bilo, „uzdržan“ jedan.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

Glasamo o **Predlogu Amandmana II, III i IV na Ustav BiH, predlagači: poslanici Stranke za BiH, amandmani broj: 01-01-10/10 od 15. 2. 2010. godine, s Mišljenjem Ustavnopravne komisije**

Glasamo. Imate li predlog da glasamo o svim mišljenjima odjednom, ili ćemo jedno po jedno?

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ:

Odvojeno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odvojeno. Znači glasamo o **Mišljenju Komisije o Amandmanu II**.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 16, „protiv“ sedam, „uzdržanih“ devet.
Nedovoljna podrška entitetska iz Federacije. Naknadno ćemo se usaglašavati.

Glasamo o Mišljenju Komisije o Amandmanu III.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 17, „protiv“ sedam, „uzdržanih“ devet.

Nedovoljna podrška iz Federacije BiH. Naknadno će Parlament biti obaviješten o usaglašavanju.

Prelazimo na glasanje o Mišljenju Komisije o Amandmanu IV.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 16, „protiv“ 15, „uzdržan“ jedan.

Nedovoljna podrška iz Federacije BiH. Parlament će biti obaviješten o usaglašavanju naknadno.

Tačka 22. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju postizanja saglasnosti o Predlogu zakona o sprečavanju nereda na sportskim takmičenjima, predlagač: poslanik Bakir Izetbegović, zakon broj: 01-02-7-7/10 od 19. 1. 2010. godine (prvo čitanje)

Negativno je, odnosno nije usaglašeno u Kolegijumu. I glasamo u drugom krugu o Predlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 22, „protiv“ 11, „uzdržanih“ nije bilo.

Dvije trećine „protiv“ iz RS.

Konstatujem da ovaj zakon nismo podržali u prvom čitanju.

Glasamo o 23. Predlog revidirane strategije Bosne i Hercegovine za sprovođenje Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazumu (akt Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, broj: 01-37-310/10 od 15. 2. 2010. godine)

Predlog koji je Kolegijum spreman da predloži Parlamentu je da glasamo o Predlogu revidirane strategije i da nakon podrške ove strategije u prvom čitanju svi zaključci koji su ovdje doneseni se upute našoj komisiji da ona razmotri zaključke i da o tim zaključcima i o Predlogu revidirane strategije u drugom čitanju se izjasnimo kada to dođe na red Parlamenta. Ako ste spremni o tome da glasamo na taj način, znači glasamo o ovoj strategiji u prvom čitanju i da se zaključci upućuju nadležnoj komisiji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da.

Tako je i na ovoj komisiji i gospođa Alma Čolo razmišljala i svi smo u ovoj komisiji tako razmišljali. Mislim da je to dobar prijedlog.

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Upravo tako.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 33, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili Revidiranu strategiju i zajedno sa zaključcima uputili nadležnoj komisiji.

Molim vas, pripremite se za glasanje o tački **24. Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima BiH za period septembar – decembar 2009. godine (materijal Odbora za žalbe građana, broj: 03-50-1-60-6-2/10 od 27. 1. 2010. godine).**

Glasamo o **usvajanju Izvještaja o radu Odbora za žalbe.**

Možete glasati, sad!

„Za“ je 29, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ četiri.

Konstatujem da smo usvojili Izvještaj o radu Odbora za žalbe građana.

25. Informacija Savjeta ministara BiH o lišavanju slobode prof.dr. Ejupa Ganića u Velikoj Britaniji, na osnovu Zahtjeva Srbije za izručenje

Glasamo o primanju k znanju **Informacije o zaduženju Savjeta ministara da dostavi kompletnu informaciju.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 27, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ pet.

Konstatujem da smo usvojili i primili k znanju i Informaciju usvojili – zaduženje Savjetu ministara da dostavi kompletnu informaciju.

Isto glasamo i za tačku **26. Informacija Savjeta ministara BiH o dopisu Ministarstva bezbjednosti Ujedinjenim narodima povodom proglašavanja pojedinih organizacija iz BiH povezanim s terorističkim organizacijama i stavljanju izvan snage dokumenta koji izaziva pravnu nesigurnost građana i institucija BiH**

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 28, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ četiri.
Konstatujem da smo primili k znanju Informaciju o zaduženju Savjetu ministara.

Tačka 27. Informacija o sankcionisanju izvršilaca verbalnih i fizičkih nasrtaja na novinare u Bosni i Hercegovini i Predlog mjera (materijal Ministarstva bezbjednosti BiH, akt broj: 01-6-50-632-1/10 od 2. 2. 2010. godine)

Glasamo o primanju k znanju Informacije sa Mišljenjem Komisije i Zaključkom, koji glasi: 'Predstavnički dom traži od Ministarstva bezbjednosti BiH da sačini konkretan i precizan predlog mjera s obzirom da dati predlog mjera uopšte nije precizan.'

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 31, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ dva.
Konstatujem da smo primili k znanju Informaciju, sa Mišljenjem Komisije i Zaključkom.

Tačka 28. Informacija Ministarstva inostranih poslova BiH povodom otvaranja predstavništva Republike Srpske u inostranstvu (predlog za uvrštenje u dnevni red: Komisija za spoljne poslove), akt broj: 01/2a-50-1-2-59/10 od 3. 2. i 19. 2. 2010. godine.
Glasamo o primanju k znanju Informacije.

DENIS BEĆIROVIĆ:
Imamo zaključke.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pa prvo glasamo o tome, a onda o dva zaključka glasamo. Imam sve poredano.
Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 27, „protiv“ četiri, „uzdržanih“ dva.
Konstatujem da smo primili k znanju Informaciju.

Glasamo o **Predlogu zaključka poslanika Huseina Nanića**, koji glasi: 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH poziva Predsjedništvo BiH da u skladu sa ustavnom nadležnosti o vođenju spoljne politike i spoljnotrgovinske politike, član III. tačka 1. Ustava BiH, utvrdi procedure za otvaranje predstavništava iz BiH u inostranstvu koja nemaju karakter diplomatsko-konzularnih predstavništava.'

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 10, „protiv“ 11, „uzdržanih“ 12.
Konstatujem da nema opšte podrške za ovaj zaključak.

Glasamo o **Predlogu zaključka poslanika Denisa Bećirovića**, koji glasi:

- '1. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ocjenjuje da sva predstavništva entiteta i kantona moraju svoj mandat, misiju, procedure o osnivanju i uspostavljanju uskladiti sa Ustavom BiH i ustavnim nadležnostima Predsjedništva BiH;
2. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži očitovanje Savjeta ministara BiH i Predsjedništva BiH o usklađenosti predstavništava RS sa Strategijom razvoja ekonomske diplomatije koja je usvojena na državnom nivou.'

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 22, „protiv“ devet, „uzdržanih“ dva.

Nedovoljna entitetska većina. Nemamo postignutu saglasnost u Kolegijumu.

Idemo u **drugi krug glasanja**.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 22, „protiv“ 10, „uzdržan jedan.

Dvije trećine iz RS-a je „protiv“. Ovaj zaključak nije dobio podršku.

Prelazimo na tačku **29. Predlog mjera za poboljšavanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine (podnosilac: Savjeta ministara BiH, akt broj: 05-28-21/10 od 8. 1. 2010. godine)**

Glasamo prvo o **Predlogu zaključka poslanika Momčila Novakovića**, koji glasi: 'Dokument se vraća nadležnom ministarstvu radi usklađivanja rokova, te dostavljanja informacije o realizovanim mjerama.'

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je pet, „protiv“ 24, „uzdržanih“ dva.

Konstatujem da ovaj zaključak nije usvojen.

Glasamo o **usvajanju Predloga mjera** sa Mišljenjem Komisije i Zaključkom sadržanim u njemu, koji glasi: 'Obavezuje se Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH da dva puta godišnje dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH informaciju o odnosima bilansa potreba i stanja, koji uključuju spoljnotrgovinske bilanse za proizvode iz tačke 1. i 2. iz Predloga mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivredi i prehrambenoj industriji BiH.'

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 28, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ dva.

Sada glasamo o Predlogu zaključka poslanika Selima Bešliagića, koji glasi: 'Uz zaključke Komisije za spoljnu trgovinu i carine treba dodati *rokove iz Prijedloga mjera treba uskladiti sa vremenom prihvatanja Mišljenja Komisije.*'

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 17, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ 16.

Nedovoljna entitetska većina.

Kolegijum se usaglasio povodom ovog zaključka tako da ne trebamo ići u drugi krug glasanja.

Prelazimo na Predlog zaključaka poslanika Huseina Nanića, koji glasi: 'Predlog mjera za poboljšanje uslova u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji BiH usvojen na 109. sjednici Savjeta ministara dopunjuje se sa sljedećim mjerama: formiranje *Ministarstva poljoprivrede i rularnog razvoja.*'

Imate li potrebe da pročitam do kraja? Nema potrebe. Dalje ne treba čitati? Dobro.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 21, „protiv“ 10, „uzdržanih“ nije bilo.

Nedovoljna entitetska trećina.

Idemo u **drugi krug glasanja**. Nema u Kolegijumu saglasnosti.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 23, „protiv“ 10, „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da ovaj zaključak nije dobio podršku.

Tačka 30. Predlog zaključka Komisije za saobraćaj i komunikacije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u vezi s Informacijom o dosadašnjim aktivnostima na digitalizaciji javnih radiotelevizijskih servisa BiH

Ja ne znam sad ko je preuzeo ovaj zaključak. Da li je Selim Bešliagić, Husein Nanić ili ...? Husein Nanić, dobro.

Glasamo o **Predlogu zaključka Huseina Nanića:**

'Iza riječi *Javnog RTV sistema BiH* briše se tačka i rečenica nastavlja kako slijedi iza *tri digitalna predajnika sa područja Sarajeva, Banja Luke i Mostara.*'

/svi uglas pričaju/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

To je povučeno. Je li i to povučeno?

A Nanić: 'U prvom zaključku Komisije u zadnjem redu iza riječi *prenosnog sistema* dodati riječi *i odišaljača*. Ostali dio teksta ostaje isti.'

Je li u redu?

Jeste.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Onda glasamo o tom zaključku.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 30, „protiv“ nije bilo, „uzdržan“ jedan.

E sad, to je bio amandman na ovaj zaključak, sad glasamo o usvajanju Zaključka Komisije.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 31, „protiv“ nije bilo, „uzdržan“ jedan.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak naše komisije.

Prelazimo na 31. Razmatranje Zaključka Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku s 18. sjednice, održane 5. 2. 2009. godine, koji glasi: 'Traži se od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da pokrene inicijativu prema Uredu visokog predstavnika za preispitivanje svih odluka Visokog predstavnika kojima su smijenjene određene osobe ili da Visoki predstavnik donese odluku kojom će tu ovlast prenijeti na Instituciju ombudsmena BiH ili neku drugu instituciju'

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 20, „protiv“ 11, „uzdržanih“ nije bilo.

Dovoljna entitetska većina. Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ponovo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ponovo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro. Na zahtjev predsjednice Kluba Stranke za BiH, ponavljamo glasanje.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 18,

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pa u drugom krugu. Svakako ćemo ići u drugi krug. U drugi krug ćemo svakako ići. Dobro.

„Za“ je 18, „protiv“ 13, „uzdržan jedan.
Nedovoljna podrška iz Federacije BiH.
Nema saglasnosti u Kolegijumu.

Prelazimo u **drugi krug glasanja**.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad.

„Za“ je 17, „protiv“ 15, „uzdržan“ jedan.

Konstatujem da nije bilo dvije trećine „protiv“ iz Federacije BiH i da je ovaj zaključak naše komisije usvojen.

Prelazimo na tačku 32. **Tražim od Zajedničkog kolegija oba doma da odmah objasne zašto su zabranili održavanje svečane sjednice povodom Dana nezavisnosti BiH Forumu parlamentaraca u Velikoj sali PS BiH, na mjestu gdje je donijeta Odluka o održavanju referenduma za suverenost i nezavisnost BiH. Posebno naglašavam da toga dana ti isti poslanici, vaše bivše kolege, nisu donijeli tu odluku, mi sada ne bismo ovdje sjedili, a većina ne bi ni primala lijepe sume novca za svoj rad ili nerad**

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 17, „protiv“ 11, „uzdržanih“ tri.

Nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnosti oko ovoga.

Prelazimo u **drugi krug glasanja**.

Molim vas, pripremite se za drugi krug glasanja.

Možete glasati, sad!

„Za“ je 16, „protiv“ 11, „uzdržanih“ dva.

Dvije trećine iz RS je „protiv“.

Ovaj zaključak nije usvojen.

Glasamo o **Zaključku poslanika Mirka Okolića**, koji glasi 'da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH o ovoj tački ne raspravlja više nego da Zajednički kolegijum oba doma ukoliko ima potrebe objasni isto predlagачu.'

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 12 ...

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Ko traži ponovo glasanje?

Povukao čovjek.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Povukao prijedlog. Dobro. Povučena je ovaj prijedlog zaključka.

Molim vas da pređemo na tačku **33. Imenovanje tri člana iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju oba doma za usaglašavanje teksta Zakona o duvanu BiH**

Glasamo o predloženim članovima: Velimir Jukić, Slavko Jovičić, Mehmed Suljkanović
Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 23, „protiv“ četiri, „uzdržanih“ pet.
Konstatujem da smo izabrali članove Zajedničke komisije oba doma.

Prelazimo na tačku **34. Zahtjev Istražne komisije Predstavničkog doma za provjeru navoda o raspodjeli CEMT dozvola za produženje roka za dostavu izvještaja do 31. 3. 2010. godine.** Glasamo o Zahtjevu.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ je 22, „protiv“ osam, „uzdržanih“ dva.
Konstatujem da smo usvojili ovaj zahtjev.
Bilo je još nekih prijedloga, ali napismeno nismo dobili ništa. Neograničeno je to, ali dobro.

Prelazimo na tačku **35. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**

- a) **Kreditnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kuvajtskog fonda za arapski ekonomski razvoj – Projekat Autocesta Kakanj – Donja Gračanica,**
- b) **Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Savjeta ministara BiH i Vlade Arapske Republike Egipat,**
- c) **Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Savjeta ministara BiH i Vlade Sirijske Arapske Republike,**

d) Sporazuma između Savjeta ministara BiH i Vlade Republike Moldavije o uzajamnom ukidanju viznog režima za nosioce diplomatskih i službenih pasoša.

Da li se slažete da glasamo o davanju saglasnosti u paketu? Ima li neko protiv toga? Nema.

Molim vas da se pripremite za glasanje o davanju saglasnosti za ratifikaciju sporazuma od a) do d).

Možete glasati, sad!

„Za“ je 32, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo dali saglasnost za ratifikaciju sporazuma od a) do d).

Kolegice i kolege poslanici, molim vas, znam da ste umorni i da je pažnja oslabila, imamo prijedlog da nastavimo sjednicu, ali mislim da je realniji drugi prijedlog sutra u 9,30 Prošireni kolegijum a u 10,00 sati nastavak sjednice, odnosno nova sjednica. Termini za sljedeće sjednice 7. i 21. april.

Zahvaljujem.

Sjednica je završena u 20,39 sati.